

ANNEX I

MODEL FOR THE PROGRESS REPORT

CCI	2014BG16M8PA001
Version	2017.0

PART I

Information and assessment required for all the European Structural and Investment Funds (ESI Funds)

1. CHANGES IN THE DEVELOPMENT NEEDS IN THE MEMBER STATE SINCE THE ADOPTION OF THE PARTNERSHIP AGREEMENT (ARTICLE 52(2)(A) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL (1))

(a) General description and assessment of the changes in the development needs, including a description of changes in the development needs identified by new relevant country-specific recommendations adopted in accordance with Articles 121(2) and 148(4) of the Treaty.

(b) Other elements, where relevant.

В първите години от програмния период 2014-2020 г., потвърждавайки предварителните очаквания, икономиката на страната продължава в най-общ план линията на развитие, формирана в предшестващия период.

След продължителен период на мудро икономическо възстановяване и скромнен средногодишен растеж от 0.1% в периода 2009-2013 г., **брутният вътрешен продукт** на страната ускорява темпа си на нарастване, като средно за тригодишния период (2014-2016 г.) отбелязва 2.8% реален растеж, но все още оставайки далеч от реализираните темпове на растеж преди икономическата криза[1]. По този начин страната продължава процеса на конвергенция с равнищата на доходите в ЕС, макар и с относително бавни темпове. Брутният вътрешен продукт на глава от населението достига 48% от средното за ЕС ниво през 2016 г., като отбелязва нарастване от 2 процентни пункта спрямо 2013 г.

Частното потребление има основен принос за растежа на икономиката, следвано от нетния износ, докато негативната тенденция при **частните инвестиции** продължава, като едва в края на периода се наблюдават признаци на оживление. Делът на инвестициите в БВП намалява до 19.1% през 2016 г. спрямо 33% в пика им през 2008 г. По този показател България изостава значително от сравнимите икономики в ЕС.

Продължителният спад на частните инвестиции, не само в годините на кризата, но и в следващия период, наблюдаван в условия на постепенно възстановяване на европейските пазари и реализиране на (макар и скромнен) икономически растеж в страната, провокира усилия на администрацията за идентифициране и преодоляване на пречките пред инвеститорския интерес. Правителството изготви нарочен План за действие с мерки, включващи промени в нормативната уредба и целящи облекчаване на условията за правене на бизнес в страната, резултатите от който са видни още през 2016 г., когато частните инвестиции отбелязват съществен растеж. Притокът на **преки чуждестранни инвестиции** в страната остава далеч от регистрираните преди кризата нива, основните фактори за което (глобални тенденции, промяна в склонността на инвеститорите да поемат риск, сред други) обаче би следвало да бъдат търсени по-скоро извън националната рамка. България остава в челото на ЕС по показателя

привлечени преки чуждестранни инвестиции, нормирани с размера на икономиката (БВП).

Валутният борд продължава да бъде фактор на стабилност. В периода 2014–2016 г. валутните резерви на страната продължават да нарастват, достигайки 23.9 млрд. евро в края на 2016 г. Покритието на паричната база с резерви през този период възлиза на около и над 150% (при изискуемо минимално равнище на покритие от 100%), което е атестат за стабилността на валутния борд. В контекста на запазване на макроикономическата стабилност, ангажиментът за запазване на режима на паричен съвет при съществуващото равнище на фиксирания валутен курс от 1.95583 лв. за 1 евро до присъединяването на страната към еврозоната присъства неизменно в програмата на всички правителства и е подкрепен от всички парламентарно представени политически партии.

През втората половина на юни 2014 г. четвъртата по големина банка в страната – „**Корпоративна търговска банка**“ АД (КТБ), е подложена на ликвиден натиск, който засяга и дъщерното ѝ дружество Търговска банка „Виктория“ ЕАД. В резултат от изчерпване ликвидността на двете банки и на основание искане от страна на ръководството им те са поставени под специален надзор. До края на юни ликвидният натиск започва да се разпространява и върху други кредитни институции. Създалата се ситуация е бързо овладяна благодарение на значителните ликвидни буфери, изисквани от централната банка и натрупани в банковата система в предходни периоди, на мерките, предприети от БНБ и правителството и своевременното договаряне между правителството и Европейската комисия на рамка за ликвидна подкрепа на банковия сектор. Към края на септември 2014 г. депозитите на домакинствата надвишават нивото от края на май 2014 г.

През 2016 г., в отговор на специфични препоръки на Съвета, са проведени **преглед на качеството на активите на банките и стрес тест**. Резултатите потвърждават стабилността на системата и устойчивостта ѝ да абсорбира негативни макроикономически и пазарни шокове, както и че не се налага подкрепа с публични средства за нито една банка. В допълнение, в областта на небанковия финансов сектор, в рамките на проведените прегледи на балансите и стрес тест на застрахователните предприятия, както и прегледа на активите на пенсионните фондове, се констатира, че застрахователният сектор и секторът на допълнителното пенсионно осигуряване са стабилни.

След краткотрайно влошаване, дължащо се на еднократни фактори, и превишаване на критичната стойност от 3% от БВП през 2014 г., **бюджетният дефицит** е намален значително, като дори е реализиран незначителен бюджетен излишък през 2016 г. До голяма степен подобрението се дължи на предприетите мерки за повишаване на събираемостта на данъците и борбата със сенчестата икономика и недекларирания труд, адресирайки по този начин специфични препоръки на Съвета. През 2015 и 2016 г. е отбелязан ръст на данъчните приходи, съществено надхвърлящ растежа на данъчната база. Средносрочната и дългосрочната устойчивост на публичните финанси остават приоритетни аспекти на политиката, включително от гледна точка на повишаване на доверието и създаване на предвидима инвестиционна и стопанска среда. В Конвергентната програма 2017-2020 г. България запазва средносрочната си бюджетна цел за структурен баланс на годишна основа в размер на -1% от БВП.

Провеждането на последователна и благоразумна фискална политика през годините резултира в

относително нисък размер на **държавния дълг**. Въпреки известното му нарастване през разглеждания период, поради развитието в банковата система през 2014 г., България остава една от държавите – членки на ЕС с най-нисък дълг на сектор „Държавно управление“. Стойността на показателя е под 30% от БВП, повече от двойно по-ниска от критичната стойност по Маастрихтските критерии.

Условията на **пазара на труда** се подобряват, но продължават да са налице предизвикателства. Равнището на безработица намалява значително (7.6%^[2] през 2016 г., спрямо 12.9% през 2013 г.), достигайки нива, по-ниски от средните за ЕС. Равнището на заетост (67.7%^[3]) обаче остава далеч от националната цел (76%) за 2020 г. Неблагоприятни демографски тенденции и някои структурни проблеми остават основни пречки пред нормалното функциониране на пазара на труда. Населението продължава да намалява^[4] (както заради отрицателния естествен прираст, така и поради отрицателната нетна миграция) и застарява. Делът на дълготрайно безработните остава висок, достигайки почти 60% от всички безработни през 2016 г., а коефициентът на икономическа активност^[5] отбелязва само незначително нарастване от 0.3 процентни пункта през периода, оставайки далеч от средните за ЕС нива. Въпреки формираната положителна динамика на показателя „младежка безработица“ в периода 2014-2016 г., все още значителен процент млади хора (18.2% през 2016 г., сравнено с 11.5% средно за ЕС) не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение.

В условията на повишено търсене на труд в страната, съпроводено с натиск за увеличаване на работната заплата и съответен ръст на разходите за труд на единица продукция, **производителността на труда** продължава да нараства, като по този начин не позволява да се наблюдава влошаване на конкурентоспособността на икономиката. Българските производители увеличават своите външни пазари, като износьт на стоки и услуги отбелязва кумулативен растеж от 14.5% в периода 2014-2016 г.

В **регионален план** през разглеждания период между-регионалните различия в нивата на заетост, безработица и икономическа активност нарастват^[6] при увеличаване на дистанцията между Северозападния район, който традиционно е с най-неблагоприятни характеристики, и Югозападния район, който е с най-добри показатели. През 2016 г. нивото на безработица^[7] в най-слабо развития български регион (10.6%) е почти двойно по-високо от регистрираното в Югозападния район (5.4%), докато разликите в нивата на заетост и икономическа активност достигат, съответно 13.9 процентни пункта и 11.2 процентни пункта, отбелязвайки отдалечаване от 3.5 процентни пункта и 2.6 процентни пункта за последните три години.

Бедността и социалното изключване продължават да представляват сериозни предизвикателства. Относителният дял на лицата, изложени на риск от бедност, е сред най-високите в ЕС, като в разглеждания период нараства допълнително с 1.9 процентни пункта и достига 22.9%. Към 2015 г. изпълнението на националната цел по стратегията „Европа 2020“, свързана с бедността, е почти 18%^[8]. Комбинираният индикатор „население в риск от бедност или социално изключване“ показва съществено подобрене (главно заради предприетите мерки за социално включване) в рамките на периода, като намалява с 7.6 процентни пункта, но достигнатата през 2016 г. стойност от 40.4% остава най-високата в ЕС. Значително по-голям е рискът от бедност при някои от най-уязвимите групи от населението като безработните и пенсионерите. Неравенството в доходите продължава да се увеличава, като през 2016 г.

коэффициентът на Джини достига стойност от 38.3, спрямо 35.4 през 2013 г.

Образователната структура на населението се подобрява през последните три години. През 2016 г. относителният дял на населението[9] с висше образование достига 27.7%, отбелязвайки нарастване от 2.1 процентни пункта в сравнение с 2013 г., а това е по-високо от основно образование – 82.3% (0.5 процентни пункта растеж спрямо 2013 г.). Напредък е отбелязан и по отношение изпълнението на националната цел по стратегия „Европа 2020“ за повишаване на относителния дял на 30-34 годишните със завършено висше образование до 36% през 2020 г., като към 2016 г. е постигната стойност на индикатора от 33.8%, в сравнение с 29.4% три години по-рано. Същевременно, обаче, негативно развитие се наблюдава по друга национална цел, а именно тази за намаляване относителния дял на преждевременно напусналите образователната система, като в периода 2014-2016 г. стойността на индикатора нараства с 1.3 процентни пункта до 13.8%, отдалечавайки се от целевата стойност (11%).

Въпреки подобряването на образователната структура на населението, продължават да са налице тревожни сигнали за **качеството на образованието**. Резултатите от изследването *PISA*, проведено през 2015 г., показват, че 42% от 15-годишните са функционално неграмотни, 38% са с постижения под критичния праг в областта на науката, а 42% са с недостатъчно ниво на умения по математика. При това, резултатите в първите две области се влошават спрямо предходното изследване. Делът на изостаналите ученици в трите изследвани области е сред най-високите в ЕС и около два пъти по-висок от средните стойности за ЕС.

Публичните разходи за **здравеопазване** остават много ниски, като покриват само 51.6% от общите разходи за здравеопазване, оставайки далеч от средната за ЕС стойност от 76.2%[10]. В изследването *Global Competitiveness Report 2016-2017* на Световния икономически форум България (заедно с Латвия и Литва) дели 25-27 място в ЕС по показателя, свързан със системата на здравеопазването.

Според европейския иновационен индекс (*European Innovation Scoreboard*), през 2016 г. България запазва предпоследното място в ЕС-28. Страната е класирана като скромна **инноватор**, с представяне далеч под средното за общността. Въпреки това през разглеждания период е налице позитивна тенденция, като средногодишният темп на нарастване на **разходите за НИРД** надхвърля 27%. Частният сектор има преобладаващ принос в общото нарастване на разходите и в резултат увеличава относителния си дял от малко над 70% (през 2013 г.) до почти 80% (2015 г.). По този начин се наблюдава съществен напредък в постигането на националната цел по стратегията „Европа 2020“, касаеща НИРД. Стойността на индикатора отбелязва нарастване от 0.6% от БВП до 1% (2015 г.). При запазване на същите темпове на развитие, целевата стойност от 1.5% от БВП (към 2020 г.) изглежда достижима.

През периода 2014-2016 г. се наблюдава известно подобрене на **бизнес средата**. Според изследването *DoingBusiness 2017* на Световната банка, България се нарежда на 20-та позиция в рамките на ЕС по условия за правене на бизнес, като отбелязва подобрене от една позиция спрямо представянето ѝ 3 години по-рано. Като предимства се очертават сравнително ниското данъчно бреме и в по-голямата си част условията по регистриране на фирма. Инвеститорите обаче продължават да срещат сериозни пречки в редица области като разходи и време за издаване на разрешително за строеж, разходи и време за свързване с електричество, разходи по

обявяване в несъстоятелност и нисък дял на възстановени средства за кредиторите след приключване на процедурата.

Един от проблемите пред конкурентоспособността на икономиката остават **публичните институции** в страната. В изследването на Световния икономически форум *Global Competitiveness Report 2016-2017* по този показател България е поставена на 103-107 място в света (и дели последното място в ЕС с Унгария и Словакия). Динамиката в представянето на страната по подиндикаторите, включени показателя, показва недостатъчен напредък.

Относително слабо развитие се наблюдава по отношение на **транспортната инфраструктура**. Общата дължина на държавните пътища се увеличава с 224 км спрямо 2013 г. и достига 19 902 км в края на 2016 г. През периода са построени 135 км магистрални пътища, с което тяхната обща дължина достига 740 км. Около 1/3[11] от републиканската пътна мрежа остава с лошо[12] качество на настилката. Особено тежко е състоянието на пътищата от по-нисък (II и III) клас, при допълнително влошаване на качеството на настилката им през отчетния период (до 24.6% и 42%, съответно). Превозените товари с автомобилен транспорт намаляват с 8.2% през периода 2014-2016 г. в резултат донякъде на конкуренцията с железопътния транспорт. Общата дължина на железопътните линии в края на 2016 г. е 4 029 км, от които 71.2% са електрифицирани. Показателят остава почти непроменен в рамките на разглеждания период. Товарните превози в железопътния транспорт отбелязват кумулативен растеж от 5.1% за последните три години, частично компенсирайки спада в автомобилния транспорт. Ниското качество на инфраструктурата като цяло - и особено на пътната инфраструктура - поставят България на предпоследно място в ЕС (изпреварвайки единствено Румъния), според изследването *Global Competitiveness Report 2016-2017* на Световния икономически форум.

В областта на **екологичната инфраструктура** през разглеждания период се наблюдава съществено развитие, главно в резултат на приключили проекти за изграждане на такава, финансирани частично със средства от ЕС в рамките на предишния програмен период. Относителният дял на населението, свързано с пречиствателни станции за отпадъчни води, регистрира нарастване от 5.9 процентни пункта до 62.3% в края на 2015 г. Делът на населението с достъп до обществена канализационна система без пречистване намалява с 5.1 процентни пункта до 13.2%, при паралелно общо нарастване на населението с достъп до обществена канализационна система. Същевременно, нуждите за инфраструктурни инвестиции в отрасъла остават високи предвид ангажиментите на страната за постигане на съответствие с европейските директиви в агломерации с над 10 000 екв. ж., не само в консолидираните ВиК райони, както и в агломерациите между 2 000 и 10 000 екв. ж. До голяма степен остава нерешен проблемът, свързан с незадоволителното състояние на инфраструктурата за доставяне на прясна питейна вода във всички населени места над 50 ж. Високата степен на амортизация на водопреносната мрежа предопределя продължаващите големи загуби, които макар и намаляващи с 0.1 процентен пункт, достигат 57.9% от постъпилата вода в мрежата през 2015 г.

При системата за **управление на отпадъците** също се наблюдава известно развитие, като нейният обхват се разширява с 37 населени места и в резултат към края на 2015 г. относителният дял на обслужваното население от системи за организирано сметосъбиране достига 99.6%.

Вредните емисии на почти всички главни замърсители на атмосферата (SO_x, NO_x, CH₄, CO, CO₂, N₂O и NH₃), намаляват в рамките на разглеждания период (с изключение на емисиите на CO₂). Съпоставката на емисиите с БВП показва устойчива тенденция към намаляване на замърсяването на единица произведен БВП. Оценката на напредъка в изпълнението на националната цел по стратегия „Европа 2020“ за недопускане увеличаване нивата на парникови газове извън обхвата на ЕСТЕ с повече от 20% до 2020 г. показва, че към 2015 г. се наблюдава намаление на парникови газове извън обхвата на ЕСТЕ, т.е. целта се изпълнява.

Икономиката на страната се характеризира с много висока **енергийна интензивност**, надхвърляща повече от три пъти средната за ЕС стойност. Въпреки формираната от началото на хилядолетието тенденция на трайно намаление, в периода 2014-2015 г. показателят нараства с 0.7%, като този феномен частично би могъл да бъде обяснен с постепенното ускоряване на растежа на икономиката. Същевременно, в разглеждания период се наблюдава и известно намаление на относителния дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия (от 19% през 2013 г. до 18.2% през 2015 г.), но нивото на показателя остава над националната цел по стратегия „Европа 2020“ (16%).

В периода 2014-2016 г. продължава тенденцията на намаляване на дела на **селското стопанство** в брутната добавена стойност на страната, достигайки 4.4% в края на периода спрямо 5.3% три години по-рано. Кумулативният реален растеж, регистриран от отрасловата групировка, възлиза на едва 1.9%, докато добавената стойност общо за икономиката нараства с 7.6%. Едновременно с това намалява и тежестта на сектора във формирането на общата заетост в икономиката – с 1.2 процентни пункта за разглеждания период до 18% през 2016 г. Производителността на труда^[13] в сектора нараства с изоставащи (спрямо наблюдаваните общо за икономиката) темпове, като по този начин нараства относителната му изостаналост – добавената стойност от един зает в сектора възлиза на 26.5% от средната за икономиката стойност на показателя в края на разглеждания период, сравнено с 30.5% през 2013 г.

Бел: В тази част на документа са използвани (освен ако изрично не е отбелязано друго) официалните данни на институциите, отговорни за тяхното събиране, обработка и публикуване – Националният статистически институт, Българската народна банка, Министерството на финансите, и пр., налични към датата на изготвяне на доклада (31.08.2017 г.).

[1] Регистрираният в периода 2004-2008 г. средногодишен реален растеж на БВП е 6.8%.

[2] Население на 15-74 години.

[3] Население на 20-64 години.

[4] През 2016 г. населението на страната намалява с 143 818 души, или с 2%, спрямо 2013 г.

Намалението на населението, измерено чрез коефициента на естествен прираст, е от 6%.

[5] Население на 15-64 години.

[6] Източник: Евростат.

[7] Население на 15-74 години.

[8] Броят лица, живеещи в бедност, намалява спрямо референтната стойност за 2008 г. с 46.3 хил. души при целева стойност за 2020 г. от 260 хил. души.

[9] Население на 25-64 навършени години.

[10] Източник: Доклад за България за 2017 г., включващ задълбочен преглед относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси, ЕК.

[11] Източник: Стратегия за развитие на пътната инфраструктура в Република България 2016-2022.

[12] С повреди по настилките от повече от 30 %.

[13] Измерена като брутна добавена стойност от един зает.

2. PROGRESS TOWARDS ACHIEVEMENT OF THE UNION STRATEGY FOR SMART, SUSTAINABLE AND INCLUSIVE GROWTH, AS WELL AS OF THE FUND-SPECIFIC MISSIONS THROUGH THE CONTRIBUTION OF THE ESI FUNDS TO THE THEMATIC OBJECTIVES SELECTED, AND IN PARTICULAR IN RESPECT TO THE MILESTONES SET OUT IN THE PERFORMANCE FRAMEWORK FOR EACH PROGRAMME, AND TO THE SUPPORT USED FOR CLIMATE CHANGE OBJECTIVES (ARTICLE 52(2)(B) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013)

(a) A description and assessment of the progress made in achieving the national Europe 2020 targets (3) and of the contribution of the ESI Funds to that end, with reference to the milestones set out in the performance framework, and to the support used for climate change objectives, where appropriate.

(b) A description and assessment, with reference to the milestones set out in the performance framework, and to the support used for climate change objectives, where appropriate, of how the ESI Funds have contributed to delivering on the thematic objectives and of the progress made in achieving the expected main results for each of the thematic objectives as set out in the Partnership Agreement, including where appropriate, a description of the contribution of the ESI Funds in achieving economic, social and territorial cohesion, with reference to the milestones set out in the performance framework for each programme.

(c) A description of the contribution of the ESI Funds to relevant country-specific recommendations.

(d) Where applicable, a description of how changes in the development needs have been addressed by the ESI Funds.

(e) For the 2019 report only: a summary analysis of the data in Table 2 including an assessment of the reasons for the failure to achieve the milestones and of the measures that will be taken to address them.

(f) Other elements, where relevant.

a)

През периода обект на оценка се наблюдава разнопосочно развитие в процеса на постигането на националните цели по стратегията „Европа 2020“. Налице е напредък в постигането на преобладаващата част (5) от тях, но по три от съответните индикатори се регистрира негативна динамика (вж. таблицата [1] по-долу, както и прегледа в част 1a). Следва да се отбележи, че към

настоящия момент две от целите са вече изпълнени.

Национална цел

2013	2014	2015	2016	2020
(база)	(отчет)	(отчет)	(отчет)	(цел)
Заетост на населението на възраст 20-64 г.				
63.50%	65.10%	67.10%	67.70%	76.00%
Инвестиции в НИРД в % от БВП				
0.63%	0.79%	0.96%		1.50%
Дял на енергията от ВИ в брутно крайно енергийно потребление				
19.00%	18.00%	18.20%		16.00%
Дял на енергията от ВИ в брутно крайно енергийно потребление на транспорта				
6.00%	5.80%	6.50%		10.00%
Недопускане увеличаване нивата на парникови газове (GHG) извън обхвата на ЕСТЕ				
-3.50%	-4.60%			20.00%
с повече от 20% до 2020 г. спрямо 2005 г.				
Дял на преждевременно напусналите образователната система				
12.50%	12.90%	13.40%	13.80%	11.00%
Дял на 30-34 годишните със завършено висше образование				
29.40%	30.90%	32.10%	33.80%	36.00%
Население, живеещо в бедност, хил. души				
1 527.5	1 578.3	1 585.8		1 372.1

До голяма степен наблюдаваната динамика на показателите по националните цели се предопределя от реализацията на политики и инструменти извън ЕСИФ, както и от инерционни

процеси, свързани например с проявлението на резултати от изпълнението на стратегическите документи, съфинансирани с инструментите на ЕС от предходния програмен период (2007-2013 г.). Ритъмът на изпълнението на програмите по ЕСИФ до момента подсказва, че проявление на генерирани от тях ефекти би било по-реалистично да се очаква в края на тази или дори на следващата година. Въпреки това, направени оценки[2] показват например, че изпълнението на ЕСИФ към 31.12.2016 г. е довело до 1.7% ръст на заетите в икономиката, т.е. една незначителна част от положителната динамика по националната цел, свързана със заетостта, се асоциира с приноса на ЕСИФ. Значителна роля за постигнатия ефект имат интервенциите по линия на оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г. (ОП РЧР). През разглеждания период реален напредък е отчетен по няколко процедури по програмата, насочени към безработни и неактивни лица (при специален фокус към младежите на възраст до 29 години), както и към модернизиране на институциите на пазара на труда. Към края на 2016 г. броят на лицата, включени в заетост по мерките на ОП РЧР достига 24 841 лица, като близо 83% от тях са младежи на възраст до 29 г.

Въпреки негативната динамика на показателя по националната цел за намаляване на населението, живеещо в бедност, следва да се отбележат постигнатите резултати по мерките, насочени към превенция на социалното изключване на хората с увреждания и възрастните в невъзможност за самообслужване. В рамките на две операции по ОП РЧР са включени общо над 41 хил. лица с увреждания и възрастни в невъзможност за самообслужване. В допълнение, продължават да се изпълняват ангажиментите от предишния програмен период по отношение на процеса по деинституционализация на грижата за деца чрез закриване на съществуващите специализирани институции и развитие на превантивни и алтернативни форми на грижа и услуги. В рамките на две операции по ОП РЧР са включени над 5 хил. деца и младежи, като част от тях са деца и младежи, настанени в институции, обхванати в интервенции за деинституционализация, а други са деца на възраст до 7 г., които са с увреждания или в риск, като те получават комплексни услуги за подобряване на достъпа до здравна грижа, повишаване на училищната готовност за включване в образователната система, както и предотвратяване на настаняването им в специализирани институции. В допълнение, към 31.12.2016 г. се изпълняват три операции по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”(ОП НОИР), за които се очаква в средносрочен план да имат пряк положителен ефект по отношение на националната цел, свързана с бедността.

По отношение на националната цел, свързана с преждевременно напусналите образователната система, въпреки наблюдаваната отрицателна тенденция, следва да се отбележи, че вече се изпълнява операция по ОП НОИР, с бюджет от 71.6 млн. евро, която се очаква да спомогне за преодоляване на регистрирания негативен тренд още в средносрочен план.

Наблюдаваният напредък в изпълнението на целта за нарастване на 30-34 годишните с висше образование се дължи донякъде на изпълнявана мярка по ОП НОИР, като нейният принос ще нараства с течение на времето. Съществен принос по изпълнението на целта за НИРД се очаква от изпълнението на операции по няколко оперативни програми.

Разработваните регионални прединвестиционни проучвания за определяне на приоритетни и дългосрочни инвестиционни нужди от ВиК инфраструктура се очаква да допринесат - наред с други позитивни ефекти - и за намаляване на емисиите на парникови газове в страната, което ще подпомогне пряко изпълнението на съответната цел по стратегията „Европа 2020“. В същата

посока се очаква и въздействието на операциите по оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура” (ОПТТИ), насочени към развитието на железопътния транспорт и софийското метро.

б)

Към 31.12.2016 г. изпълнението на Споразумението за партньорство и на съответните оперативните програми е все още в начален етап предвид относително късното одобрение на стратегическите документи и концентрацията на усилия и административен капацитет по приключването на предишния програмен период. Извършените плащания по програмите достигат 852.0[3] млн. евро, в т.ч. 728.7 млн. евро за сметка на ЕС, представляващи 7.4% финансово изпълнение. Бързите темпове на нарастване на договорените средства ни дават увереността, че поставените цели ще бъдат изпълнени в рамките на програмния период.

По оценки с модела СИБИЛА[4] изпълнението на програмите в периода 2014-2016 г. е довело до:

- **ускоряване на икономическия растеж** – Оцененият ефект върху растежа на икономиката спрямо хипотетичен алтернативен сценарий, в който програмите не биха били изпълнявани (и съответните усвоени ресурси не биха влезли в реалната икономика), възлиза на 0.8%[5]. При това позитивни ефекти се наблюдават както по линия на по-високо частно потребление (+1.0%), така и по линия на ръст на частните инвестиции (+7.1%);
- **подобряване на показателите на пазара на труда** - В резултат на интервенциите, финансирани по оперативните програми през разглеждания период, се наблюдава положителна промяна по отношение на икономическата активност на трудоспособното население (работната сила нараства с 0.8%), броя на заетите[6] (+1.7%) и равнището на безработица[7] (-0.8 процентни пункта). Към настоящия момент, това се дължи основно на преки ефекти от вливането на средствата в икономиката (откриване на работни места). В средносрочен и дългосрочен план се очаква да се проявят също така и косвени ефекти (намирайки изражение в повишаване на качеството на заетите и работната сила като цяло). Последните се проявяват и в допълнително увеличаване на производителността на труда;
- **подобряване на конкурентоспособността на икономиката** – Макар и пренебрежимо малък, оцененият ефект от реализираните интервенции върху износа на стоки и нефакторни услуги е положителен (+0.02%), като се очаква в средносрочен и дългосрочен период той да нарасне значително заради по-високата производителност на труда и ефективност на производствения процес;
- **незначително влошаване на публичните финанси** - Фискалната позиция на страната се влошава леко (-0.1 процентни пункта от БВП) в резултат на изпълнението на Споразумението за партньорство. От една страна, изпълнението на програмите, съфинансирани със средства от ЕСИФ, увеличава разходите на правителството в абсолютен и относителен (в % от БВП) план. Същевременно, част от правителствените разходи намаляват в относително изражение (например, заради позитивните промени на пазара на труда), а в резултат на по-високите доходи и по-добрата конюнктура се наблюдава процес на увеличаване на приходите на бюджета.

България участва в изпълнението на Кохезионната политика, Общата селскостопанска политика и Общата политика в областта на рибарството за периода 2014-2020 г., като прилага ЕСИФ във всички единадесет тематични цели. Описание на приноса на ЕСИФ в постигането на тематичните цели, както и на напредъка по отношение постигането на очакваните основни резултати за всяка от тематичните цели, залегнали в Споразумението за партньорство, е представено най-общо по-долу.

Тематична цел 1

Във връзка с изпълнението на целите по ТЦ 1 през отчетния период са стартирали мерки на обща стойност 245.3 млн. евро, в рамките на две оперативни програми („Иновации и конкурентоспособност” – ОПИК и ОП НОИР). Чрез изпълняваните по **ОПИК** мерки (на стойност от 66.3 млн. евро) се предоставя фокусирана подкрепа на предприятията за повишаване на иновационната дейност в тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация и се насърчава развитието на националната про-иновативна инфраструктура. Мерките по **ОП НОИР** (179 млн. евро) са насочени към предоставяне на подкрепа за изграждане и развитие на центрове за върхови постижения и центрове за компетентност.

Към 31.12.2016 г. се наблюдава напредък в постигането на следните конкретни стойности на заложените в Споразумението за партньорство индикатори по отношение на ТЦ 1:

- *подкрепено развитие на технологични паркове, центрове за върхови постижения и центрове за компетентност* – в изпълнение е мярка за подкрепа развитието на научно-технологичен парк – София Тех Парк;

- *125 подкрепени предприятия за въвеждане на нови за пазара продукти.*

Напредъкът в постигането на останалите очаквани резултати, попадащи в обхвата на ОПИК и ОП НОИР, ще може да бъде отчетен след приключване изпълнението на стартиралите през отчетния период мерки. През юни 2017 г. са приети редица стратегически документи, необходими за пълноценното изпълнение на мерките, заложените по ТЦ1, в това число са актуализирани Националната пътна карта за научна инфраструктура (2017 – 2023 г.) и Националната стратегия за развитие на научните изследвания (2017 – 2030 г.).

По ТЦ 1 по Програмата за развитие на селските райони (**ПРСР**) е заложен като очакван резултат да бъдат *подкрепени 20 оперативни групи за Европейско партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост*. Първи прием на проекти по съответната подмярка на ПРСР, по която се очаква да бъде реализиран този резултат, е предвиден за края на 2017 г.

Тематична цел 2

Реализирането на заложения очакван резултат по ТЦ 2 по линия на ЕЗФРСР, който се изразява в *увеличен дял на селските райони с достъп до и използващи качествени ИКТ*, е планирано да бъде постигнат чрез инвестиции по Подмярка 7.3 „*Широколентова инфраструктура, включително нейното създаване, подобрене и разширяване*“ от ПРСР. Прием по подмярката се планира да стартира в края на 2017 г.

Тематична цел 3

Във връзка с изпълнението на целите по ТЦ 3 през отчетния период са стартирали мерки на обща стойност 480.2 млн. евро, в рамките на три оперативни програми (ОПИК, Програмата за морско дело и рибарство – ПМДР и ПРСР). По линия на **ОПИК** са стартирали мерки на обща стойност 198.1 млн. евро, насочени към подобряване на производствените процеси, повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния потенциал на МСП, въвеждането на нови стандарти и насърчаване използването на информационни и комуникационни технологии и услуги, както и към подкрепа за коопериране и създаване на клъстери в България, развитие на капацитета и интернационализацията на вече създадени такива като фактор за повишаване на конкурентоспособността и бизнес развитието. Мерките по **ПМДР** (6.1 млн. евро) са насочени към изграждане или модернизация на рибопереработвателни предприятия, както и към модернизация на съществуващи аквакултурни стопанства. Мерките по **ПРСР** (276 млн. евро) са за предоставяне на подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства и подкрепа на млади земеделски производители.

С цел улесняване на достъпа на МСП до финансиране през 2016 г. по **ОПИК** е подписано Финансово споразумение с "Фонд мениджър на финансови инструменти в България" ЕАД (ФМФИБ), с което на ФМФИБ се възлага управлението и изпълнението на финансовите инструменти на обща стойност от 234.7 млн. евро. В края на 2016 г. стартира провеждането на пазарни консултации във връзка с подготовката на условия и документи за избор на финансови посредници за изпълнение на финансов инструмент за дялови/квази-дялови инвестиции „Фонд за технологичен трансфер“.

През отчетния период са постигнати конкретни стойности по следните индикатори:

- *Обем на износа на стоки и услуги, реализиран от МСП* - 12.8 млрд. евро (2015 г.), представляващ нарастване с 4.7 млрд. евро спрямо референтната стойност (2012 г.);
- *Брой МСП, участвали в промоционални дейности* – 50, т.е. степен на достигане на целевата стойност (към 2023 г.) от 25%;
- *150 сертификата, въведени в подкрепените предприятия*, т.е. степен на достигане на целевата стойност от 25%;
- *960 подкрепени проекта за растеж и експорт* (целева стойност – 2 235);

- подпомагане на инвестициите в 167 (целева стойност - 4 700) земеделски стопанства.

Напредъкът в постигането на останалите очаквани резултати, попадащи в обхвата на ОПИК, ПМДР и ПРСР, ще може да бъде отчетен след приключване изпълнението на стартиралите през отчетния период мерки, както и на предвидените за изпълнение други операции и мерки.

Тематична цел 4

Във връзка с изпълнението на целите по ТЦ 4 през отчетния период са стартирали мерки на обща стойност 838.8 млн. евро, в рамките на пет оперативни програми (ОПИК, ПМДР, ОПТТИ, оперативна програма „Региони в растеж” – ОПРР и ПРСР). По **ОПИК** са стартирали мерки за подобряване на енергийната ефективност в МСП и в големи предприятия с общ финансов ресурс от 140 млн. евро. В изпълнение на ТЦ 4 по **ПМДР** е стартирала 1 мярка с общ бюджет 1 млн. евро, насочена към модернизация на съществуващи аквакултурни стопанства. Към 31.12.2016 г. по **ОПТТИ** има един изпълнен проект за разширение на метрото в гр. София, а друг такъв е в процес на изпълнение, като общата стойност на предоставената БФП по двата проекта е в размер на 333.1 млн. евро. По оперативна програма „Региони в растеж”(ОПРР) са сключени 173 ДБФП в размер на 89.7 млн. евро, насочени основно към повишаване на енергийната ефективност в сградния фонд, както и към подобряване на системите за интегриран градски транспорт. Към 31.12. 2016 г. по **ПРСР** са отворени приеми по мерки, насочени към повишаване на енергийната ефективност, улесняване на използването на ВЕИ и намаляване на емисиите на ПГ в селското и горско стопанство. Общият публичен ресурс по отворените приеми по мерки, водещи косвено до изпълнението на ТЦ 4, възлиза на 275[8] млн. евро.

През отчетния период е сключен договор с ФМФИБ за управление на предоставените с финансово споразумение средства по Приоритетна ос 1 на **ОПРР** на обща стойност 138.7 млн. евро, като индикативно 45.3 млн. евро са предназначени за подкрепа на проекти по ТЦ 4.

Към ТЦ 4 допринасят фокус областите от Пети приоритет на **ПРСР**, по които към 31.12.2016 г. няма измерим напредък по постигане на целите. Въпреки това, постигнатото по Приоритет 4 на ПРСР косвено може да бъде отнесено към заложените цели, а именно:

- При заложен очакван резултат *300 000 ха. подпомогната земеделска площ, допринасяща за опазване на биоразнообразието*, подпомогнатите площи са 679 000 ха. допринасящи за подобряване биоразнообразието (Фокус област 4А по ЕЗФРСР);
- При заложен очакван резултат *60 000 ха. подпомогната земеделска площ, допринасяща за подобряване управлението на водите, торовете и пестицидите*, реализираният напредък е подпомогнати 60 000 ха. за управление на водите, както и за опазване на почвите (Фокус области 4Б и 4В по ЕЗФРСР).

Напредъкът в постигането на останалите очаквани резултати, попадащи в обхвата на ОПИК, ПМДР, ОПТТИ, ОПРР и ПРСР, ще може да бъде отчетен след приключване изпълнението на стартиралите през отчетния период мерки, както и на предвидените за изпълнение други

операции и мерки.

Тематична цел 5

В изпълнение на ТЦ 5 по оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.” (ОПОС) са стартирани 3 процедури за предоставяне на БФП на обща стойност 57.1 млн. евро. Чрез одобрените проекти по обявените процедури ще бъдат постигнати следните основни резултати към ТЦ 5: *„Намален риск от свлачища, наводнения и засушаване“*, *„Изграден център за управление на водите в реално време“* и *„Изграден капацитет за провеждане на ефективна и ефикасна политика в областта на адаптиране и изменение на климата, превенция и управление на риска“*.

Тематична цел 6

Във връзка с изпълнението на целите по ТЦ 6 през отчетния период са стартирали мерки на обща стойност 1 649.6 млн. евро, в рамките на четири оперативни програми (ОПРР, ОПОС, ПМДР и ПРСР). УО на **ОПИК** планира мерки в изпълнението на ТЦ 6 да стартират през третото тримесечие на 2017 г.

ОПРР подкрепя проекти по линия на ТЦ 6, свързани с подобряване на градската среда и на зоните с потенциал за икономическо развитие. Към края на 2016 г. са сключени ДБФП в размер на 75.2 млн. евро. В допълнение, през отчетния период е сключен договор с ФМФИБ за управление на предоставените с финансово споразумение средства по Приоритетна ос 1 на ОПРР на обща стойност 138.7 млн. евро, като индикативно 33.4 млн. евро са предназначени за подкрепа на проекти по ТЦ 6. В допълнение, по ТЦ 6 в рамките на Приоритетна ос 6 *„Регионален туризъм“* на ОПРР се подкрепят проекти, насочени към развитие на туристически атракции – културни обекти от национално и световно значение. В тази връзка, е подписано финансово споразумение между МРРБ и ФМФИБ за управление на средствата за финансови инструменти по Приоритетна ос 6 на ОПРР в размер на 50.4 млн. евро.

В изпълнение на ТЦ 6 по **ОПОС** са стартирани 19 процедури за предоставяне на БФП на обща стойност 606.8 млн. евро.

- С финансиране по програмата на 29.12.2016 г. са приети четирите плана за управление на речните басейни за периода 2017-2021 г. (предварително условие за периода 2014-2020 г.) и Морската стратегия на Република България. Така е отбелязан първият принос към основни резултати *„Осигурена информация за подобряването на управлението на водите, вкл. подобряване на системите за мониторинг и информационните системи“* и *„Извършени проучвания и оценки за състоянието на водите и значимите въздействия от човешката дейност към тях“*;
- В процес на изпълнение са проекти за подобряване на методите за анализ на води, седименти и биота, за дооборудване на Изпълнителната агенция за околна среда и Министерство на здравеопазването, подобряване на мониторинга за количеството на водите. Тези проекти се очаква да допринесат към основни резултати *„Подобрено състояние по физикохимични показатели и/или биологично състояние на водните тела“*,

„Увеличаване на броя жители с достъп до подобро пречистване на отпадъчни води от населени места в приоритизирани места“, „Увеличаване на броя жители с достъп до подобро пречистване на отпадъчни води“ и „Увеличаване на броя жители с достъп до подобро водоснабдяване“;

- В процес на изпълнение са 2 проекта за осигуряване на информация за докладване по Директива за местообитанията и Директива за птиците през 2019 г. и за определяне на подходи за управление на защитените зони от мрежата Natura 2000 и за управление на НПРД. Тези проекти са с очакван принос към основни резултати *„Изпълнение на дейности за постигане на целите на НПРД за НАТУРА 2000“* и *„61,47% от видовете и 87% от местообитанията с подобро природозащитно състояние“;*
- Изпълняваните проекти за създаване на информационна система за докладване на данни за качеството на атмосферния въздух и разработване/актуализация на общински програми за качеството на атмосферния въздух са с очакван принос към основни резултати *„Подобрена околна среда и качество на атмосферния въздух, включително и в населените места“* и *„Намалени емисии на ФПЧ10/Nox“.*

По ПМДР в рамките на ТЦ 6 са в изпълнение мерки на обща стойност 1.6 млн. евро, насочени към модернизация на съществуващи аквакултурни стопанства.

За постигане целите по ТЦ 6 по ПРСР са отворени кампании и приеми основно на мерките с плащане на площ, насочени към съхраняване и опазване на околната среда, биологичното разнообразие и водите, на обща стойност на публичните средства от 966[9] млн. евро. Чрез подкрепата по програмата е постигнат следният напредък по отношение на планираните очаквани резултати:

- *Постигнат ръст в биологичното земеделие на база подобро качество на околната среда и природните ресурси – подпомогнати са 33 663 ха. площ биологични стопанства в преход;*
- *Подобряване на управлението на водите на 60 000 ха. земеделски земи - подпомогнати са 60 000 ха. за управление на водите;*
- *Опазване на биоразнообразието на 304 000 ха. земеделска земя и 24500 ха. горски територии – подпомогнати са 679 000 ха., допринасящи за подобряване биоразнообразието (Фокус област 4А по ЕЗФРСР).*

Напредъкът в постигането на останалите очаквани резултати, попадащи в обхвата на ОПИК, ПМДР, ОПОС, ОПРР и ПРСР, ще може да бъде отчетен след приключване изпълнението на стартиралите през отчетния период мерки, както и на предвидените за изпълнение други операции и мерки.

Тематична цел 7

Във връзка с изпълнението на целите по ТЦ 7 през отчетния период са стартирали мерки на

обща стойност 586.8 млн. евро, в рамките на две оперативни програми (ОПРР и ОПТТИ).

ОПРР подкрепя проекти по тази тематична цел, свързани с подобряване на свързаността и достъпността до ТЕН-Т мрежата за товари и пътници чрез строителство, реконструкция и рехабилитация на първокласни, второкласни и третокласни пътища. Към края на 2016 г. са сключени 15 ДБФП в размер на 102.2 млн. евро.

Към 31.12.2016 г. по **ОПТТИ** има един изпълнен проект за изграждане на Западната дъга на Софийския околоръстен път, а в процес на изпълнение са няколко проекта за изграждане на пътни отсечки от АМ „Струма“, тягови подстанции, пътни надлези, за подобряване на системите за навигация по р. Дунав, както и проекти по техническа помощ, като общата стойност на предоставената БФП по всички проекти е в размер на 484.6 млн. евро.

Напредъкът в постигането на очакваните резултати ще може да бъде отчетен след приключване изпълнението на стартиралите през отчетния период мерки, както и на предвидените за изпълнение други операции и мерки. По ОПИК през отчетния период няма стартирали мерки по ТЦ 7.

Тематична цел 8

В рамките на **ОП РЧР** в изпълнение на мерки по ТЦ 8 са стартирали операции на стойност 325.7 млн. евро, съфинансирани по линия на ЕСФ и Инициативата за младежка заетост (ИМЗ). Операциите таргетират най-уязвимите целеви групи като безработни и неактивни, обезкуражени лица и други групи в неравностойно положение на пазара на труда. Схемите предвиждат мерки за активиране на неактивни лица; подобряване достъпа до заетост на безработни лица и неактивни лица, обучения за професионална квалификация и ключови компетентности и др. Заетите лица и предприятията също са фокус на ТЦ 8 в контекста на въвеждането на по-производителни, безопасни и здравословни условия на труд в предприятията, както и модернизирани на институциите на пазара на труда.

През отчетния период най-голям напредък е постигнат при изпълнението на показателите, касаещи мерките за постигане на националната цел за *намаляване на равнището на безработица сред младежите 15-29 години до 7% през 2020 г.* Наблюдава се известно изоставане по отношение на показателите, касаещи участниците на възраст от 30 до 54 г., които допринасят за постигането на целта за *увеличаване на процента на заетост на населението на възраст 20 – 64 г. до 76% през 2020 г.* На този етап обаче не е идентифициран риск за постигането на целевите стойности на показателите, тъй като много от операциите, които обхващат тези показатели, се изпълняват активно от средата на 2016 г. и предстои пълното им разгръщане след отчетния период.

По **ПМДР** в изпълнение на ТЦ 8 е отворен прием по мярка на стойност 0.4 млн. евро, имаща за цел да подпомогне местните инициативни рибарски групи в разработването на стратегии за местно развитие.

По ТЦ 8 по **ПРСР** не може да бъде отчетен напредък за отчетния период, поради обстоятелството, че не е стартирал прием на проекти както по подмярка 6.4. „*Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности*“, така и по съответните подмерки, включени в одобрените стратегии по мярка 19 „*Подкрепа за местно развитие по LEADER (BOMP)*“.

Тематична цел 9

Във връзка с изпълнението на целите по ТЦ 9 през отчетния период са стартирали мерки на обща стойност 229.9 млн. евро, в рамките на три оперативни програми (ОПРР, ОП НОИР и ОП РЧР).

ОПРР подкрепя проекти по линия на ТЦ 9, свързани с модернизация на обекти на здравната и на социалната инфраструктура, в т.ч. на културната и на спортната инфраструктура. Към 31.12.2016 г. в изпълнение са проекти на стойност 5.2 млн. евро. От сключения с ФМФИБ договор за управление на предоставените с финансово споразумение средства по Приоритетна ос 1 индикативно 60.3 млн. евро са предназначени за подкрепа на проекти по ТЦ 9.

Във връзка с постигане целите по ТЦ 9, по **ОП НОИР** са стартирали 4 мерки на обща стойност 44.7 млн. евро, насочени към подкрепа за предучилищното възпитание и подготовка на деца в неравностойно положение, образователна интеграция на учениците от етническите малцинства и/или търсещи или получили международна закрила, осигуряване на условия и ресурси за изграждане и развитие на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на включващо обучение и ограмотяване на възрастни, като те ще допринесат косвено и за постигането на националната цел по стратегия „Европа 2020“, касаеща *живеещите в бедност*. Една от гореспоменатите мерки (на стойност 8.9 млн. евро) ще допринесе за постигането на два от основните резултати по ТЦ 9 чрез финансиране по ЕСФ, а именно „*2 500 обхванати от процеса на включващо обучение деца и ученици със специални образователни потребности в системата на народната просвета*“ и „*100 образователни институции осигурили подкрепяща среда за включващо обучение*“.

По ТЦ 9 до края на 2016 г. в рамките на **ОП РЧР** са стартирали операции на обща стойност 180.0 млн. евро. Процедурите са насочени към намаляване на бедността и подобряване качеството на живот и достъпа до услуги за социално включване на уязвими групи чрез предоставянето на социални и интегрирани услуги в общността, в т.ч. домашна среда на хора с увреждания и лица над 65 г. в невъзможност за самообслужване, предоставяне на приемна грижа за деца от общността, подкрепа за съчетаване на личния и професионалния живот на семейства, полагащи грижи за зависими членове на семейството, и др.

До края на отчетния период значителен напредък е отбелязан по отношение на изпълнението на показателите, касаещи *деца и младежи, настанени в институции, обхванати в интервенции за деинституционализация, и подкрепените кооперативни предприятия и предприятия на социалната икономика*. Известен риск от неизпълнение на заложените стойности на показателите съществува по отношение на *броя роми, включени в операции*, тъй като на този етап е предвидена само една таргетирана операция.

По ТЦ 9 по линия на ЕЗФРСР очакваните резултати са „Увеличен достъп на населението в селските райони до качествени социални услуги“ и „Подобрено качеството на живот и достъпа до услуги на 1 900 хил. ж. на селските райони“. Към 31.12.2016 г. мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от ПРСР, чрез която ще може да бъдат отчитани посочените резултати, е на ниво договаряне на постъпилите заявления, поради което няма реализиран напредък, който да бъде отразен.

Тематична цел 10

Във връзка с изпълнението на целите по ТЦ 10 през отчетния период са стартирали мерки на обща стойност 242.1 млн. евро, в рамките на три оперативни програми (ОП НОИР, ОПРР и ОП РЧР).

По **ОП НОИР** са стартирали 9 мерки на обща стойност 128.6 млн. евро, насочени към кариерно ориентиране в училищното образование, осъществяване на ученически и студентски практики, предоставяне на студентски стипендии, развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене, поддържане и усъвършенстване на разработената рейтингова система на висшите училища, въвеждане на кредити в системата на професионалното образование и обучение, квалификация на педагогическите специалисти, подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени.

Към 31.12.2016 г. ОП НОИР има принос по отношение на следните основни резултати по ТЦ10, за които е заложено финансиране от ЕСФ:

- *36% дял от 30-34-годишните с висше образование* – постигната стойност 33.8%;
- *800 000 ученици обхванати от системата за кариерно ориентиране* – постигната стойност 30 780 обхванати ученици.

ОП НОИР няма принос за постигането на напредък в другите основни резултати по ТЦ10 за този период, тъй като операциите все още са били в начален етап на изпълнение.

ОПРР подкрепя проекти по линия на ТЦ 10, свързани с цялостна модернизация на обекти на образователната инфраструктура – училища, детски ясли и градини, висши училища. Към края на 2016 г. по програмата са сключени ДБФП в размер на 85.1 млн. евро. Всички 58 проекта са в процес на изпълнение, като след тяхното приключване ще може да бъде отчетен конкретен принос към заложените индикатори.

По ТЦ 10 в рамките на **ОП РЧР** са стартирали операции на стойност 28.4 млн. евро. Операциите подпомагат мерки за учене през целия живот на заети лица, като една от операциите е таргетирана към специалисти в сферата на здравеопазването.

До края на отчетния период няма регистриран напредък в постигането на конкретните стойности на заложените показатели по отношение на ТЦ 10.

По ТЦ 10 принос за очаквания резултат *„Развити и действащи практики на учене през целия живот и професионално обучение в земеделския и горския сектор, които допринасят за устойчива заетост и повишаване на производителността в аграрния сектор“* се очаква да има чрез изпълнение на дейности по мярка 1 *“Трансфер на знания и действия за осведомяване“* от ПРСР. Към 31.12.2016 г. не може да бъде отчетен напредък, поради обстоятелството, че мярката не е стартирала.

Тематична цел 11

Във връзка с изпълнението на целите по ТЦ 11 през отчетния период са стартирали мерки на обща стойност 141.3 млн. евро, в рамките на две оперативни програми („Добро управление” – ОПДУ и ОП РЧР).

По ОПДУ са стартирали мерки на обща стойност 118.6 млн. евро, насочени към подобряване на административното обслужване за гражданите и бизнеса, продължаване на административната и съдебната реформи, развитие на електронното управление и електронното правосъдие.

По ТЦ 11 в рамките на ОП РЧР са стартирали операции на стойност 22.7 млн. евро, насочени към модернизиранието на публичните политики в сферата на социалното включване, здравеопазването, равните възможности и недискриминацията и условията на труд.

До края на отчетния период няма регистриран напредък в постигането на конкретните стойности на заложените показатели по отношение на ТЦ 11, но в това отношение не съществува риск предвид големия брой операции, които вече са стартирали и са в изпълнение.

в)

Препоръки в областта на пазара на труда, бедността и социалното включване

При програмирането на ОП РЧР един от основните принципи бе отразяването на специфичните препоръки на Съвета на ЕС. В обхвата на оперативната програма попаднаха 3 от препоръките на Съвета за 2014 г., както следва:

3.1. *Да подобри ефективността на Агенцията по заетостта чрез разработване на система за мониторинг на изпълнението и по-добро насочване на усилията към най-уязвимите, като например нискоквалифицираните и възрастните работници, дългосрочно безработните лица и ромите;*

3.2. Да разшири обхвата и ефективността на активните политики по заетостта с цел повишаване на способността им да откриват работници с подходящ профил и да достигат до нерегистрираните млади хора, които нито работят, нито учат или се обучават, в съответствие с целите на Гаранцията за младежта;

3.4. С цел намаляване на бедността, да подобри допълнително достъпността и ефективността на социалните услуги и трансфери за децата и възрастните хора.

Първите две препоръки (**3.1** и **3.2**) са отразени в рамките на приоритетна ос 1 на ОП РЧР, в отделен ИП, предвиждащ дейности за цялостна модернизация на предоставянето на услуги за уязвими групи на пазара на труда, в т.ч. нискоквалифицираните и възрастните работници, дългосрочно безработните лица и ромите, младежите до 29 годишна възраст. В рамките на модернизацията на АЗ е предвидена и подкрепа за усъвършенстване на система за мониторинг на изпълнението на дейността на Агенцията.

В рамките на същия приоритет се предвижда подкрепа за подобряване процесите на планиране, управление, мониторинг, оценка и контрол на политиките на институциите на пазара на труда. Предвижда се предоставянето на подкрепа на институции, най-вече МТСП, и социални партньори, които да осъществят съвместни действия в тази посока.

Инвестиционният приоритет е насочен също към подпомагане развитието на услугите по заетост в мрежата EURES и създаването на мрежа в България от доставчици на тези услуги.

Към момента се изпълняват четири операции в рамките на този ИП, насочени ориентировъчно към модернизация на АЗ, намаляване на неравновесията на пазара на труда и насърчаване на икономическия растеж чрез идентифициране на потребностите от квалифицирани кадри в определени икономически дейности и класове професии, осигуряване на възможности за предоставяне на посреднически услуги на по-голям брой търсещи работа лица и работодатели, вкл. за мотивиране завръщането на висококвалифицираните български работници обратно в страната и за привличане на работна ръка от страните членки на ЕС, подобряване уменията на предприятията да дефинират необходимите компетенции за определени професии и по-адекватно определяне на нуждите от работна сила с определени умения, както и оценяването на възвръщаемостта (добавената стойност) от обученията на заетите и т.н.

Препоръка 3.4 е отразена при програмирането на приоритетни оси 2 и 3. В рамките на ПО 2:

- По ИП 1 подкрепа ще получат мерки, свързани с приобщаване на маргинализираните групи, отдалечени от обществения живот и пазара на труда. Поради комплексния характер на проблемите тук ще се прилага интегриран подход, който ще съчетае мерки за достъп в сферите заетост, образование, социални услуги, здравни услуги;
- По ИП 2 инвестиции се предвиждат за подобряване живота на тези, които срещат трудности да намерят работа поради социални или здравословни проблеми. Хората с увреждания ще получат подкрепа чрез достъп до интегрирани услуги, да се включат по-активно на пазара на труда. Майките с деца също ще могат да се завърнат на работа след

- като получат помощ за отглеждането на децата и услуги за децата с увреждания;
- По ИП 3 са предвидени специални мерки за хората с увреждания и възрастните лица, които не могат сами да се обслужват в дома си. За тях се предоставя подкрепа в домашна среда и в общността посредством интегриран и междусекторен подход, вкл. подкрепящи услуги. Мерките под този инвестиционен приоритет подкрепят и процеса на деинституционализация на деца и възрастни.

По ПО 3, ИП 1 се подкрепят мерки за подобряването/създаването на нови модели за по-високо качество и финансови стандарти за остойностяване на социалните услуги, съобразно нуждите на ползвателите и др. Финансират се мерки за допълнително подобряване на достъпността и ефективността на социалните услуги и трансфери за децата и възрастните хора. Ще бъдат извършени проучвания и анализи, които да послужат за основа на адекватна оценка на нуждите на потребителите и за по-добро регионалното планиране на социалните услуги, като се отчетат най-добрите практики, както за самите услуги, така и за модели за взаимодействие на местно равнище.

Във връзка с препоръка 3.4 към момента по програмата се изпълнява операция, която цели подобряване достъпността и ефективността на социалните услуги за децата, възрастните хора и пълнолетните лица с увреждания, вкл. и в контекста на процеса за деинституционализация, както и подобряване качеството на предоставяните социални услуги чрез анализ и разработване на актуални стандарти за качество и финансиране на социалните услуги, вкл. интегрираните, съобразно нуждите на потребителите.

В изпълнение на новите препоръки в областта на пазара на труда, бедността и социалното включване за 2015, 2016 и 2017 г. се реализират редица операции в рамките на приоритетна ос 1. Оста съчетава мерки за интегриране на икономически неактивните и безработните лица, търсещи работа, от една страна, и за подобряване организацията и условията на труд в предприятията, от друга, като те се комбинират с улеснен достъп до форми на учене през целия живот.

Специален фокус е поставен върху мерките, насочени към младежи. В бюджета на ОП РЧР са включени средствата от ЕС по ИМЗ. Крайната цел е да се подкрепи устойчивата интеграция на пазара на труда на младите хора между 15 и 29 г., които не са нито в заетост, нито в образование или обучение и да се осигурят възможности за обучения, професионално ориентиране и мотивиране за активно участие на пазара на труда.

Към настоящия момент в рамките на ИМЗ са програмирани следните операции: „Активни“; „Обучение и заетост на младите хора“; „Младежка заетост“ и „Готови за работа“.

В рамките на процедура „Активни“ се реализират комплексно мерки за идентифициране на икономически неактивни младежи до 29 г. вкл., които не са в образование или обучение и дейности за улесняване включването им в пазара на труда. Младежите се активират чрез реализиране на информационни кампании и събития; трудови борси; индивидуална работа с лицата и определяне на потребностите; професионално ориентиране; психологическо подпомагане и др. Финансират се мотивационни обучения за активно търсене на работа, както и

такива за придобиване на професионална квалификация или ключови компетентности в областите чуждоезиково обучение и дигитална компетентност, но съобразени с потребностите на работодателя.

„Обучения и заетост за младите хора” е операция, която предвижда безработните младежи да бъдат предварително обучени по професии и ключови компетентности, посочени от работодателя преди да започнат работа. В случай че младежите разполагат с необходимата квалификация и не се нуждаят от включване в обучение, същите се насочват директно към заявени от работодатели работни места, субсидирани по програмата.

Операция „Младежка заетост“ дава възможност на работодателите да наемат младежи в две основни направления – стажуване и чиракуване, което улеснява прехода на младежите от образование към заетост, а едновременно с това им осигурява ценен професионален опит.

Операция „Готови за работа“ е насочена към стимулиране на активността на младежи до 29-годишна възраст вкл., които не са нито в образование или обучение, нито в заетост, вкл. не са регистрирани като безработни лица в АЗ. Чрез планираните по операцията мерки се дава възможност на младежите, които не притежават опит в търсенето на работа и разговорите с работодатели, да подобрят уменията си за търсене на работа и успешно представяне.

Стратегията на ОП РЧР е насочена и към увеличаване на степента на заетост на уязвими групи на пазара на труда, вкл. по-възрастните хора и трайно безработните, която насоченост е изведена като един от приоритетите за финансиране по ОП РЧР още по време на нейното разработване. Един от финансираните по ОП РЧР инвестиционни приоритети включва фокус и върху дългосрочно безработните лица.

Операция „Центрове за заетост и социално подпомагане“ реализира предложението за създаване на единна точка за контакт с цел осигуряване на добра координация между институциите, ангажирани с предоставянето на услуги на продължително безработните лица. В тази връзка операцията подпомага създаването на центрове за заетост и социално подпомагане, като пилотен модел за съвместно комплексно обслужване на гражданите от уязвими групи и индивидуализиране на услугите. Операцията апробира модел на административно обслужване по интегриран начин чрез съчетаване на обслужване от службите на АЗ с това от службите на Агенция за социално подпомагане. Услугите включват консултиране, ориентиране и информизиране с цел улесняване достъпа на безработни лица и хора, получаващи социални помощи, достъп до заетост и възможности за социално включване чрез по-активни услуги за намаляване периода на социално подпомагане.

ОП РЧР подкрепя и операция за модернизирване на услугите, предоставяни от АЗ, включително тези, продължително безработните, които са една от основните целеви групи в работата на Агенцията. По нарочна операция се извършва анализ на настоящите услуги за уязвимите групи на пазара на труда, вкл. проучване на потребностите на клиентите, анализ на моделите на предоставяне на услугите и др. Въз основа на резултатите от него ще се изготви дизайн на нови и подобрени услуги, в т.ч. стандартизирани пакети от услуги за уязвими групи. В рамките на операцията Агенцията трябва да развие и специфични услуги, насочени към работодателите.

Продължително безработните лица с регистрация в АЗ от 12 и повече месеца са сред приоритетните групи по операция „Обучения и заетост“. Целта на операцията е интеграция на безработни лица на възраст над 29 г. в заетост при работодател чрез обучения, съобразени с индивидуалните нужди на работното място и субсидия за заетост.

В хода на програмиране на **ПРСР** също е отразена специфична препоръка 3.4 на Съвета от 2014 г. Интервенциите по Приоритетна област (ПО) 6Б целят да укрепят териториалната конкурентоспособност на селските територии чрез подобряване на качеството на живот и условията за бизнес. По ПО 6Б са програмирани две групи интервенции, едната от които адресира потребностите за подобряване на социалната, техническата и туристическата инфраструктура чрез подпомагане на инвестиции, които подобряват качеството на живот и достъпа до услуги на 1 995 хил. ж. на селските райони. Програмата ще подпомага инвестиции в инфраструктура насърчаващи растежа, заетостта и икономическото съживяване на селските райони, които съответстват на приоритетите на националните секторни стратегии и на нуждите, определени в общинските и местните стратегии за развитие. Нуждите от подобряване на социалната и техническа инфраструктура в селските райони ще се адресират и по други оперативни програми, като демаркацията е детайлизирана в описанието на мерките.

По отношение на приоритизирането на инвестиции за изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на социална инфраструктура за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца или възрастни, приоритет се дава на проекти, насочени изцяло към деца с увреждания, включително ако са насочени към приобщаване на уязвимите общности (в т.ч. и роми), както и към проекти, които създават нови работни места.

Препоръки в областта на здравеопазването

В изпълнение на специфична препоръка на Съвета от 2016 г., относно *подобряване на достъпа, финансирането и резултатите на системата на здравеопазването*, по **ОПРР** ще бъде финансиран голям проект по смисъла на чл. 100 от Регламент 1303/2013, насочен към обновяване и модернизация на сградния фонд и оборудването в системата за спешната медицинска помощ. Общата стойност на проекта е приблизително 83.3 млн. евро. Проектът е в процес на подготовка от страна на конкретния бенефициент (Министерство на здравеопазването), като процедурата за предоставяне на БФП ще бъде обявена в края на 2017 г.

Препоръки в областта на образованието

Препоръката на Съвета към България за *предприемане на действия през 2015 и 2016 г. във връзка с приемане на реформата на Закона за предучилищното и училищното образование* е изпълнена, като Законът е приет през 2015 г. и е влязъл в сила на 01.08.2016 г.

В съответствие с препоръките на Съвета към България за предприемане на действия през 2016 и 2017 г., сериозен ресурс от ЕСИФ чрез **ОП НОИР** е насочен за увеличаване на предоставянето на качествено образование на групите в неравностойно положение, включително ромите чрез 4

стартирани операции на обща стойност 44.7 млн. евро за подобряване на достъпа до качествено приобщаващо предучилищно и училищно образование за децата в неравностойно положение, в частност ромите, както и за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.

Релевантните към момента на одобрение на ОП НОИР препоръки на Съвета към България за предприемане на действия през 2014 и 2015 г. *да продължи реформите в областта на професионалното и висшето образование, за да се увеличат нивото и адекватността на уменията, придобити на всички равнища, като същевременно насърчава партньорствата между образователните институции и деловите среди с оглед резултатите да отговарят по-добре на потребностите на пазара на труда*, са изпълнени, като са взети предвид при разработването на ОП НОИР, както и при измененията на Закона за висшето образование, Закона за професионалното образование и обучение, разработването на Стратегията за развитие на професионалното образование и обучение в Република България за периода 2015 – 2020 г. и Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 – 2020 г. и други нормативни и стратегически документи. Новото законодателство в сферата на образованието акцентира върху стимулиране на образованието и квалификацията, както и върху активността за включване на пазара на труда.

Препоръки в областта на обществените поръчки

В изпълнение на специфична препоръка на Съвета от 2016 г. *„Да укрепи капацитета на възлагащите органи“*, се изпълнява проект на АОП на стойност 0.6 млн. евро, за който е осигурено финансиране по **ОПДУ** и включващ разработване на стандартизирани образци на документи, практически ръководства/наръчници, методически насоки и анализи, оптимизиране на процесите при осъществяване на предварителния контрол, чрез разработване на специализиран софтуер за „Случаен избор на процедури“, оптимизиране на функционалните възможности на Портала за обществени поръчки и привеждането му в съответствие с изискванията на Закона за обществените поръчки. Всички тези дейности са насочени към подпомагане и улесняване работата на експертите, ангажирани с процеса на възлагане на обществени поръчки в страната, както и повишаване професионализма на експертите, отговорни за предоставянето на методология, осъществяването на предварителен контрол, изготвянето на стандартизирани документи и мониторинг на пазара на обществените поръчки. Целта е да се постигне по-ефективно прилагане на правилата за възлагане на обществени поръчки, по-висока степен на законосъобразност на провежданите процедури, намаляване на риска от допускане на грешки и нередности в практиката.

В изпълнение на специфична препоръка на Съвета от 2016 г. *„Да укрепи капацитета на Агенцията по обществени поръчки“*, ОПДУ финансира финансов план на АОП на стойност 0.7 млн. евро с цел да се осигурят предпоставки за правилно провеждане на обществени поръчки, чиято законосъобразност е условие за постигане на добро финансово управление. Чрез финансовия план се цели укрепването на капацитета за осъществяване на законоустановените функции, в т.ч. извършване на предварителен контрол, така че да се постигне превенция по отношение на нарушенията, върху процедури, финансирани със средства от ЕСИФ.

В изпълнение на специфична препоръка на Съвета от 2016 г. *„Да ускори въвеждането на*

електронни обществени поръчки“ по ОПДУ се изпълнява проект на стойност 3.6 млн. евро, с който ще бъде разработена и внедрена единна национална електронна уеб-базирана платформа. Ще бъде осигурена висока степен на сигурност по отношение на електронните оферти, както и оперативна съвместимост на платформата със съществуващите електронни системи на централните органи за обществени поръчки. Ще бъдат осигурени електронни наръчници и обучение на администратори и крайни потребители (възложители, контролни органи, бизнес и пр.). Ще бъде доставено и инсталирано хардуерно и комуникационно оборудване и базов системен софтуер, вкл. за Центъра за обслужване на клиенти.

Във връзка с изискването за подобряването на контрола на процедурите за възлагане на обществени поръчки, УО са предприели следните действия:

1. Изготвени са нови контролни листове за проверка на процедури за възложени обществени поръчки като са следвани образците, по които ИА ОСЕС извършва своите проверки. Същите са актуализирани съгласно новия ЗОП (в сила от 2016 г.);
2. Въведена е нова процедура за контрол с цел избягване на разделяне на поръчки на части и прилагане на ред за възлагане за по-ниски стойности;
3. Служителите на УО са преминали редица обучения в областта на обществени поръчки, и по-конкретно във връзка с измененията в нормативната уредба и въвеждането на добри практики;
4. Организиран са обучения на бенефициентите, насочени основно върху изпълнението и отчитането на проектите, като специално внимание е обърнато върху често допусканите грешки при подготовка на документация за възлагане на обществени поръчки, както и при провеждането на процедурите. Специален модул от обучението е насочен към налагането на финансови корекции на нередности при възлагането на обществени поръчки;
5. На бенефициентите е представен анализът на ИА ОСЕС за най-често срещаните нарушения при обществени поръчки при извършваните одити през 2015 г.;
6. Направена е промяна в ПН на ОПТТИ като са въведени допълнителни изисквания свързани с осъществяването на проверки на обществените поръчки.

г)

През разглеждания период не се наблюдават съществени промени в нуждите на развитието, както показва прегледът в т. 1а. На базата на регулярни анализи на предизвикателствата в съответните области и сфери на социално-икономическото развитие, както и текущ мониторинг на изпълнението на програмите, съфинансирани с ЕСИФ, отговорните органи са в непрекъсната готовност за препрограмиране на средствата от ЕС. Националната нормативна и поднормативна рамка предоставя адекватни механизми за това, които позволяват своевременна реакция при идентифицирана нужда за насочване на усилия и финансови ресурси в нова област и/или

проявили се слабости на системата. Към настоящия момент са одобрени няколко промени в стратегическите документи, които обаче не са провокирани от значителни промени в нуждите на развитието, а са предимно от технически характер или имат отношение към проектна готовност.

д)

Неприложимо

[1] Източник: Национална програма за реформи, актуализация 2017.

[2] Вж. т. 2б.

[3] Източник: ИСУН и ДФЗ.

[4] <http://www.minfin.bg/document/19629:4>

[5] Кумулативен ефект за тригодишния период.

[6] На населението на 15-64 години.

[7] На населението на 15-64 години.

[8] Изчислени на база индикативни разчети при програмирането на съответните мерки.

[9] Посочените средства формират бюджета на съответните мерки и подмерки от ПРСР за целия програмен период.

Бележки към Таблица 1 Климат

[1] Данните в колона А са съгласно одобрените програми, финансирани от ЕСИФ.

[2] Данните в колона Б са съгласно годишните доклади на УО. В системата SFC 2014 за ОП РЧР фигурира сумата 17 644 953.35 евро, като тя е некоректна и се очаква да бъде коригирана с подаването на финансовата информация до 31.01.2018 г. на 16 299 323.00.

Table 1**Support used for climate change objectives**

Fund	A.Support used for climate change objectives in the Partnership Agreement	B.Support used for climate change objectives(1)	Percentage of support used compared to the Partnership Agreement (% B/A)
ESF	19,544,673.00	17,644,953.35	90.28%
ERDF	909,257,964.40	269,470,620.27	29.64%
CF	361,752,897.35	36,645,756.68	10.13%
EMFF	11,903,573.00	0.00	0.00%
EAFRD	1,302,408,594.00	84,272,099.00	6.47%
Total	2,604,867,701.75	408,033,429.30	15.66%

(1) Cumulative, in EUR, based on eligible expenditure with the cut-off date of 31 December of the previous year.

(2) This also includes the YEI resources (YEI specific allocation and matching ESF support).

Table 2

For 2019 report only — Achievement of milestones based on the assessment of the Member State

3. FOR 2017 REPORT ONLY — ACTIONS TAKEN TO FULFIL THE EX ANTE CONDITIONALITIES SET OUT IN THE PARTNERSHIP AGREEMENT (ARTICLE 52(2)(C) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013)

Where appropriate, general information and assessment whether the actions taken to fulfil the applicable ex ante conditionalities set out in the Partnership Agreement not fulfilled at the date of adoption of the Partnership Agreement have been implemented in accordance with the timetable established.

Управлението на процеса по изпълнение на предварителните условия се осъществява от заместник министър-председателя, в чийто ресор са фондовете на ЕС. За всяко предварително условие са определени отговорни институции, сформирана е работна група със секретариат дирекция „ЦКЗ“ в Администрацията на Министерския съвет. Извършвана е ежемесечна актуализация на статуса на изпълнение на условията и се изготвя редовен доклад до Министерския съвет. От 2016 г. на двумесечна база се подава информация до ЕК.

България програмира ЕСИФ по всички 11 тематични цели. Приложимите предварителни условия за ЕСИФ съгласно Споразумението за партньорство и Оперативните програми, Програмата за развитие на селските райони и Програмата за морско дело и рибарство, са общо 45. От тематичните предварителни условия 38 са приложими, вкл. допълнително включеното ТПУ 7.4. „интелигентна енергия“, а три (ТПУ 2.1., ТПУ 4.2. и ЕЗФРСР-4.3.) са неприложими. От общите предварителни условия всички 7 са приложими.

В рамките на заложения срок до края на м. юни 2017 г. всички 25 неизпълнени приложими предварителни условия са изпълнени. Докладите за изпълнение на условията са утвърдени от страна на ЕК.

Изпълнени условия, които са докладвани от България и потвърдени от ЕК (дата на писмото от ЕК):

1. ТПУ 1.1. „иновации“ – 31.07.2017 г.

2. ТПУ 1.2. „наука“ – 31.07.2017 г.

3. ТПУ 2.2./ЕЗФРСР 6.1. „достъп от следващо поколение“ – 11.10.2016 г.
5. ТПУ 5.1./ЕЗФРСР-3.1. “риск от бедствия” – 29.06.2017 г.
7. ТПУ 6.1./ЕЗФРСР-5.2. “води” – 03.08.2017 г.
9. ТПУ 7.1. „пътен транспорт“ – 23.06.2017 г.
10. ТПУ 7.2. „ЖП транспорт“ – 23.06.2017 г.
11. ТПУ 7.3. „други видове транспорт“ – 23.06.2017 г.
12. ТПУ 7.4. „интелигентна енергия“ – 22.04.2016 г.
13. ТПУ 9.3. „здравеопазване“ – 10.11.2016 г.
14. ТПУ 11. „административна ефикасност“ – 02.03.2016 г.
15. ОПУ 7. “статистически системи” за ОПРР, ОПИК и ОПТТИ – 08.03.2016 г.
- ОПУ 7. “статистически системи” за ПРСР – 17.06.2017 г.
- ОПУ 7. “статистически системи” за ПМДР – 07.07.2017 г.

ОПУ 7. „статистически системи“ за ОПОС – 26.07.2017 г.

16. ЕФМДР-1. „доклад за риболовния капацитет“ – 15.12.2016 г.

17. ЕФМДР-3. “капацитет за данни” – 27.06.2017 г.

18. ТПУ 9.2. “интеграция на ромите” – 29.08.2017 г.

19. ОПУ 4 „обществени поръчки“ и ТПУ ЕФМДР-4. – 25.08.2017 г.

Изпълнени условия с приемане на Програмите, за които са приложими

21. ТПУ 4.1./ЕЗФРСР-5.1. „енергийна ефективност“

23. ТПУ 6.2. „отпадъци“

24. ТПУ 10.2. „висше образование“

25. ТПУ 10.4. „професионално образование и обучение“

Статутът по изпълнение на предварителните условия е отразен в Годишните доклади за изпълнение на съответните програми и в настоящия Доклад за напредъка (Таблица 3).

Unfulfilled general ex-ante conditionalities in partnership agreement

Unfulfilled criteria of general ex-ante conditionalities in partnership agreement

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Fulfilled	Expected date for full implementation of remaining actions
G 4	1 Arrangements for the effective application of Union public procurement rules through appropriate mechanisms.	Yes	
G 4	3 Arrangements for training and dissemination of information for staff involved in the implementation of the ESI funds.	Yes	
G 4	4 Arrangements to ensure administrative capacity for implementation and application of Union public procurement rules.	Yes	
G 7	3 An effective system of result indicators including: the selection of result indicators for each programme providing information on what motivates the selection of policy actions financed by the programme.	Yes	
G 7	4 An effective system of result indicators including: the establishment of targets for these indicators.	Yes	
G 7	5 An effective system of result indicators including: the consistency of each indicator with the following requisites: robustness and statistical validation, clarity of normative interpretation, responsiveness to policy, timely collection of data.	Yes	
G 7	6 Procedures in place to ensure that all operations financed by the programme adopt an effective system of indicators.	Yes	

Unfulfilled general ex-ante conditionalities in partnership agreement

Actions taken to fulfil applicable general ex-ante conditionalities. This table on actions taken to fulfil applicable general ex-ante conditionalities is pre-filled with data from the PA if this data is presented in structured form in the PA.

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
G 4	1	<p>Действие 2.</p> <p>Установяване на кодифицирано, устойчиво и опростено законодателство в областта на обществените поръчки чрез приемане на нов Закон за обществените поръчки и подзаконовни актове по прилагането му.</p>	31-Jan-2016	<p>Министерство на икономиката и енергетиката</p> <p>Агенция по обществени поръчки</p>	Yes	<p>Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 25.08.2017 г.</p>
G 4	1	<p>Действие 3.</p> <p>Въвеждане на мерки за засилване на системите за управление и контрол на европейските фондове, вкл. ефективно сътрудничество с цел гарантиране на съгласуваност между действията при предварителния и последващия контрол</p>	31-Jan-2016	<p>Управляващите органи по програмите</p> <p>Централното координационно звено</p> <p>Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“</p> <p>Агенция по обществени поръчки</p> <p>Сметна палата</p> <p>Агенция за държавна финансова инспекция</p>	Yes	<p>Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 25.08.2017 г.</p>
G 4	1	<p>Действие 4.</p> <p>Преглед на системата за обжалване и предложения за</p>	31-Oct-2014	<p>Комисия за защита на конкуренцията</p>	Yes	<p>Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен</p>

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		нейното оптимизиране (напр. гаранции срещу злоупотреба с правото на обжалване и др.).		Върховен административен съд		през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 25.08.2017 г.
G 4	1	<p>Действие 1.</p> <p>Приемане на Националната стратегия за развитие на сектора на обществените поръчки в България за периода 2014- 2020</p> <p>В проекта на Стратегия са предвидени мерки за повишаване ефективността при възлагане на обществени поръчки и създаване на гаранции за спазване законодателството на Съюза в областта.</p>	31-Jul-2014	<p>Министерство на икономиката и енергетиката</p> <p>Агенция по обществени поръчки</p>	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 25.08.2017 г.
G 4	3	<p>Действие 2.</p> <p>Преразглеждане и актуализиране на съществуващите системи за разпространение и обмен на информация между персонала от Управляващите органи и бенефициентите и останалите заинтересовани страни по отношение правилата за обществените поръчки с оглед установяване на единна практика.</p>	31-Dec-2016	<p>Управляващите органи по програмите</p> <p>Централното координационно звено</p> <p>Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“</p> <p>Агенция по обществени поръчки</p> <p>Сметна палата</p> <p>Агенция за държавна финансова инспекция</p>	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 25.08.2017 г.
G 4	3	<p>Действие 1.</p> <p>Изработване и изпълнение на програма за обучение и</p>	31-Dec-2016	Институт по публична администрация	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		развитие на персонала, който участва в управлението на европейските фондове (включително обучения по обществени поръчки в рамките на Обучителната академия по ЕСИФ);		Управляващите органи по програмите Агенция по обществени поръчки		през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 25.08.2017 г.
G 4	4	Действие 2: Осигуряване на техническа помощ за лицата, които прилагат правилата за възлагане на обществени поръчки чрез организиране и провеждане на текущи обучения и други необходими мерки/действия, определени след проучване и консултация със съответните целеви групи	31-Dec-2015	Институт по публична администрация Управляващите органи по програмите Агенция по обществени поръчки	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 25.08.2017 г.
G 4	4	Действие 1. Укрепване и стабилитет на административния капацитет на АОП чрез увеличаване на персонала и провеждане на специализирани обучения.	31-Dec-2015	Министерство на икономиката и енергетиката Агенция по обществени поръчки	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 25.08.2017 г.
G 7	3	Действие 1 Избор на показатели за резултатите за всяка оперативна програма. Показателите за изпълнение и резултат да са относими и обвързани с тематичните оси, цели и мерки по ОП. За целите на статистическото валидиране ще се приложи унифицирана система за изискванията по събирането на микроданни, за приложимите методологии и дефиниции за		Национален статистически институт съвместно с Управляващите органи по Оперативните програми Срок за Действие 1: В двумесечен срок след	Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено от ЕК: - по отношение на ОПРЧР, ОПДУ и ОПНОИР: с решението за одобряване на съответно ОПРЧР, ОПДУ и ОПНОИР. - по отношение на ОПРР, ОПИК и ОПТТИ: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		техния обхват и за приложимата процедура за обработка за и обобщаване на данните. Рамката за статистическо валидиране ще се разработи в съответствие с European Code of Practice и методологическите изисквания на статистическите регламенти на ЕК и Парламента.		приемане на всяка ОП.		<p>писмо от дата 08.03.2016 г.</p> <p>- по отношение на ПРСР: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 17.06.2017 г.</p> <p>- по отношение на ПМДР: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и одобрен от ЕК с писмо от дата 07.07.2017 г.</p> <p>- по отношение на ОПОС: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и одобрен от ЕК с писмо от дата 26.07.2017 г.</p>
G 7	3	Действие 2. Проверка относно спазване на изискванията за всеки индикатор по отношение на неговата устойчивост, яснота на тълкуването, своевременност на събиране на данните и отзивчивост към политиката.	30-Sep-2014	Национален статистически институт съвместно с Управляващите органи по Оперативните програми	Yes	<p>Предварителното условие е прието за изпълнено от ЕК:</p> <p>- по отношение на ОПРЧР, ОПДУ и ОПНОИР: с решението за одобряване на съответно ОПРЧР, ОПДУ и ОПНОИР.</p> <p>- по отношение на ОПРР, ОПИК и ОПГТИ: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 08.03.2016 г.</p> <p>- по отношение на ПРСР: Доклад</p>

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
						<p>за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 17.06.2017 г.</p> <p>- по отношение на ПМДР: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и одобрен от ЕК с писмо от дата 07.07.2017 г.</p> <p>- по отношение на ОПОС: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и одобрен от ЕК с писмо от дата 26.07.2017 г.</p>
G 7	4	* Действията за изпълнение са общи с тези по О7.1.3., тъй като самооценката е валидна за трети-пети критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	<p>Предварителното условие е прието за изпълнено от ЕК:</p> <p>- по отношение на ОПРЧР, ОПДУ и ОПНОИР: с решението за одобряване на съответно ОПРЧР, ОПДУ и ОПНОИР.</p> <p>- по отношение на ОПРР, ОПИК и ОПТТИ: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 08.03.2016 г.</p> <p>- по отношение на ПРСР: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 17.06.2017 г.</p> <p>- по отношение на ПМДР: Доклад</p>

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
						<p>за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и одобрен от ЕК с писмо от дата 07.07.2017 г.</p> <p>- по отношение на ОПОС: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и одобрен от ЕК с писмо от дата 26.07.2017 г.</p>
G 7	5	* Действията за изпълнение са общи с тези по O7.1.3., тъй като самооценката е валидна за трети-пети критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	<p>Предварителното условие е прието за изпълнено от ЕК:</p> <p>- по отношение на ОПРЧР, ОПДУ и ОПНОИР: с решението за одобряване на съответно ОПРЧР, ОПДУ и ОПНОИР.</p> <p>- по отношение на ОПРР, ОПИК и ОПТТИ: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 08.03.2016 г.</p> <p>- по отношение на ПРСР: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 17.06.2017 г.</p> <p>- по отношение на ПМДР: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и одобрен от ЕК с писмо от дата 07.07.2017 г.</p> <p>- по отношение на ОПОС: Доклад</p>

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
						за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и одобрен от ЕК с писмо от дата 26.07.2017 г.
G 7	6	<p>Действие 1</p> <p>Разработване на процедурите за събиране и обработване на микроданните, необходими за оценка на приноса на операциите към специфичните цели за всяка ОП.</p>		<p>Национален статистически институт</p> <p>съвместно с Управляващите органи по Оперативните програми</p> <p>Срок за Действие 1: В двумесечен срок след приемане на всяка ОП.</p>	Yes	<p>Предварителното условие е прието за изпълнено от ЕК:</p> <ul style="list-style-type: none"> - по отношение на ОПРЧР, ОПДУ и ОПНОИР: с решението за одобряване на съответно ОПРЧР, ОПДУ и ОПНОИР. - по отношение на ОПРР, ОПИК и ОПГТИ: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 08.03.2016 г. - по отношение на ПРСР: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 17.06.2017 г. - по отношение на ПМДР: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и одобрен от ЕК с писмо от дата 07.07.2017 г. - по отношение на ОПОС: Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и одобрен от ЕК с писмо от дата 26.07.2017 г.

Unfulfilled thematic ex-ante conditionalities in partnership agreement

Unfulfilled criteria of thematic ex-ante conditionalities in partnership agreement

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Fulfilled	Expected date for full implementation of remaining actions
T 01.1	1 A national or regional smart specialisation strategy is in place that:	Yes	
T 01.1	2 is based on a SWOT or similar analysis to concentrate resources on a limited set of research and innovation priorities;	Yes	
T 01.1	3 outlines measures to stimulate private RTD investment;	Yes	
T 01.1	4 contains a monitoring mechanism.	Yes	
T 01.1	5 A framework outlining available budgetary resources for research and innovation has been adopted.	Yes	
T 01.2	1 An indicative multi-annual plan for budgeting and prioritisation of investments linked to Union priorities, and, where appropriate, the European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI) has been adopted.	Yes	
T 02.1	1 A strategic policy framework for digital growth, for instance, within the national or regional smart specialisation strategy is in place that contains:	Yes	
T 02.1	2 budgeting and prioritisation of actions through a SWOT or similar analysis consistent with the Scoreboard of the Digital Agenda for Europe;	Yes	
T 02.1	3 an analysis of balancing support for demand and supply of ICT should have been conducted;	Yes	
T 02.1	4 indicators to measure progress of interventions in areas such as digital literacy, e-inclusion, e-accessibility, and progress of e-health within the limits of Article 168 TFEU which are aligned, where appropriate, with existing relevant sectoral Union, national or regional strategies;	Yes	
T 02.1	5 assessment of needs to reinforce ICT capacity-building.	Yes	

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Fulfilled	Expected date for full implementation of remaining actions
T 02.2	1 A national or regional NGN Plan is in place that contains:	Yes	
T 02.2	2 a plan of infrastructure investments based on an economic analysis taking account of existing private and public infrastructures and planned investments;	Yes	
T 02.2	3 sustainable investment models that enhance competition and provide access to open, affordable, quality and future-proof infrastructure and services;	Yes	
T 02.2	4 measures to stimulate private investment.	Yes	
T 04.1	1 The actions are: measures to ensure minimum requirements are in place related to the energy performance of buildings consistent with Article 3, Article 4 and Article 5 of Directive 2010/31/EU of the European Parliament and of the Council;	Yes	
T 05.1	1 A national or regional risk assessment with the following elements shall be in place:	Yes	
T 05.1	2 a description of the process, methodology, methods, and non-sensitive data used for risk assessment as well as of the risk-based criteria for the prioritisation of investment;	Yes	
T 05.1	3 a description of single-risk and multi-risk scenarios;	Yes	
T 05.1	4 taking into account, where appropriate, national climate change adaptation strategies.	Yes	
T 06.1	1 In sectors supported by the ERDF, the Cohesion Fund and the EAFRD, a Member State has ensured a contribution of the different water uses to the recovery of the costs of water services by sector consistent with the first indent of Article 9(1) of Directive 2000/60/EC having regard, where appropriate, to the social, environmental and economic effects of the recovery as well as the geographic and climatic conditions of the region or regions affected.	Yes	
T 06.1	2 The adoption of a river basin management plan for the river basin district consistent with Article 13 of Directive 2000/60/EC.	Yes	
T 06.2	2 The existence of one or more waste management plans as required under Article 28 of Directive 2008/98/EC;	Yes	
T 06.2	3 The existence of waste prevention programmes, as required under Article 29 of Directive 2008/98/EC;	Yes	

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Fulfilled	Expected date for full implementation of remaining actions
T 06.2	4 Necessary measures to achieve the targets on preparation for re-use and recycling by 2020 consistent with Article 11(2) of Directive 2008/98/EC have been adopted.	Yes	
T 07.1	1 The existence of a comprehensive transport plan or plans or framework or frameworks for transport investment which complies with legal requirements for strategic environmental assessment and sets out:	Yes	
T 07.1	2 the contribution to the single European Transport Area consistent with Article 10 of Regulation (EU) No .../2013 of the European Parliament and of the Council, including priorities for investments in:	Yes	
T 07.1	3 the core TEN-T network and the comprehensive network where investment from the ERDF and the Cohesion Fund is envisaged; and	Yes	
T 07.1	4 secondary connectivity;	Yes	
T 07.1	5 a realistic and mature pipeline for projects for which support from the ERDF and the Cohesion Fund is envisaged;	Yes	
T 07.2	1 The existence of a section on railway development within the transport plan or plans or framework or frameworks as set out above which complies with legal requirements for strategic environmental assessment (SEA) and sets out a realistic and mature project pipeline (including a timetable and budgetary framework);	Yes	
T 07.3	1 The existence of a section on inland-waterways and maritime transport, ports, multimodal links and airport infrastructure within the transport plan or plans or framework or frameworks which:	Yes	
T 07.3	2 complies with legal requirements for strategic environmental assessment;	Yes	
T 07.3	3 sets out a realistic and mature project pipeline (including a timetable and budgetary framework);	Yes	
T 09.2	1 A national Roma inclusion strategic policy framework is in place that:	Yes	
T 09.2	2 sets achievable national goals for Roma integration to bridge the gap with the general population. These targets should address the four EU Roma integration goals relating to access to education, employment, healthcare and housing;	Yes	
T 09.2	3 identifies where relevant those disadvantaged micro-regions or segregated neighbourhoods, where communities are most	Yes	

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Fulfilled	Expected date for full implementation of remaining actions
	deprived, using already available socio-economic and territorial indicators (i.e. very low educational level, long-term unemployment, etc);		
T 09.2	4 includes strong monitoring methods to evaluate the impact of Roma integration actions and a review mechanism for the adaptation of the strategy;	Yes	
T 09.2	5 is designed, implemented and monitored in close cooperation and continuous dialogue with Roma civil society, regional and local authorities.	Yes	
T 09.3	5 A Member State or region has adopted a framework outlining available budgetary resources on an indicative basis and a cost-effective concentration of resources on prioritised needs for health care.	Yes	
T 10.2	1 A national or regional strategic policy framework for tertiary education is in place with the following elements:	Yes	
T 10.2	2 where necessary, measures to increase participation and attainment that:	Yes	
T 10.2	3 increase higher education participation among low income groups and other under-represented groups with special regard to disadvantaged people, including people from marginalised communities;	Yes	
T 10.2	4 reduce drop-out rates/improve completion rates;	Yes	
T 10.2	5 encourage innovative content and programme design;	Yes	
T 10.2	6 measures to increase employability and entrepreneurship that:	Yes	
T 10.2	7 encourage the development of "transversal skills", including entrepreneurship in relevant higher education programmes;	Yes	
T 10.2	8 reduce gender differences in terms of academic and vocational choices.	Yes	
T 10.4	1 A national or regional strategic policy framework is in place for increasing the quality and efficiency of VET systems within the limits of Article 165 TFEU which includes measures for the following:	Yes	
T 10.4	2 to improve the labour market relevance of VET systems in close cooperation with relevant stakeholders including through	Yes	

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Fulfilled	Expected date for full implementation of remaining actions
	mechanisms for skills anticipation, adaptation of curricula and the strengthening of work-based learning provision in its different forms;		
T 10.4	3 to increase the quality and attractiveness of VET including through establishing a national approach for quality assurance for VET (for example in line with the, European Quality Assurance Reference Framework for Vocational Education and Training) and implementing the transparency and recognition tools, for example European Credit system for Vocational Education and Training. (ECVET).	Yes	
T 11.1	1 A strategic policy framework for reinforcing a Member State's public authorities' administrative efficiency and their skills with the following elements are in place and in the process of being implemented:	Yes	
T 11.1	2 an analysis and strategic planning of legal, organisational and/or procedural reform actions;	Yes	
T 11.1	3 the development of quality management systems;	Yes	
T 11.1	4 integrated actions for simplification and rationalisation of administrative procedures;	Yes	
T 11.1	5 the development and implementation of human resources strategies and policies covering the main gaps identified in this field;	Yes	
T 11.1	6 the development of skills at all levels of the professional hierarchy within public authorities;	Yes	
T 11.1	7 the development of procedures and tools for monitoring and evaluation.	Yes	

Unfulfilled thematic ex-ante conditionalities in partnership agreement

Actions taken to fulfil applicable thematic ex-ante conditionalities. This table on actions taken to fulfil applicable thematic ex-ante conditionalities is pre-filled with data from the PA if this data is presented in structured form in the PA.

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
T 01.1	1	<p>Действие 1</p> <p>Приемане на Стратегия за интелигентна специализация</p> <p>Подготвен е работен вариант на стратегията. Той е редактиран от експерти на Световната банка.</p> <p>http://www.mi.government.bg/files/useruploads/files/innovations/ris3_31_10_2013.pdf.</p> <p>На 17.01.2014 г.се проведе работна среща в Брюксел между МИЕ и представители на ЕК за обсъждане на коментарите на Комисията, дадени по проекта на Стратегия.</p> <p>Същият ще бъде преработен с ново консултиране с ЕК.</p> <p>Двама експерти от ЕК ще изготвят доклад със становище по проекта на Стратегия. В резултата на проведената среща през м. януари т.г. в DG Regio стартира работата за преработка на изготвения проект на стратегия съгласно указанията и препоръките на консултантите посочени от Комисията.</p> <p>На 3-ти април, на разширено заседание на Националния съвет за иновации, който е Управляващ комитет за разработването на ИСИС, консултантите представиха своята визия за структурата и съдържанието на бъдещата ИСИС. Министърът на икономиката и</p>	30-Jun-2015	Министерство на икономиката и енергетиката	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 31.07.2017 г.

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<p>енергетиката прикани представителите на научните среди и бизнеса за активност и да дадат своите предложения за да отговорим на изискванията на Регламентата за осигуряване изпълнението на предварителните условия за ОПИК и ОПНОИР.</p> <p>Разработен е пореден работен вариант на стратегия със структура и подход при определяне на приоритизация съгласно получените указания.</p> <p>В резултат на проведените през две годишния период работни срещи, обсъждания, обобщени са предложенията на въвлечените в процеса страни (от сферата на науката – университети, научни работници на БАН, частни изследователски организации; от бизнеса-представители на работодателски организации, изявени бизнесмени; от НПО сектора), обобщена е информацията от участието на изследователски организации в европейски и национални конкурси по научни области, предприятия участващи в европейски, национални и Оперативни програми по икономически сектори и на базата на анализи (количествени, качествени, крос анализи и тези, анализи спомената по-горе), са идентифицирани тематичните области, в които България има конкурентни предимства. Идентифицирани са предизвикателствата в тези области, като са планирани дейности за преодоляване им.</p> <p>Текстовете са уточнявани в непрекъснатото партньорство със заинтересованите страни и консултантите.</p> <p>Проведена бе междинна среща на 14 май. с консултантите за отчитане на напредъка по коригиране на проекта на Стратегията. Набелязани бяха следващи дейности със съответните срокове.</p> <p>На 13 юни се проведе среща с консултантите и представители на DGRegio за оценка на напредъка по разработване на документа. Работеният вариант на проекта на Стратегия е изпратен до широк кръг, включително и членовете на работната група за получаване на становища до 30 юни т.г.</p> <p>Предложенията и коментарите на консултантите, заедно с тези на заинтересованите страни ще бъдат обобщени и отразени в документа.</p> <p>Така изготвения текст ще бъде предложен на обсъждане от Управляващия комитет на</p>				

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<p>ИСИС.</p> <p>Целите, които си поставяме – за изпълнение на ТПУ 1.1. е</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. изграждане на управленчески механизъм за реализация на ИСИС – отг. МИЕ, срок ноември 2014 г. 2. Активизиране на процеса на „предприемаческо откритие – отг. МИЕ, срок – 03.2015 <ul style="list-style-type: none"> • Срещи с представители на регионалните власти, отг. МИЕ, срок 01.2015; • тематични срещи с предприемачи и научни работници по определените тематични области – отг. МИЕ, 03.2015; <p>Предвидено е процесът на „предприемаческо откритие“ да продължи да се осъществява и в следващия период.</p> <p>На 3 и 4 юли български експерти ще участват в партньорска проверка, която ще се състои в Дъблин и изводите от която ще бъдат интегрирани в документа. Разработването на ИСИС от самото начало е осъществено в непрекъснато сътрудничество с експертите от ОПИК и ОПНОИР.</p> <p>Относно актуалния проект на стратегия:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предвидените мерки се основават на разработения SWOT анализ, на базата на силните и слаби страни и отчитайки възможностите и заплахите, произтичащи от външни източници. • Методиката на анализа е разписана в Стратегията. • Приоритизацията е формулирана на базата на Доклада на Световна банка (http://www.mi.government.bg/files/useruploads/files/innovations/ris3reportaug2013bg.pdf), 				

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<p>анализ на експортния потенциал на българската икономика (Конкурентни предимства на българските експортни производства - Част първа: (http://www.mi.government.bg/files/useruploads/files/innovations/compadvantagesi.pdf) и Част втора: (http://www.mi.government.bg/files/useruploads/files/innovations/compadvantagesii.pdf), Регионална специализация на водещите иновативни дейности“ (съгласно ИИЕ 2020): (http://www.mi.government.bg/files/useruploads/files/innovations/inovationbgris3.pdf) и др. аналитични материали разработени във връзка с разработването на Стратегията и подготовката на новия програмен период. Приоритетите са дискутирани на ред срещи с бизнеса, бизнес организациите, научните среди, неправителствения сектор, представители на местните власти</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стратегията отделя специално внимание на мерките за стимулиране на частните инвестиции в научно-изследователска дейност. Предвидени са мерки за стимулиране на частните инвестиции както в научни изследвания, така и в развитие на човешкия ресурс необходим за националната индустрия. В България има успешен опит в прилагането на мерки за стимулиране на частните инвестиции в научно-изследователска дейност в полза на предприятията (Национален иновационен фонд) , ваучерни схеми и др. Тези финансови схеми ще бъдат прилагани и доразвивани през следващия програмен период. Предлаганите в стратегията мерки са в продължение на положителния опит от прилагане на успешни мерки през изтеклия програмен период и в резултат на предложенията на бизнеса при обсъждане на проекта и резултатите от прилаганите мерки по ОПК. • В Стратегията е разработен механизъм за мониторинг, като стриктно са спазени указанията на Ръководството на RIS3. • Описана е методологията и избора на международно признати индикатори за оценка на политиката • Екзактно са описани как ще се осигури следването на резултатите от мониторинга. • Изготвена е от МИЕ индикативна бюджетна рамка, очертаваща необходимите бюджетни (национални и европейски-ОП) средства за постигане на Национална цел 2 – 1,5% от БВП за научни изследвания и иновации, включително и индикативните стойности по приоритетите на Стратегията. 				

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
T 01.1	1	<p>Действие 2</p> <p>Оценка на ефективността на Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020 г. и приемане на Нов план за действие за периода 2014 – 2017</p> <p>Оценката на Плана за действие ще направи анализ на степента на изпълнение на мерките и постигнатите резултати и индикатори, както и оценка на въздействието от прилагането им. На тази база ще се разработи нов План за действие за следващ тригодишен период.</p>	31-Aug-2014	Министерство на образованието и науката	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 31.07.2017 г.
T 01.1	2	* Действията за изпълнение са общи с тези по 1.1.1., тъй като самооценката е валидна за първите четири критерия на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 31.07.2017 г.
T 01.1	3	* Действията за изпълнение са общи с тези по 1.1.1., тъй като самооценката е валидна за първите четири критерия на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата

Ex-ant con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
						31.07.2017 г.
T 01.1	4	* Действията за изпълнение са общи с тези по 1.1.1., тъй като самооценката е валидна за първите четири критерия на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 31.07.2017 г.
T 01.1	5	* С действията за изпълнение на първия, съгласно начина на разписване в Регламент 1303/2013 (т.е. първите четири критерия в SFC), критерий се изпълнява и вторият, съгласно начина на разписване в Регламент 1303/2013 (т.е. пети критерий в SFC), критерий.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 31.07.2017 г.
T 01.2	1	<p>Действие 2</p> <p>Актуализация на националната пътна карта за научна инфраструктура в съответствие с Иновационната стратегия за интелигентна специализация и приоритетите на Европейския стратегически форум за научна инфраструктура</p> <p>http://www.mon.bg/top_menu/science/infrastructure/</p> <p>Дейностите по актуализацията са, както следва:</p>	30-Sep-2014	Министерство на образованието и науката	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 31.07.2017 г.

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		<ul style="list-style-type: none"> Създадена е национална междуведомствената работна група, която в периода 12-14 април 2014 г. извърши преглед на постъпилите предложения. Извършена е предварителна международна оценка от международния експертен панел на ESFRI и на 22 април 2014 г. бяха представени техните препоръките. Вносителите на проекти бяха поканени и, в срок до 7 май представиха преработени и допълнени проектни предложения в контекста на препоръките на международните оценители. Срокът за разглеждане на проекта на актуализирана пътна карта за научна инфраструктура се определя за края на м.юни 2014 г., предвид сроковете за разглеждане на предложенията необходими на експертния панел на ЕСФРИ за оценка на предложенията. Следваща актуализация се предвижда да се извърши през 2016 г. 				
T 01.2	1	<p>Действие 1</p> <p>Приемане на Стратегия за интелигентна специализация</p> <p>Подготвен е работен вариант на стратегията.</p> <p>Изготвена е от МИЕ индикативна бюджетна рамка, очертаваща необходимите бюджетни (национални и европейски-ОП) средства за постигане на Национална цел 2 – 1,5% от БВП за научни изследвания и иновации, включително и индикативните стойности по приоритетите на Стратегията.</p>	31-Dec-2016	Министерство на икономиката и енергетиката	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 31.07.2017 г.

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		Виж 1.1., Действие 1.				
T 02.1	1	<p>Действие 1</p> <p>Разработване на секция за цифровия растеж в Иновационната стратегия за интелигентна специализация.</p> <p>Виж 1.1., Действие 1.</p> <ul style="list-style-type: none"> В подготовения проект на Стратегия за интелигентна специализация съществува глава Цифров растеж, подготвена от експерти от МТИТС. Екип на Световна банка подготви технически доклад: Принос към Стратегията за интелигентна специализация в областта на научните изследвания и иновациите: развитие на цифровия дневен ред, който може да бъде видян на следния линк: http://www.mtitc.government.bg/upload/docs/Bulgaria_Digital_Agenda_Report_FINAL_Aug_2013.pdf В изготвения от екипа на Световна банка Принос към Стратегията за интелигентна специализация в областта на научните изследвания и иновациите: развитие на цифровия дневен ред е включен пакет от мерки, отнасящ се до административния капацитет при реализация на ИКТ интервенции. Материалът може да бъде видян на следния линк: 	31-Dec-2016	<p>Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията</p> <p>Министерство на икономиката и енергетиката</p>	Yes	<p>n/a</p> <p>Условието е неприложимо, тъй като не е включено в нито една програма.</p>

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		<p>http://www.mtite.government.bg/upload/docs/Bulgaria_Digital_Agenda_Report_FINAL_Aug_2013.pdf</p> <ul style="list-style-type: none"> Идентифицираните слабости ще бъдат адресирани при изготвянето на ОП „Добро управление”. В ОП „Иновации и конкурентоспособност”, ОП „Наука и образование за интелигентен растеж” и Програма за развитие на селските райони ще бъде включена препратка към Иновационната стратегия за интелигентна специализация, Глава Цифров растеж. 				
T 02.1	2	* Действието за изпълнение е общо с това по 2.1.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	n/a Условието е неприложимо, тъй като не е включено в нито една програма.
T 02.1	3	* Действието за изпълнение е общо с това по 2.1.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	n/a Условието е неприложимо, тъй като не е включено в нито една програма.

Ex-ant con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
						програма.
T 02.1	4	* Действието за изпълнение е общо с това по 2.1.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	n/a Условието е неприложимо, тъй като не е включено в нито една програма.
T 02.1	5	* Действието за изпълнение е общо с това по 2.1.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	n/a Условието е неприложимо, тъй като не е включено в нито една програма.
T 02.2	1	Действие 1. Изменение на Националния план за инфраструктура от следващо поколение, приет от МС с решение №435/20.06.2014г., с оглед включване на набор от мерки за насърчаване на частните инвестиции, както и всякакви други действия необходими за ефективното въвеждане на плана в действие.	31-Dec-2015	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 11.10.2016 г.
T 02.2	2	* Действието за изпълнение е общо с това по 2.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
						официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 11.10.2016 г.
T 02.2	3	* Действието за изпълнение е общо с това по 2.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 11.10.2016 г.
T 02.2	4	* Действието за изпълнение е общо с това по 2.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 11.10.2016 г.
T 04.1	1	Действие 1. Актуализиране на нормативните актове в областта на енергийната ефективност за проектиране, изграждане и обновяване на сгради в съответствие с изискванията на Директива 2010/31/Е и на Делегирания регламент (ЕС) № 244/2012.	31-Aug-2014	Министерство на инвестиционното проектиране	Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПРР/ПРСР.

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<p>Актуализацията е осъществена с резултатите от проект BG161PO001-5.3.01-0076 „Анализи, проучвания и актуализация на нормативни актове в подкрепа на ОПРР 2014 - 2020“ по Оперативна програма „Регионално развитие 2007 – 2013.</p> <p>В резултат от проекта предстои да се нотифицират нормативните актове в областта на енергийната ефективност за проектиране, изграждане и обновяване на сгради в съответствие с изискванията на Директива 2010/31/ЕС и на Регламент 244/2012 на Комисията.</p>				
Т 05.1	1	<p>Действие 4.</p> <p>Изготвяне на методика за оценка на риска от ядрена и радиационна авария.</p> <p>Ще бъде направено и изменение в Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност за действие при ядрена или радиационна авария в срок до септември 2014 г. В измененията на наредбата ще залегнат новите препоръки на МААЕ, ВЕНРА и ЕС в областта на аварийното планиране.</p> <p>Планирано е надграждане на Националния регистър на източниците на йонизиращи лъчения (НРИЙЛ), включително визуализиране на данните в ГИС формат и предоставяне на контролиран достъп на външни организации (МВР, МЗ и др.) до регистъра – в срок до</p>	31-Oct- 2014	Агенция ядрено регулиране	за Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.06.2017 г.

Ex- ant e con	Criteria n not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		октомври 2014 г.				
T 05.1	1	Действие 3. Изготвяне на методика за извършване на оценка на риска от горски пожари	31-Dec- 2014	Министерство на земеделието и храните Изпълнителна агенция по горите	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.06.2017 г.
T 05.1	1	Действие 7. Картографиране на рисковете от бедствия. Картографирането на риска от наводнение от МОСВ е с по-ранен срок: 22 декември 2015 г.	31-Dec- 2016	Министерство на вътрешните работи Министерство на околната среда и водите Министерство на земеделието и храните Министерство на регионалното развитие Агенция за ядрено регулиране	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.06.2017 г.

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
T 05.1	1	<p>Действие 1. Приемане на планове за управление на риска от наводнения, включително национален каталог от мерки и национални приоритети за управление на риска от наводнения.</p> <p>Междинни стъпки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Определяне на Райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) – определени 2013 г. • Изготвяне на карти на заплахата и риска от наводнения за всеки РЗПРН – 2014 г. • Изготвяне на национален каталог от мерки и национални приоритети за управление на риска от наводнения – 2014 г. • Разработване на методика за анализ на разходите и ползите за целите на оценка мерките в планове за управление на риска от наводнения – 2014 г. • Определяне на целите и приоритетите за всеки РБУ, съгласуване с ПУРБ и разработване на проект на ПУРН – 2015 г. • Проект на програма от мерки за всеки РБУ – 2015 г. • Екологична оценка на ПУРН – 2015 г. <p>* Действието е общовалидно за цялото условие.</p>	31-Dec-2015	<p>Министерство на околната среда и водите</p> <p>Министерство на вътрешните работи</p>	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.06.2017 г.
T	1	Действие 8.	31-Dec-	Министерство на вътрешните работи	Yes	Доклад за изпълнение на

Ex-ant con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
05.1		Описание на сценарии с един риск и множество рискове - в оценката на риска, изготвяна съгласно чл. 4, ал. 1 от Наредбата	2015	работи Министерство на околната среда и водите Министерство на земеделието и храните Министерство на регионалното развитие Агенция за ядрено регулиране		условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.06.2017 г.
T 05.1	1	Действие 5. Описание на основаните на риска критерии за определяне на приоритетите по отношение на инвестициите - в оценката на риска, изготвяна съгласно чл. 4, ал. 1 от Наредбата	31-Dec-2015	Министерство на вътрешните работи Министерство на околната среда и водите Министерство на земеделието и храните Министерство на регионалното развитие	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.06.2017 г.

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
				Агенция за ядрено регулиране		
T 05.1	1	<p>* Междинни стъпки по критерий 2.: МВР координира разработването на оценките и картографирането на рисковете. Осъществява се редовна комуникация със съответните компетентни органи и се организират работни срещи за осигуряване на своевременното изпълнение на ангажиментите.</p> <p>Действие 2.</p> <p>Изготвяне на методика за оценка на сеизмичния и геоложкия риск</p> <p>Министерството на регионалното развитие е сключил договор с Геологическия институт към БАН за изработване на методика за оценка на геоложкия риск. Анализът на риска от свлачища на територията на Р България е предоставен на изпълнителя като изходни данни.</p>	31-Oct-2014	Министерство на регионалното развитие	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.06.2017 г.
T 05.1	1	<p>Действие 6.</p> <p>Определяне на ясни и координирани отговорности на различните държавни органи при реализирането на необходимите инвестиции в широк спектър от сектори;</p>	31-Dec-2015	<p>Министерство на вътрешните работи</p> <p>Министерство на околната среда и водите</p> <p>Министерство на земеделието и</p>	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.06.2017 г.

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
				храните Министерство на регионалното развитие Агенция за ядрено регулиране		
T 05.1	2	* Действията за изпълнение са общи с тези по 5.1.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.06.2017 г.
T 05.1	3	* Действията за изпълнение са общи с тези по 5.1.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.06.2017 г.
T 05.1	4	* Действията за изпълнение са общи с тези по 5.1.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
						SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.06.2017 г.
T 06.1	1	<p>/виж встъпителна бележка по Действие 3/</p> <p>Действие 5.</p> <p>Въвеждане на различни цени на услугата водоснабдяване за абонатите, ползващи вода в рамките на нормите за водопотребление, и абонатите, надвишаващи тези норми.</p> <p>Ангажиментът ще бъде изпълнен след приемане на Наредба за нормите за водопотребление по чл.117а, ал.2 от Закона за водите.</p> <p>От МРР е възложен доклад за изпълнението на Плана за действие към Стратегията за ВиК, включващ проучване на международния опит и практики за определяне цените на водата, (вкл.т.н. двустъпални/преференциални цени) –срок за предаване 31 януари 2015 г.</p>	31-Dec-2015	<p>Министерство на околната среда и водите</p> <p>Министерство на регионалното развитие</p> <p>Държавна комисия за енергийно и водно регулиране</p>	Yes	<p>Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.</p>
T 06.1	1	<p>/Виж 6.1.</p> <p>Предварително условие 5.2.-ЕЗФРСР отговаря на 6.1.</p> <p>Подпомагането по ПРСР обхваща следните основни направления, свързани с водни услуги: изграждане на водоснабдяване, канализация в селски райони под 2000 екв. жители, хидромелиорации.</p>	31-Dec-2014	Министерство на земеделието и храните	Yes	<p>Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.</p>

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<p>Относно изграждане на водоснабдяване, канализация в селски райони под 2000 екв. жители всички действия предвидени в плана за действие по 6.1. са валидни и за сектора, подпомаган от ПРСР – селски райони под 2000 екв. жители.</p> <p>Относно хидромелиорации - предвидени са следните действия:/</p> <p>Действие 1-ЕЗФРСР.</p> <p>Разработване на ЗИД на Закон за сдружения за напояване (ЗСН)</p> <p>Със заповед на министъра на земеделието и храните е създадена работна група за разработване на проектозакона.</p> <p>Предстоящи действия:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Представяне на проект на ЗИД на ЗСН - октомври 2014 г. 2. Съгласуване на ЗИД в МС - ноември 2014 г. 3. Изпращане ЗИД в НС – декември 2014 г. 				
Т 06.1	1	/виж встъпителна бележка по Действие 3/	31-Дец- 2015	Министерство на регионалното	Yes	Доклад за изпълнение на условието

Ex- ant e con	Criteria n not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		<p>Действие 4.</p> <p>Приемане на законодателни промени в регулаторната рамка в отрасъл ВиК</p> <p>Подписано е Споразумение за консултантски услуги между МРР и Световна банка, за оказване на техническа помощ на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) в частта регулиране на отрасъл ВиК. В резултат на изпълнението на договора ще бъдат конкретизирани необходимите законодателни промени в регулаторната рамка в отрасъл ВиК.</p> <p>Предстои неговата ратификация от Народното събрание на Република България.</p>		<p>развитие</p> <p>Държавна комисия за енергийно и водно регулиране</p> <p>Министерство на околната среда и водите</p>		официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.
T 06.1	1	<p>/виж въстъпителна бележка по Действие 7/</p> <p>Действие 8.</p> <p>Приемане на ЗИД на Закона за водите, с което да се въведат, прости и приложими механизми за определяне на таксата за замърсяване.</p> <p>Подготвен е проект на ЗИД на ЗВ, включващ и изпълнение на необходимите промени, свързани с прилагане на принципа „замърсителя плаща” и осигуряване на ресурсните разходи и разходите за околна среда. В проекта е включено и въвеждане на такси за всички</p>	31-Jul-2014	Министерство на околната среда и водите	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		<p>водни услуги (дейности които могат да въздействат значимо върху водите), идентифицирани в първите ПУРБ и за въвеждане на механизъм за определяне на ресурсните разходи и разходите за околна среда, които следва да се вземат предвид при оценката на възстановяването на разходите.</p> <p>Проектът е приет от колегиума на МОСВ и се подготвя за изпращане на междуведомствено съгласуване за одобряване от МС.</p>				
T 06.1	1	<p>/Извършен е икономическият анализ, описан в приложение III от директива 2000/60/ЕО за целите на първите ПУРБ. Този анализ установява какъв е приносът на всичките три сектора (домакинства, земеделие, и индустрия) в възстановяването на разходите за водни услуги, като се взема предвид възможно кръстосано субсидиране.</p> <p>Икономическият анализ е оценен от ЕК като много подробен и добре структуриран, в съответствие с насоките на WATECO.</p> <p>http://ec.europa.eu/environment/water/participation/map_mc/map.htm</p> <p>Отправена е бележка от ЕК в оценката на ПУРБ: “Аспектите на изменението на климата не са разгледани пряко в икономическия анализ”.</p> <p>За покриване на изискванията ще бъдат извършени две действия.</p> <p>Обявени са обществени поръчки и да бъдат избрани консултанти, които да ги извършат./</p> <p>Действие 1.</p>	31-Дец-2015	Министерство на околната среда и водите	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.

Ex- ant e con	Criteria not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		<p>Изпълнение на национално проучване за осигуряване на необходимите данни за изменение на климата и въздействието му върху водите</p> <p>Проектът е одобрен за финансиране от Фонда за устойчиво развитие на регионите.</p> <p>Обявена е обществена поръчка и се очаква да бъде избран консултант .</p>				
T 06.1	1	<p>/Прилагане на ценовата политика, упомената в член 9, параграф 1, първо тире от Директива 2000/60/ЕО, вкл. следните четири действия:/</p> <p>Действие 3.</p> <p>Приемане на Наредба за нормите за водопотребление по чл.117а, ал.2 от Закона за водите</p> <p>Инициирани действия от министъра на околната среда и водите до министрите на регионалното развитие, земеделието и храните, икономиката и енергетиката и здравеопазването за определяне на отговорните експерти и сроковете за предоставяне предложения свързани с определянето на нормите за водопотребление. Стартирана е работата за осъвременяване на нормите за напояване.</p> <p>От МРР е възложен Доклад за изпълнението на Плана за действие към Стратегията за ВиК, включващ анализ на международния опит и практики при изготвяне и прилагане на нормативни и стратегически документи в областта на нормите за водопотребление в отрасъл ВиК, със срок за предаване 31 март 2015 г.</p>	31-Dec-2015	<p>Министерство на околната среда и водите</p> <p>Министерство на регионалното развитие</p> <p>Министерство на земеделието и храните</p> <p>Министерство на икономиката и енергетиката</p> <p>Министерство на здравеопазването</p>	Yes	<p>Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.</p>

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
T 06.1	1	<p>/виж встъпителна бележка по Действие 1-ЕЗФРСР./</p> <p>Действие 2-ЕЗФРСР.</p> <p>Разработване на Методика за определяне на цената на услугата за водоподаване за напояване.</p> <p>В Методиката ще бъдат определени начините за формиране на цената на водата за напояване за основните оператори на вода за напояване:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Сдружения за напояване ☐ Напоителни системи ЕАД ☐ Земинвест ЕАД ☐ Други доставчици на вода <p>Във връзка с действие 2 е одобрено от Министерски съвет с Решение №377 от 06.06.2014 г. Споразумение за предоставяне на консултантски услуги за укрепване на конкурентоспособността на селското стопанство и изготвяне на проекто-стратегии за устойчиво управление в хидромелиоративния сектор и опазване от вредното въздействие на водите между МЗХ и Международната банка за възстановяване и развитие. В Споразумението е включено, както изготвяне на проект на Стратегия за хидромелиорации,</p>	31-Mar-2015	Министерство на земеделието и храните	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.

Ex- ant e con	Criteria not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		<p>така и разработване на проект на методика за определяне цената на водата за напояване, която следва да отговаря на изискванията на чл. 9, параграф 1 първо тире от Директива 2000/60/ЕО.</p> <p>Съгласно т.2 от РМС 377/06.06.2014 г. Министерски съвет предлага на Народното събрание на основание чл.85, ал.1, т.4 и 5 от Конституцията на Република България да ратифицира със закон Споразумението. Под № 402-02-13 от 09.06.2014 г. законопроектът за ратифициране на Споразумението е внесен от Министерски съвет в Народното събрание.</p> <p>Работен план:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Разработване на проекта – методика -декември 2014 г. 2. Създаване на работна група за съгласуване и приемане на методиката – януари 2015 г. 3. Утвърждаване на Методика за определяне на цената на услугата за водоподаване за напояване -март 2015 г. 				
T 06.1	1	<p>/виж встъпителна бележка по Действие 3/</p> <p>Действие 6.</p> <p>Подготовка на изменение на Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, с което:</p>	31-Дец-2014	Министерство на околната среда и водите	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<p>- да се определят по-високи такси, когато се надвишават нормите за водопотребление (с изключение на ВиК операторите);</p> <p>- да се определят различни такси за замърсяване за пречистена и за непречистена вода;</p> <p>- да се приведе тарифата в съответствие с промените в Закона за водите (Действие 8)</p> <p>Подготвено е предложение за начините на определяне на таксите, предвидени в разработения проект на ЗИД на ЗВ. В обществената поръчка за разработването на анализ на възстановяване на разходите е предвидено оразмеряване на таксите и съответната икономическа обосновка за това. Планира се таксата за замърсяване да се определя в повечето случаи на базата на товара замърсяващи вещества (измерено количество и концентрация на замърсители). При обосновката на таксите ще бъде взето предвид мотивиращата функция на цените за ползването на вода и дали текущите цени на водата и таксите за водоземане водят до ефикасно използване на водата, включително на водата за напояване. Съгласно българското законодателство във всички случаи на водоземане за стопански цели се изисква измерване на черпените количества, което е основния фактор за чувствителност към цените и намаляване на неефективното ползване и разхищението на вода.</p> <p>За изпълнение на подкритерия е необходимо изпълнението на действие 2, действие 7 и действие 8.</p>				
Т 06.1	1	<p>/виж встъпителна бележка по Действие 1/</p> <p>Действие 2.</p> <p>Изготвяне на икономическия анализ на водоползването за периода 2007-2013, на който да се</p>	31-Дец- 2015	Министерство на околната среда и водите	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		<p>основават мерките и ценовата политика във вторите ПУРБ</p> <p>Проектът е одобрен за финансиране от Фонда за устойчиво развитие на регионите. Обявена е обществена поръчка и се очаква да бъде избран консултант .</p>				от дата 03.08.2017 г.
T 06.1	1	<p>/В първите ПУРБ е въведен принципът на възстановяване на разходите за водни услуги за ВиК сектора.</p> <p>Отправена е бележка от ЕК в оценката на ПУРБ: “15.Възстановяването на разходите следва да е насочено към широк кръг водни услуги, включително преградни съоръжения, водовземане, съхранение, пречистване и разпределяне на повърхностни води, и събирането, пречистването и заустването на отпадъчни води, а също когато представляват „самообслужване“, например самостоятелно водовземане за селскостопански цели. Възстановяването на разходите следва да бъде представено прозрачно за всички съответни сектори – ползватели, и екологичните и ресурсните разходи следва да са включени във възстановените разходи.....”./</p> <p>Действие 7.</p> <p>Разработване на Анализ за възстановяването на разходите – по наличните статистически данни</p> <p>Изпълнява се първият етап от договора.</p>	31-Dec-2014	Министерство на околната среда и водите	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<p>Анализът ще включва възможно най-широк кръг водни услуги, включително преградни съоръжения, водовземане за различни цели, съхранение, пречистване и разпределяне на повърхностни води, събирането, пречистването и заустването на отпадъчни води, самостоятелно питейно водоснабдяване, самостоятелно водоснабдяване в селското стопанство и индустрията и др. В анализа е предвидено включването на събирането на вода за производство на енергия и за други цели (промишлени, земеделски, питейни). Във връзка с гарантиране приноса на земеделието към екологичните разходи от дифузно замърсяване е предвидено във възстановяването на разходите да се включват животновъдството и растениевъдството. В анализа за възстановяване на разходите предвиждаме навигацията да бъде включена като услуга - елемент от разходите за околна среда изчислявани на база сантинните води и баласт от корабите, събраните твърди отпадъци от пристанищните акватории и от корабите, събрания нефт и нефтопродукти от разливи в тонове годишно. Българското законодателство изисква задължително измерване на черпените и заустваните водни обеми (ЗВ, чл. 194, ал. 2 и чл. 194а), което спомага за определяне на приноса на различните водоползватели към възстановяването на разходите.</p>				
Т 06.1	2	<p>/виж встъпителна бележка по Действие 2/ Действие 4. Инвестиции за доизграждане на мрежите за мониторинг са планирани в ОПОС 2014-2020 Планирано в проекта на ОПОС 2014-2020. При изпълнение на националните проучвания (по действие 4) е предвидено да бъдат обоснована необходимостта, местата и броя на допълнителните мониторингови пунктове и оптимизиране на програмите за мониторинг</p>	31-Дец- 2016	Министерство на околната среда и водите	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<p>съобразно установения конкретен натиск и въздействие от човешка дейност.</p> <p>След стартиране на ОПОС 2014-2020 и след изпълнение на действие 4 могат да бъдат подготвени проектите за доизграждане на мрежата.</p> <ul style="list-style-type: none"> Има списък на екологичните цели, установени съгласно член 4 за повърхностни води, подземни води и защитени територии, и изключенията, но те ще бъдат доразвити. <p>http://www3.moew.government.bg/?show=top&cid=66&lang=bg</p> <p>Отправени са бележки от ЕК в оценката на първите ПУРБ:</p> <p>http://ec.europa.eu/environment/water/participation/map_mc/map.htm</p> <p>„7. Определените екологични цели са от много общ характер, няма количествени измерения и лесно измерими и проверими критерии за наблюдение на постигането им. Екологичните цели трябва да са определени по-добре.</p> <p>3. Съществуващите видове натиск не са открити в достатъчна степен, особено когато съществуват сложни фактори на натиск, напр. комбинирано замърсяване от дифузни и точкови източници, или комбиниран натиск от замърсяване и хидроморфологични промени. Натискът трябва да бъде открит в достатъчна степен;</p> <p>5. Там където понастоящем има голямата несигурност в характеризирането на РРБ, идентификацията на натиска, и оценката на състоянието, те трябва да се разгледат в настоящия цикъл, за да се осигури, че преди следващия цикъл в действие могат да се въведат подходящи мерки</p> <p>12. Определянето на изключенията е непълно и трябва да приключи през следващия цикъл за ПУРБ. Въпреки че РДВ предвижда изключения, съществуват специфични критерии,</p>				

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<p>които трябва да бъдат изпълнени, за да може използването им да бъде обосновано. Прилагането на изключения, трябва да бъде по-прозрачно и причините за изключението трябва да бъдат ясно обосновани в плановете.“</p> <p>Препоръките ще бъдат изпълнени с посочените национални проучвания по Действие 4.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Относно обобщение на мерките, предприети по член 11, параграф 5 за водните обекти, които не могат да достигнат целите, установени по член 4, са планирани мерки, посочени в доклада по чл.15 от РДВ (представен от България на ЕК през 2010 г.) <p>http://www3.moew.government.bg/?show=top&cid=66&lang=bg</p> <p>Предвидено е планираните мерки да се обявят за финансиране по Норвежката програма (ако се получат предложения за съответните проекти).</p>				
Т 06.1	2	<p>/виж въстъпителна бележка по Действие 2/</p> <p>Действие 3.</p> <p>Извършване на национални проучвания за преодоляване на посочените пропуски.</p> <p>1.Актуализиране на типологията и класификационната система за оценка на повърхностните водни тела от категории "река", "езеро" и "преходни води"</p>	31-Дец- 2015	Министерство на околната среда и водите	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<p>2. Оценка на хидроморфологичното състояние на ВТ от категории "реки", "езера" и "преходни води" и определяне на въздействието върху екологичното състояние от хидроморфологични изменения</p> <p>3. Проучване и оценка на количественото състояние на подземните водни тела</p> <p>4. Проучване и оценка на химичното състояние на подземните водни тела</p> <p>5. Проучване и оценка на въздействието на дифузните източници на замърсяване върху състоянието на повърхностните води</p> <p>6. Проучване и оценка на химичното състояние на повърхностните води.</p> <p>Проектите са одобрени за финансиране от Фонда за устойчиво развитие на регионите. Повторно е обявена една от прекратените поради обжалване обществени поръчки (4). В процес на преработка е документацията по ЗОП и предстои обявяване на втората прекратена поръчка (3). Обявени са 4 поръчки (1,2, 5 и 6).</p> <p>По отношение на биологичните и хидроморфологични елементи - за втория ПУРБ ще имаме всички необходими методи за оценка, които ще бъдат разработени и валидирани с проектите по т.1 и 2 и действие 2. България и в момента провежда мониторинг и осигуряваме данни за всички БЕК, а по отношение на р. Дунав мониторингът ще стартира от 2014.</p> <p>По отношение хидроморфологичните елементи се планира да се изпълни пилотен мониторинг за валидиране на метода. Пълният мониторинг се очаква да стартираме с втория ПУРБ.</p> <p>С доставката на апаратура (GC/MS/MS, HPLC/MS/MS, GC/MS и др. помощно оборудване),</p>				

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		<p>което трябва да приключи до края на 2013 г. се осигурява техническа възможност за анализиране на специфични замърсители</p> <p>С изпълнението на планирания проект по т.6 се очаква събиране на информацията и разработване на методи за мониторинг на Hg, HCB, HCBd, избор на подходящи индикаторни видове, категории повърхностни води и конкретни пунктове, избор на пунктове за мониторинг на тенденциите на акумулативните матрици и извеждане на фоновы концентрации и определяне на биоаличност на металите.</p> <p>В момента се извършва проучване и организацията на работата в лабораториите на ИАОС, за да се съкратят сроковете за стартиране анализа на PBDE, TBT, C10-13 Chloraalkanes, след публикуване на подобрените методи за техния анализ за води (CEN 424 - до края на 2014), както и за осигуряване на чиста лабораторна среда за анализ на DEHP в България.</p>				
T 06.1	2	<p>/Осигуряване на Карта на мрежите за мониторинг, установени за целите на член 8 и приложение V, както и представяне в карта на резултатите от проведените съгласно тези разпоредби програми за мониторинг на състоянието на повърхностните води (екологично и химично); подземните води (химично и количествено); и защитените територии.</p> <p>Налице са карти и мрежи за мониторинг, но същите доразвити във връзка с обвързване с конкретните източници на натиск, осигуряване на необходимата информация както за оценка на състоянието на водните тела, така и за ясно и точно планиране на мерките и оценка на ефекта им.</p> <p>http://www3.moew.government.bg/?show=top&cid=66&lang=bg</p> <p>Отправена е бележка от ЕК в оценката на първите ПУРБ:</p>	31-Dec-2016	Министерство на околната среда и водите	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<p>http://ec.europa.eu/environment/water/participation/map_mc/map.htm</p> <p>„2. Мониторингът трябва да бъдат засилен, тъй като няма достатъчно данни от мониторинг, свързани с биологичните и химичните елементи, и това също е причина за ниското доверие в оценката на състоянието им.</p> <p>4. Съществува значителна разлика в интеркалибрацията и разработването на методики, често е използван подходът на експертната преценка. Няма напълно разработена и официално приета класификационна система за оценка на екологичното състояние. Тези пропуски следва да бъдат запълнени</p> <p>6. Идентифицирането на специфични замърсители за речните басейни трябва да бъде по-прозрачно, с ясна информация за това как са избрани замърсителите, как и къде е извършван мониторинг за тях, дали има превишавания и как тези превишавания са били взети предвид при оценката на екологичното състояние</p> <p>9. Живакът, хексахлоробензена и хексахлоробутадиена, следва да бъдат наблюдавани в живата част на екосистемата за сравнение със стандартите за живата част на екосистемата в ДСКОС, освен ако са получени СКОС за водите, които осигуряват еквивалентно ниво на защита. СКОС за живата част на екосистемата следва да бъдат вземани предвид и за други вещества, когато анализите на водата са проблематични. Мониторингът на тенденциите в седимента или живата част на екосистемата за няколко приоритетни вещества е определен в Директива 2008/105/ЕО, член 3, параграф 3, и ще трябва да бъде отразен в следващия ПУРБ</p> <p>10. Следва да се извършат оценки на тенденциите в подземните води във всички РРБ.“</p> <p>За покриване на изискванията ще бъдат извършени следните три действия:/</p> <p>Действие 2.</p>				

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		<p>Изпълнение на тригодишна програма за завършване на интеркалибрирането на методите за анализ и стойностите на биологичните елементи за качество (БЕК) за типовете повърхностни води на територията на България, съответстващи на определени общи европейски типове</p> <p>Изпълнява се програма за разработване и интеркалибрация на методите за анализ по категории повърхностни води и предстои започване на изпълнението ѝ.</p>				
T 06.1	2	<p>/Приемане на планове за управление на речните басейни, обхващащи териториите, включени в оперативни програми, които включват приоритети за водни инвестиции, вкл.: /</p> <p>Действие 1.</p> <p>Приемане на вторите ПУРБ.</p> <p>Вторите ПУРБ трябва да попълнят пропуските и да изпълнят препоръките на ЕК.</p> <p>Предстои да бъде обявени обществени поръчки и да бъдат избрани консултанти за изпълнението им.</p>	31-Dec-2015	Министерство на околната среда и водите	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.
T	2	Действие 1	31-Aug-	Министерство на околната среда и	Yes	Предварителното условие е

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
06.2		<p>Приемане на Национален план за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г.</p> <p>Планът ще бъде в съответствие с изискванията на чл.28 от Рамковата директива за отпадъците.</p> <p>На 22.08.2013 г. е сключен договор с изпълнител за разработването на Плана (и Програмата към него). Представен е проект на Национален план за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г. На интернет страницата на МОСВ са публикувани анализите, изготвени от консултантите, като първа част на публикуването на Програмата за обществено обсъждане. Предстоят следните стъпки:</p> <p>1) Публикуване на проекта на Плана и Програмата на интернет страницата на МОСВ, като втора част за обществено обсъждане и обществено обсъждане на Проекта на Плана и Програмата в рамките на процедурата по екологична оценка.; 2) Внасяне на плана в Министерски съвет – август 2014 г.</p> <p>При разработването на НПУО 2014-2020 г. са взети предвид всички препоръки и примерни мерки, посочени в Пътната карта за България. При разработването на НПУО 2014-2020 г. е взето предвид и Методическото ръководство на ЕК, ГД „Околна среда” за разработване на планове за управление на отпадъците.</p>	2014	водите		прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПОС.
T 06.2	3	<p>Действие 1</p> <p>Подготовка на Програма за предотвратяване образуването на отпадъците – като част от Националния план за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г.</p>	31-Aug-2014	Министерство на околната среда и водите	Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на

Ex- ant e con	Criteria not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		<p>Изготвен е проект на Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци и тя е част от Националния план за управление на отпадъците. Националната програма за предотвратяване на отпадъците включва цели, мерки и ключови индикатори, ориентирани към най-високото ниво от йерархията на управление на отпадъците.</p> <p>Виж ТПУ 6.2.1.</p>				ОПОС.
T 06.2	4	<p>Действие 1</p> <p>Приемане на Национален план за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г.</p> <p>Мерките за изпълнение на целите ще се включат и в новия Национален план за управление на отпадъците. Виж ТПУ 6.2.1.</p> <p>Прилагането на принципът „замърсителят плаща“, който изисква разходите за обезвреждане на отпадъците да бъдат поети от причинителя на отпадъка, е заложен в Закона за управление на отпадъците. Причинителите на отпадъци и притежателите на отпадъци следва да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита за околната среда и човешкото здраве, като се отчитат реалните разходи за околната среда от образуването и управлението на отпадъците. Прилагането на принципът ще залегне и в новия Национален план за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г. Наложено е принципът за „разширена отговорност на производителя“ с цел засилване на предотвратяването на отпадъците, повторната употреба, рециклирането и друг вид оползотворяване, както и за намаляване на разходите за управлението на битовите отпадъци, чиято отговорност съгласно</p>	31-Aug-2014	Министерство на околната среда и водите	Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПОС.

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<p>българския закон за управление на отпадъците е на кмета на общината. В Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по прилагането му са определени мерки, които да гарантират, че всяко физическо или юридическо лице, което разработва, произвежда, обработва, третира, продава или внася продукти (производител на продукта) от които се образуват масово разпространени отпадъци носи разширена отговорност на производител. Тези мерки включват задължения за последващото събиране и третиране, в т.ч. рециклиране на отпадъците и финансовата отговорност за извършване на тези дейности.</p> <p>През 2010 г. са въведени икономически инструменти за общините, отговорни за управлението на битови отпадъци, за изпълнение на целите - отчисления при депониране на отпадъците (такса депониране), чиято цел е намаляване на количествата отпадъци, които постъпват за депониране, насърчаване на разделното събиране на рециклируемите отпадъци, увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворените отпадъци и ускоряване на изграждането на регионалните системи за третиране на битови отпадъци и изграждането на техническа инфраструктура за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, предвидени в Националния план за управление на отпадъците. С промяната на Закона за местни данъци и такси през 2013г. се насърчават общините да въведат такса за управление на битовите отпадъци на база на количествата образувани отпадъци. Поправката влиза в сила от 2015г.</p> <p>Съгласно Закона за управление на отпадъците, системите за третиране на строителни отпадъци осигуряват най-късно до 1 януари 2020 г. повторната им употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци, включително при насипни дейности чрез заместване на други материали с отпадъци в количество, не по-малко от 70 на сто от общото им тегло, от което се изключват незамърсени почви, земни и скални маси от изкопи в естествено състояние.</p> <p>В НПУО са поставени задължителни цели към общините за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци и намаляване на депонираните биоразградими отпадъци. В програмите с мерки за достигане целите на НПУО са предвидени редица дейности за повишаване на административния капацитет на общинско ниво за подобряване на управлението на битовите отпадъци, в т.ч. и контролната дейност, информационно осигуряване на данни за отпадъците, методическо подпомагане от страна на МОСВ и др.</p> <p>За постигане на националната цел за повторна употреба, рециклиране и друго</p>				

Ex- ant e con	Criteria not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		<p>оползотворяване на материали са отговорни възложителите на строително - монтажни работи, които осигуряват селективното разделяне и материално оползотворяване.</p> <p>В анализите, на които се основават целите на НПУО 2014 – 2020 г. и мерките за постигането им, обширно е представен анализ на прилаганата в България схема за отговорност на производителите. Изводът е, че като подход и резултати схемата е успешна и постига целите за рециклиране и оползотворяване на тези потоци отпадъци. Идентифицирани са недостатъците, като с цел тяхното преодоляване е предложена отделна Програма с мерки за подобряване на схемата, като например разширяване и подобряване на одитите на организациите по оползотворяване и др.</p>				
T 07.1	1	<p>Действие 2</p> <p>Приемане на Стратегия за развитие на пътната инфраструктура в Република България 2014-2020</p> <p>Със Стратегията ще се актуализира частично и Общия генерален план за транспорта – по отношение на инвентаризация на наличните финансови средства, административен капацитет, стъпки и срокове за изпълнение на транспортните цели на България, като при изпълнението на Действие 1 ще бъде съобразена и тази Стратегия.</p> <p>Със стратегията ще бъде приета и Средносрочна оперативна програма за изпълнение на Стратегията.</p> <p>Изготвени са проектите на двата документа.</p>	31-Dec-2014	<p>Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията</p> <p>Министерство на регионалното развитие</p>	Yes	<p>Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.</p>
T 07.1	1	Действие 1.	30-Sep-2016	Министерство на транспорта,	Yes	Доклад за изпълнение на

Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		<p>Подготовка на Национална мултимодална транспортна стратегия/ Интегрирана транспортна стратегия</p> <p>До края на септември 2016 г. се предвижда да бъде подготвена Национална мултимодална транспортна стратегия / Интегрирана транспортна стратегия. За целта ще бъде извършен преглед на съществуващите стратегии, програми и планове, в т.ч. Стратегия за развитието на транспортната система на Република България до 2020 г и Общия генерален план за транспорта, които ще бъдат интегрирани в един общ стратегически документ, съдържащ необходимите актуализации, изменения и допълнения, ще бъде описан приносът на инвестициите в транспортния сектор към Единното европейско транспортно пространство, ще бъдат очертани приоритетните инвестиции в „основната” и „разширената” TEN-T мрежа, съфинансирани от КФ и ЕФРР, както и във вторичната свързаност, ще бъде подготвен реалистичен списък с проекти, предвидени за съфинансиране от КФ и ЕФРР (със съответните времеви график и бюджет), ще бъдат планирани инфраструктурните проекти, предвидени за финансиране от държавния бюджет, както и проектите с финансиране от други международни финансиращи институции и фондове, ПЧП, частни инвестиции и др., ще бъде разработена стратегия за поддръжка на активите, стратегия за финансиране и изпълнение, стратегия за развитие на човешките ресурси с включени мерки за развитие на административния капацитет на бенефициентите за подготовка и изпълнение на предвидените проекти, ще бъдат изпълнени нормативните изисквания за стратегическа екологична оценка.</p>		информационните технологии и съобщенията		условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.
Т 07.1	2	* Действията за изпълнение са общи с тези по 7.1.1., тъй като самооценката е валидна за първите пет критерия на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата

Ex-ant con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
						03.08.2017 г.
T 07.1	3	* Действията за изпълнение са общи с тези по 7.1.1., тъй като самооценката е валидна за първите пет критерия на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.
T 07.1	4	* Действията за изпълнение са общи с тези по 7.1.1., тъй като самооценката е валидна за първите пет критерия на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.
T 07.1	5	* Действията за изпълнение са общи с тези по 7.1.1., тъй като самооценката е валидна за първите пет критерия на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.
T	1	Действие 1	30-Sep-	Министерство на транспорта,	Yes	Доклад за изпълнение на

Ex-ant con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
07.2		Подготовка на национална мултимодална транспортна стратегия/ Интегрирана транспортна стратегия Виж 7.1.1., Действие 1.	2016	информационните технологии и съобщенията		условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.
T 07.3	1	Действие 1 Подготовка на национална мултимодална транспортна стратегия/ Интегрирана транспортна стратегия Виж 7.1.1., Действие 1.	30-Sep-2016	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.
T 07.3	2	* Действието за изпълнение е общо с това по 7.3.1., тъй като самооценката е валидна за първите три критерия на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.
T 07.3	3	* Действието за изпълнение е общо с това по 7.3.1., тъй като самооценката е валидна за първите три критерия на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
						изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 03.08.2017 г.
T 09.2	1	<p>Действие 1.</p> <p>Разработване на основни функционалности на Система за мониторинг и контрол за изпълнението на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020</p> <p>Базовите индикатори, които се разработват към момента, и формулярът за оценка ще бъдат в основата на разработването на подобрена функционална електронна Система за мониторинг и контрол за изпълнението на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020. Посочената система за мониторинг ще включи информацията на общинско, областно и национално ниво в единна информационна платформа. Системата за мониторинг и контрол ще извършва натрупване, обобщаване, обработване на данните, което ще подобри процеса на проследяване и анализиране на постигнатите резултати и ще допринесе за по-ефективна оценка на изпълнението на интеграционната политиката на национално, областно и общинско ниво.</p> <p>Секретариатът на НССЕИВ е определен за конкретен бенефициент за ОПРЧР 2014-2020 за изграждане на Система за мониторинг и контрол за изпълнението на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020.</p>	31-Dec-2015	Национален съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.08.2017 г.
T 09.2	2	* Действието за изпълнение е общо с това по 9.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
						изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.08.2017 г.
T 09.2	3	* Действието за изпълнение е общо с това по 9.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.08.2017 г.
T 09.2	4	* Действието за изпълнение е общо с това по 9.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 29.08.2017 г.
T 09.2	5	* Действието за изпълнение е общо с това по 9.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата

Ex-ant con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
						29.08.2017 г.
T 09.3	5	<p>Действие 1.</p> <p>Усъвършенстване на модела на здравно осигуряване</p> <p>Ще бъде извършен анализ на нормативната база, регламентираща здравното осигуряване и анализ на състоянието и икономическите параметри на системата за здравно осигуряване.</p> <p>Ще бъде разработен и приет пакет от нормативни документи, отразяващи предложенията за усъвършенстване на здравно-осигурителния модел и ще бъдат увеличени здравно-осигурителните плащания на категориите граждани.</p>	31-Dec-2016	Министерство на здравеопазването	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 10.11.2016 г.
T 09.3	5	<p>Действие 2.</p> <p>Разработване на нов модел за спешна медицинска помощ</p>	31-Dec-2015	Министерство на здравеопазването	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 10.11.2016 г.
T 09.3	5	<p>Действие 3.</p> <p>Оптимизация на болничната помощ</p> <p>Ще бъде направен анализ на системата на болничната помощ на областно, регионално и</p>	31-Dec-2015	Министерство на здравеопазването	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		национално ниво; разработване на национална здравна карта и план за реструктуриране на болничната помощ в съответствие със здравната карта;				от дата 10.11.2016 г.
T 09.3	5	Действие 4. Мерки за развитие на високотехнологични болнични центрове Проучване и анализ, изготвяне на карта и план за развитие.	31-Dec-2015	Министерство на здравеопазването	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 10.11.2016 г.
T 09.3	5	Действие 5. Разработване на механизъм за изпълнение, мониторинг и отчитане на Националната здравна стратегия Със Заповед РД-02-51/27.03.2014 г. на Министъра на здравеопазването е създадена Постоянна работна група за управление на Плана за действие към НЗС 2014-2020 г. Групата ще подготви създаването на механизъм за изпълнение, мониторинг и отчитане на Националната здравна стратегия.	31-Dec-2015	Министерство на здравеопазването	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 10.11.2016 г.
T 09.3	5	Действие 6. Изграждане на национална здравна информационна система и въвеждане на електронна здравна карта за пациента	31-Dec-2016	Министерство на здравеопазването	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		Изграждането на национална здравна информационна система и въвеждането на електронна здравна карта за пациента ще бъдат нормативно заложи със Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето, който проект е внесен в Народното събрание през м.май 2014 г.				от дата 10.11.2016 г.
T 10.2	1	<p>Действие 1</p> <p>Приемане на Стратегия за развитието на висшето образование в Република България за периода 2014-2020.</p> <p>Стратегията е одобрена с Решение на МС на 18.06.2014 г. Предстои приемането ѝ от Народното събрание. Планът за действие към стратегията ще се разработи окончателно и ще бъде внесен за разглеждане, след окончателното ѝ приемане от НС.</p> <p>Проектът на Стратегия беше представен пред всички заинтересовани страни и публично обсъден. Със Заповед № РД09-404/21.03.2014 г. беше сформирана работна група, която изготви окончателния вариант на Стратегията и План за действие към нея. В нея участваха представители на Министерството на образованието и науката, представители на висшите училища, БАН, НПСС, синдикатите и др.</p> <p>http://www.mon.bg/?go=page&pageId=381&subpageId=63</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стратегията посочва ключовите приоритети, с които ще бъдат съобразени конкретните политики и управленски мерки в областта на висшето образование през периода 2014-2020 г. 	31-Jul-2014	Министерство на образованието и науката	Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПНОИР.

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<ul style="list-style-type: none"> • При разработването на проекта на Стратегия е направен анализ на състоянието на висшето образование, което включва необходимостта от мерки за увеличаване на обучавашите и завършващите висше образование. Данните за анализа са въз основа на информация, получена от Националния статистически институт. Взети са и предвид съществуващите мерки в Националната програма за реформи, с цел предоставяне на равен достъп до висше образование. • Мерки за справяне със слабото представяне и наличие на съответната инфраструктура са включени в проекта на стратегията. • В проекта на Стратегия за висшето образование се предвижда да се включат мерки за увеличаване на броя на обучаваните в системата на висшето образование. Данните за анализа са въз основа на информация, получена от Националния статистически институт по различните професионални направления. • Мерки за справяне на отпадналите са включени в проекта на стратегията. • В проекта на Стратегия за висшето образование са включени мерки за насърчаване на иновативното съдържание и структура на учебните програми. Конкретен пример за реализацията на тази мярка са и предприетите действия във връзка с разработването на проекти за актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда. Освен това се цели и повишаване на качеството на преподаването и обучението – съобразено с европейските и световните критерии и стандарти. • В проекта на Стратегия за развитие на висшето образование са включени мерки за изграждане на устойчива и ефективна връзка между институциите за висше образование и институциите на пазара на труда. • В обхвата са и мерките за повишаване на качеството на висшето образование са с цел преодоляване на несъответствието между търсените от пазара на труда и предлаганите във висшето образование умения и квалификации за подобряване условията за заетост на завършващите. Конкретен пример в тази насока е въведената и функционираща и доусъвършенствана актуализирана рейтингова система за висшите училища в Р България. 				

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		<ul style="list-style-type: none"> Проектът на Закон за предучилищно и училищно образование ще бъде съобразен с Стратегия за развитието на висшето образование в Република България за периода 2014-2020 с оглед осъществяване на единна образователна политика на всички нива. 				
T 10.2	2	* Действието за изпълнение е общо с това по 10.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПНОИР.
T 10.2	3	* Действието за изпълнение е общо с това по 10.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПНОИР.
T 10.2	4	* Действието за изпълнение е общо с това по 10.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПНОИР.

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
T 10.2	5	* Действието за изпълнение е общо с това по 10.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПНОИР.
T 10.2	6	* Действието за изпълнение е общо с това по 10.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПНОИР.
T 10.2	7	* Действието за изпълнение е общо с това по 10.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПНОИР.
T 10.2	8	* Действието за изпълнение е общо с това по 10.2.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПНОИР.
T	1	Действие 3.	31-Jul-	Министерство на образованието и	Yes	Предварителното условие е

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
10.4		<p>Разработване на План за изпълнение на Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри (2014 – 2020)</p> <p>Дейностите в изпълнение на стратегията ще осигурят създаване на единна нормативна уредба за държавно регулиране на първоначалната подготовка, продължаващата квалификация и професионалното развитие на всички педагогическите кадри в системата на образованието, в т.ч. и тези в ПОО.</p> <p>http://minedu.government.bg/?go=page&pageId=74&subpageId=143</p>	2014	науката		прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПНОИР.
T 10.4	1	<p>Действие 1.</p> <p>Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение</p> <p>Законопроектът е подготвен. Той е обсъден от Междуведомствена работна група с председател заместник-министър на образованието и науката и внесен на 03.12.2013 г. в Народното събрание. На основата на приетите на първо гласуване на 13.03.2014 г. законопроекти за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение е изготвен обединен законопроект (по реда на чл.77, ал.2 от ПОДНС). Законопроектът е гласуван на второ четене в Комисията по образование и наука към Народното събрание. http://parliament.bg/bg/bills/ID/14842/</p>	31-Jul-2014	Министерство на образованието и науката	Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПНОИР.

Ex- ant e con	Criterio n not fulfilled in PA	Action taken	Deadlin e	Bodies responsible	Action complete d by the deadline	Commentary
		<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="344 371 1413 643">• Със законопроекта за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение се създава чл. 56а: Функции на браншовите организации на работодателите, включващи участие на браншовите организации на работодателите в: разработването и актуализирането на учебните планове и на учебните програми за професионалната подготовка в училищното професионално образование и разработването на националните изпитни програми; осигуряването на учебната и производствена практика на учениците и предлагат промени в организацията им; обучение на учители, обучаващи и наставници; оценката на качеството на професионалното образование и обучение и др. (http://parliament.bg/bills/42/354-01-88.pdf) <li data-bbox="344 743 1413 954">• Със законопроекта за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение се създава чл. 9а. Качество на професионалното образование и обучение, съгласно който обучаващите институции изграждат вътрешна система за осигуряване на качеството при спазване на държавните образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии и действащото законодателство и при условия и ред, определени в наредба на министъра на образованието и науката, съгласувана с министъра на труда и социалната политика и министъра на икономиката и енергетиката. <p data-bbox="344 1050 808 1082">http://parliament.bg/bills/42/354-01-88.pdf</p> <p data-bbox="344 1177 1413 1238">Проектът на Закон за предучилищно и училищно образование ще бъде съобразен с измененията и допълненията на Закона за професионалното образование и обучение.</p>				

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
T 10.4	1	<p>Действие 2.</p> <p>Приемане на Концепция за развитието на професионалното образование и обучение в България</p> <p>Разработен е проект на Концепция за развитието на професионалното образование и обучение в България, обсъден в рамките на междуведомствена работна група, в който са предложени основните приоритетни направления на въздействие за реформиране на професионалното образование и обвързването му с потребностите на пазара на труда: осигуряване на качество и ефективност; подобряване на възможностите за достъп до професионално образование и обучение; професионалното образование и обучение в контекста на ученето през целия живот и засилване участието и отговорностите на всички заинтересовани страни за осигуряване на кадри с необходимата за икономиката квалификация. Проектът е обсъден на заседание на Обществения съвет към министъра на образованието и науката.</p>	31-Aug-2014	Министерство на образованието и науката	Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПНОИР.
T 10.4	2	* Действията за изпълнение са общи с тези по 10.4.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с решението за одобряване на ОПНОИР.
T 10.4	3	* Действията за изпълнение са общи с тези по 10.4.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Предварителното условие е прието за изпълнено с

Ex-ant con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
						решението за одобряване на ОПНОИР.
T 11.1	1	<p>Действие 1.</p> <p>Оценка на потребностите на потребителите на административни услуги и адаптиране на системите за управление на качеството и план за действие за въвеждане, поддържане и развитие на съвременни системи за управление и контрол на качеството</p> <p>След широко обществено обсъждане Министерският съвет прие Стратегия за развитие на държавната администрацията 2014-2020 г. и План за изпълнение на стратегията за периода 2014-2015 г.</p> <p>Действието е част от Плана за изпълнение на Стратегията в периода 2014-2015 г.</p>	31-Mar-2015	Министерски съвет, дирекция "Модернизация на администрацията"	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 02.03.2016 г.
T 11.1	1	<p>Действие 2:</p> <p>Анализ на съществуващите потребности по отношение на обучението на държавните служители.</p> <p>Ще бъдат заложили цели, насочени към ефективно развитие на експертния им потенциал, повишаване на тяхната мотивация за работа и задържането им в администрацията.</p> <p>След широко обществено обсъждане Министерският съвет прие Стратегия за развитие на държавната администрацията 2014-2020 г. и План за изпълнение на стратегията за периода 2014-2015 г.</p>	31-Mar-2015	Министерски съвет, дирекция "Модернизация на администрацията"	Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 02.03.2016 г.

Ex-ant e con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
		Действието е част от Плана за изпълнение на Стратегията в периода 2014-2015 г.				
T 11.1	2	* Действията за изпълнение са общи с тези по 11.1.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 02.03.2016 г.
T 11.1	3	* Действията за изпълнение са общи с тези по 11.1.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 02.03.2016 г.
T 11.1	4	* Действията за изпълнение са общи с тези по 11.1.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 02.03.2016 г.

Ex-ant con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
T 11.1	5	* Действията за изпълнение са общи с тези по 11.1.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 02.03.2016 г.
T 11.1	6	* Действията за изпълнение са общи с тези по 11.1.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 02.03.2016 г.
T 11.1	7	* Действията за изпълнение са общи с тези по 11.1.1., тъй като самооценката е валидна за всички критерии на условието, отчитайки начина на разписване в Регламент 1303/2013.			Yes	Доклад за изпълнение на условието е официално изпратен през SFC и е одобрен от ЕК с писмо от дата 02.03.2016 г.

Unfulfilled general ex-ante conditionalities in operational programme(s)

Unfulfilled criteria of general ex-ante conditionalities in operational programme(s). Please fill in these tables in case you have used the possibility related to EX-AC envisaged into Art. 111(4) - second paragraph of Regulation (EU) No 1303/2013

Programme	Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Fulfilled	Expected date for full implementation of remaining actions
------------------	--------------------	--------------------------------------	------------------	---

Unfulfilled general ex-ante conditionalities in operational programme(s)

Actions taken to fulfil applicable general ex-ante conditionalities. This table on actions taken to fulfil applicable general ex-ante conditionalities is pre-filled with data from the OP if this data is presented in structured form in the OP.

Programme	Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
------------------	--------------------	--------------------------------------	---------------------	-----------------	---------------------------	---	-------------------

Unfulfilled thematic ex-ante conditionalities in operational programme(s)

Unfulfilled criteria of thematic ex-ante conditionalities in operational programme(s). Please fill in these tables in case you have used the possibility related to EX-AC envisaged into Art. 111(4) - second paragraph of Regulation (EU) No 1303/2013

Programme	Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Fulfilled	Expected date for full implementation of remaining actions
------------------	--------------------	--------------------------------------	------------------	---

Unfulfilled thematic ex-ante conditionalities in operational programme(s)

Actions taken to fulfil applicable thematic ex-ante conditionalities. This table on actions taken to fulfil applicable thematic ex-ante conditionalities is pre-filled with data from the OP if this data is presented in structured form in the OP.

Programme	Ex-ante con	Criterion not fulfilled in PA	Action taken	Deadline	Bodies responsible	Action completed by the deadline	Commentary
------------------	--------------------	--------------------------------------	---------------------	-----------------	---------------------------	---	-------------------

4. IMPLEMENTATION OF MECHANISMS TO ENSURE COORDINATION BETWEEN THE ESI FUNDS AND OTHER UNION AND NATIONAL FUNDING INSTRUMENTS AND WITH THE EUROPEAN INVESTMENT BANK (EIB) (ARTICLE 52(2)(D) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013)

- a) An assessment of the implementation of the coordination mechanisms laid down in the Partnership Agreement and, if applicable, of any problems encountered in their implementation.
- (b) Where applicable, a description of adjusted and new coordination mechanisms.
- (c) Other elements, where relevant.

a)

СП очертава механизми за координация в няколко основни области, които действат успешно в този начален етап на изпълнение на програмите, финансирани от ЕСИФ:

Механизъм и структури, координиращи допълващото използване на ЕСИФ

С приемането на **Закона за управление на средствата от ЕСИФ** през 2015 г. се постави ясна и единна законодателна основа на осъществяване на принципа за допълване и координация между програмите, финансирани от петте ЕСИФ. Координацията в областта на Кохезионната политика, ОСП и Общата политика в областта на рибарство в частта им, обхваната от ЕСИФ, се осъществява от заместник министър-председателят или министърът, отговарящ за цялостната организация, координация и контрол на системата за управление на средствата от ЕСИФ.

Постоянно действащ консултативен орган за координация в изпълнителната власт при определянето и провеждането на държавната политика в областта на управлението на средствата от ЕСИФ е **Съветът за координация при управлението на средствата от Европейския съюз (СКУСЕС)**, който осигурява съгласуваност и взаимно допълване на мерките по програмите.

От началото на период 2014-2020 г. до края на 2016 г. са проведени общо 19 заседания и са инициирани 48 процедури на неприсъствено вземане на решения на СКУСЕС.

От СКУСЕС са обсъдени и съгласувани проектите на програмите за програмен период 2014-2020 г., ревизираните варианти на СП, преди одобрението им от МС и изпращането им на ЕК, определянето на УО и СО по програмите, съфинансирани от ЕСИФ. Съветът е одобрил общо осемнадесет предложения за изменения на програмите. Ежегодно СКУСЕС съгласува Индикативните годишни работни програми на оперативните програми.

Допълнителни механизми на координация и допълване на програмите се осигуряват чрез работни групи, експертни мрежи, дискусии и обсъждания по повод подготовката и изпълнението на отделните програми и операции, съставени на основата на партньорския

принцип и включващи представители на социалните партньори и заинтересованите страни.

Национален механизъм за координация на дейностите по Стратегията на ЕС за Дунавския регион (Дунавската стратегия)

Съгласуваността на СП и програмите със Стратегията на ЕС за развитието на Дунавския регион се осъществява посредством създадения с РМС от 2012 г. национален координационен механизъм на дейностите по Дунавската стратегия. Механизмът е усъвършенстван през 2015 г., като са систематизирани съставът и отговорностите на Националната група на високо ниво, Националната група за координация и Националния координатор за Дунавската стратегия.

С цел координация на заложените в програмите по ЕСИФ елементи в полза на Дунавската стратегия, Националният координатор за Дунавската стратегия участва в Комитетите за наблюдение на програмите по ЕСИФ или ИПП, а ръководителите на УО на тези програми са членове на Националния координационен механизъм.

С оглед значението на Интегрираната морска политика и Стратегията на ЕС за „Син растеж“, към МТИТС функционира специален координационен механизъм, като е създадена смесена междуведомствена работна група по интегрирана морска политика, обединяваща всички участници в процеса на планиране и изпълнение на сините политики.

Механизми за подпомагане на кандидатите и бенефициентите

Към осигуряване на адекватна и навременна информация за кандидатите и бенефициентите е насочена дейността на **Единния информационен портал www.eufunds.bg**. Информацията на портала се актуализира редовно, като реализираните публикации за 2016 г. са около 1 000 (новини, документи, предстоящи събития, процедури за набиране на проектни предложения по програмите).

Съществена подкрепа на кандидатите и бенефициентите оказва и **Мрежата от 28 информационни центъра за популяризиране на ЕСИФ**.

Обобщените резултати от работата на Мрежата за 2016 г. показват: 13592 души потърсили услугите на офисите; 15693 обработени запитвания за информация по програмите; над 5000 генерирани публикации в медиите; 973 публични събития, посетени от над 25000 участника.

През 2016 г. Мрежата организира или участва в 4 национални инициативи:

- онлайн кампания в подкрепа на популяризирането на годишното издание на конкурса за наградите „*RegioStars 2016*“ през февруари – април 2016 г.;
- кампания с основен фокус върху бизнеса под мотото „*Успешни заедно*“ през март – май 2016 г. с 178 специализирани събития и над 3000 представители от близо 900 фирми в цялата страна. Проведено е и мащабно проучване на общественото мнение сред потенциалните и настоящи бенефициенти относно възможностите за опростяване на

процедурите по проектите, като анализът е предоставен на УО;

- специализирани срещи за представяне на резултатите от процеса по деинституционализация на 1200 деца и младежи, с водещото партньорство на ДАЗД;
- Мрежата подкрепя множество информационни инициативи на УО на програмите, като офисите провеждат надграждащи събития за популяризиране на процедурите.

Осигуряване на допълващото използване на средствата по ЕСИФ с други национални и на ЕС инструменти и ЕИБ

Дунавска стратегия: Координация и допълващо използване с ОПИК се осъществява по отношение Дунавската стратегия чрез присъждането на допълнителни точки за проекти, които допринасят за постигане целите на Стратегията. В процедурите за предоставяне на БФП по ОПРР се включва изискване проектите предложения да демонстрират конкретен принос към целите на Дунавската стратегия.

INTERREG: България участва в общо 12 програми за трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество. По програмите за ТГС - външни граници, с общ бюджет 83.2 млн. евро, са стартирали операции за 38.4 млн. евро, които са насочени към подобряване развитието на туризма в трансграничния регион, опазване на околната среда и ефективно използване на природните ресурси, и създаване на икономически връзки между организации от партниращите си държави. По останалите програми са стартирали операции, които подпомагат изпълнението на тематичните цели, залегнали в СП.

Околна среда: В идейната концепция за сектор околна среда по ФМ на ЕИП се предвижда подкрепа за мерките от НПРД, свързани с разработване на национални методики за устойчивостяване на екосистеми извън НАТУРА 2000, както и за оценка на екосистемните услуги и управление на инвазивните видове.

Рибарство и аквакултури: По отношение на Интегрираната морска политика, УО на ПМДР е наблюдател в Надзорния комитет на проект *InBulMarS* на Изпълнителна агенция „Морска администрация“, финансиран от ГД „Морско дело и рибарство“ на ЕК. Проектът има за цел да направи предпроектно проучване на възможностите за свързване на различните системи за наблюдение на морското пространство. Впоследствие по ПМДР ще бъде отворена мярка 6.1 „Интегрирано морско наблюдение“, за финансиране на практическото свързване на системите.

Наука, образование и иновации: Мерките по ОП НОИР ще подпомогнат участието на българските изследователи в програмата Хоризонт 2020, вкл. в JPIs, ERA-NETs и дейностите по програмата Widening. При актуализирането на Националната пътна карта за научна инфраструктура са взети предвид и изискванията на Европейското научноизследователско пространство и Европейския стратегически форум за научни инфраструктури.

Развитие на МСП и иновации: Предвиденото в стратегията на ОПИК надграждане на резултатите от проектите по рамковите програми се осъществява в практиката чрез даване на бонус точки при оценката на проектни предложения, включващи надграждане на резултати по 5-та, 6-та, 7-ма Рамкова програма и Хоризонт 2020, включително ECSEL JointUndertaking. При процедурата за внедряване на иновации проектите, които надграждат резултати по Рамковите програми на ЕС, вкл. ECSEL JointUndertaking, получават 3 точки от 100. По процедурата за

разработване на иновации от стартиращи предприятия има приоритизиране на проектите при участие на членове на екипа на кандидата в Рамковите програми на ЕС, вкл. ECSEL JointUndertaking - 3 точки от 85.

Мерките, свързани с осигуряването на необходимия инвестиционен и оборотен капитал по ОПИК, се допълват от ОП „Инициатива за МСП“. Портфейлите от заеми освен със средства по оперативната програма, се гарантират и със средства от програмата на ЕС Хоризонт 2020, както и с ресурс на ЕИФ и ЕИБ.

Съдебна система: ОПДУ финансира дейности, свързани с повишаване на капацитета на магистрати, съдебни служители, разследващи полицаи и обща администрация на правоохранителните структури. Такива към момента са проектът на Националния институт на правосъдието за провеждане на обучения за магистрати, съдебни и прокурорски помощници, съдебни служители, и проектът на Академията на МВР за обучения в областта на обществения ред, противодействие на престъпността, противопожарна безопасност и защита на населението от бедствия и аварии.

Специализираните обучения за всички останали служители на правоохранителните органи се финансират в рамките на фонд „Вътрешна сигурност“. В рамките на НФМ 2014-2021 г. се планира да продължи финансирането на проекти в областта на детското правосъдие и подобряване на капацитета на съдебната система за прилагане на Концепцията по прилагане на правата на човека.

Управление на рискове: В допълнение на предвидените интервенции със средства от ЕСИФ, със средства от фонд „Вътрешна сигурност“ се предвиждат инвестиции в защитата на обекти от европейската критична инфраструктура, в т.ч. доизграждане и подобряване на системите за ранно предупреждение и оповестяване, изграждане на базисна инфраструктура за реакция, повишаване на възможностите на учебен център в гр. Монтана за реакция при химически, биологични, радиологични и ядрени инциденти, поддръжка и развитие Единния автоматизиран регистър по контрола на общоопасните средства във връзка с Плана за действие на ЕС за подобряване сигурността на експлозивите.

Енергийна ефективност: В идейната концепция за сектор енергетика по ФМ на ЕИП се предвижда подкрепа за подобряване на енергийната ефективност на публични сгради до клас А и сгради с близко до нула енергийно потребление, рехабилитация на улично осветление за повишаване на енергийната ефективност и инсталиране на оборудване за наблюдение на енергийното потребление.

Механизъм за свързаност на Европа:

В сектор „транспорт“ България има първоначално алокирани 406.2 млн. евро. Към настоящия момент за България са одобрени за финансиране 11 проекта по Кохезионния пакет и 3 по Общия пакет на МСЕ. Най-голям финансов дял от одобрените проекти (4 железопътни проекта) имат проектите за модернизиране на железопътната инфраструктура по „основната“ Транс-европейска транспортна мрежа“ по направлението – Сръбска граница-София-Пловдив за над 370 млн. евро. Част от одобрените проекти са насочени и към подобряване на условията за корабоплаване в общия българо-румънски участък на р. Дунав (2 проекта за 6 млн. евро). ДП

„РВД“ е бенефициент с проекти, насочени към подобряване на функционалностите за управление на въздушния трафик за над 3.2 млн. евро. АПИ ще осъществява проект за модернизация на път I-8 „Калотина-СОП“ за над 20.5 млн. евро.

В сектор „телекомуникации“ за периода 2014-2016 г. са финансирани 5 български проекта за 1.5 млн. евро. Те включват: проект с участието на Института по български език при БАН по тема Автоматизиран превод; проект с участието на Института за изследване на изкуствата при БАН по тема Достъп до цифровите ресурси на Европейското културно наследство (Europeana); проект на НАП и НСИ, АСП и НЗОК по тема Електронен обмен на информация за социално осигурителните данни; два проекта с на НПО по тема „Безопасен интернет“.

В сектор „енергетика“ се финансират 13 проекта, подкрепата за които възлиза на 70.1 млн. евро. По-големите проекти сред тях са: „Предпроектни проучвания за газов хъб Балкан“; „Предпроектни проучвания за Ийстринг“; „Изграждане на нова 400 kV преносна мрежа между Добруджа и Бургас“; „Подготвителни дейности в рамките на проекта от общ интерес за рехабилитация, модернизация и разширяване на българската преносна мрежа“; „Провеждане на 3D сеизмични проучвания като част от проекта за разширяване на Чирен“; „Проучвания и пред-инвестиционни дейности по проекти Вътрешна линия Марица изток-Бургас, Вътрешна линия Марица изток-Марица изток 3 и Вътрешна линия Марица изток-Пловдив“; „Изграждане на нова 400 kv ОНТЛ между Марица изток и Бургас“; „Помпено-акумулиращоохранилище в България – Яденица“.

Национални инструменти

В областта на образованието, интервенциите по ОП НОИР са допълващи към дейностите на Националната програма „Развитие на системата на предучилищното образование“ за постигане на основните резултати по ТЦ9. По ТЦ10 допълване се осъществява с националните програми в областта на образованието за 2017 г., по-конкретно „Оптимизация на училищната мрежа“, „Осигуряване на съвременна образователна среда“, „Без свободен час“ и „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище“.

ЕИБ: Успешното сътрудничество с ЕИБ продължава с подписания през ноември 2014 г. Финансов договор за осигуряване на националното съфинансиране по инвестиционни проекти, в рамките на оперативните програми през периода 2014-2020 г.

През декември 2015 г. е сключен Меморандум за разбирателство за подкрепа за проекти на ЕС между България и ЕИБ за периода 2014-2020 г. Меморандумът осигурява основата за сътрудничество и дава възможност да бъдат сключвани двустранни споразумения с управляващите органи и бенефициенти по ОП в сферите - секторни стратегически документи и инвестиционни програми, осъществяване на проекти и институционален капацитет.

Подписан е и Меморандум за разбирателство с ЕИБ, който дава рамката на съвместно сътрудничество за осигуряване на консултантски услуги на бенефициентите, базирани или целящи да инвестират в България в рамките на Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси. Създава се Звено за консултации, което да бъде в помощ на българските предприемачи, публичните институции и власти при подготовката и

структурирането на качествени проекти, които да бъдат подпомогнати чрез ЕФСИ.

б)

Прилагането на механизмите за координация и резултатите от тяхното действие до момента не показват необходимост от коригирането им или от създаване на нови механизми.

5. IMPLEMENTATION OF THE INTEGRATED APPROACH TO TERRITORIAL DEVELOPMENT, OR A SUMMARY OF THE IMPLEMENTATION OF THE INTEGRATED APPROACHES THAT ARE BASED ON THE PROGRAMMES, INCLUDING PROGRESS TOWARDS ACHIEVEMENT OF PRIORITY AREAS ESTABLISHED FOR COOPERATION (ARTICLE 52(2)(E) OF REGULATION (EU) No 1303/2013)

(a) General commentary and assessment.

Съществуващите и задълбочаващи се различия между българските региони и напредналия процес на моноцентризм по отношение на град София в дългосрочен план биха довели до сериозни дисбаланси между някои части на страната и до обективна невъзможност за използване на целия потенциал на територията. Тези процеси извеждат на преден план необходимостта от прилагане на интегриран териториален подход на ЕСИФ, насочен към осигуряване на полицентричен модел на развитие с оглед постигане на устойчив и балансиран растеж в българските райони и достигане на средно европейско ниво в обозримо бъдеще. Интегрираният подход към териториалното развитие, избран от България в Споразумението за партньорство, е насочен към намаляване на социални, икономически и териториални различия и се прилага чрез следните инструменти:

- ВОМР, включително с многофондово финансиране, чрез програмиране и прилагане на иновативни интегрирани многосекторни стратегии за местно развитие [1];
- продължаващи инвестиции за стимулиране на устойчивото градско развитие, в съответствие с член 7 от Регламент (ЕС) № 1301/2013 за ЕФРР, въз основа на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие;
- продължаване прилагането на европейско териториално сътрудничество, в т.ч. по Стратегията на ЕС за Дунавския регион [2].

При това изпълнението на интегрирания подход към териториалното развитие отчита и поставя специален фокус, от една страна, на потребностите на най-силно засегнатите от бедност целеви групи, изложени на най-висок риск от дискриминация или социално изключване [3], а от друга – се основава на стратегия за целенасочена подкрепа за Северозападния район [4], който е с най-нисък размер на БВП на човек от населението от районите в ЕС.

Един от инструментите за прилагане на интегриран териториален подход на национално ниво се основава на концепцията за подкрепа на устойчиво градско развитие в съответствие с член 7 от Регламент (ЕС) № 1301/2013 за ЕФРР. Концепцията, развита в детайли в Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР, предвижда фокусирана подкрепа за устойчиво градско развитие в 10 града – центрове на растеж – и мрежа от средни градове. Подходът, който се следва, е да се даде възможност на местната власт да координира секторни политики, като енергийна ефективност, градска среда, дейности за привличане на частни инвестиции, местната социална и образователна политика и устойчив градски транспорт на градско ниво, като се вземат предвид нуждите и потенциала на територията на най-ниско териториално равнище. Секторните приоритетни оси на ОПРР, от друга страна, отчитат териториалното измерение на секторните приоритети от Споразумението за партньорство, които допринасят за устойчиво регионално развитие. Секторните приоритети като регионална образователна, здравна и социална инфраструктура, регионален туризъм и регионална пътна

инфраструктура, не са ограничени до специфични групи територии, а покриват цялата територия на страната поради тяхната по-висока значимост – регионална или национална, с което се допринася за изпълнение на интегрирания подход към териториалното развитие.

През 2016 г. са одобрени инвестиционните програми към интегрираните планове за градско възстановяване и развитие на всички 39 града, попадащи в обхвата на концепцията за устойчиво и интегрирано градско развитие. С одобрението на инвестиционните програми се гарантира съответствието на градските стратегии с изискванията на чл. 7 от Регламента за ЕФРР 1301/2013. След одобрението на инвестиционните програми, съответните градове започват подготовка за изпълнение на проекти за градско развитие. Към 31.12.2016 г. по **ОПРР** са в изпълнение 42 проекта за градско развитие на обща стойност на БФП 144 млн. евро. Допълващи инвестиции са предвидени по изпълнявани проекти в рамките на **ОПОС** (на обща стойност 234.4 млн. евро), както и по две стартирали операции в рамките на **ОП РЧР** (на стойност 9.2 млн. евро) и **ОП НОИР** (1.5 млн. евро). Така общият ресурс, насочен към реализацията на концепцията за устойчиво и интегрирано градско развитие, възлиза на 389.1 млн. евро в края на отчетния период.

Към настоящия момент е все още твърде рано да се прави оценка на изпълнението на избрания интегриран подход към териториалното развитие предвид ранната фаза на изпълнение на предвидените инструменти и практическата липса на напредък в постигането на определените приоритетни области за сътрудничество. Резултатите, които могат да бъдат отчетени към края на 2016 г., се отнасят до голяма степен само до ниво на договаряне по инструментите и отразяват само първата стъпка от обличането на намеренията на политиката в конкретни действия. За отчитането на резултати от избраната стратегия и проявление на ефекти от предприетите интервенции е необходим по-голям период от време, в който критична маса от стартиралите операции да бъде приключена и съответните парични и стокови потоци да влязат в реалната икономика.

[1] Вж. т. 5б.

[2] Вж. т. 5г.

[3] Вж. т. 5д.

[4] Вж. т. 5е.

(b) In relation to Article 15(2)(a)(i) of Regulation (EU) No 1303/2013 — Overview of implementation of Community-led local development.

Подходът ВОМР надгражда опита от функционирането на подхода ЛИДЕР като инструмент за децентрализирано управление и интегрирано местно развитие в селските райони през предишния програмен период. През периода 2014-2020, ВОМР се прилага в рамките на селските райони, рибарските райони и териториите със специфични характеристики [1]. Целта е да бъде постигната концентрация на средства и осигурено допълване и синергия на интервенциите за балансирано развитие с оглед преодоляване на социалните, икономическите и териториалните различия спрямо останалата част на страната. Подходът не се прилага в рамките на градовете, подпомагани от ОПРР по линия на устойчивото градско развитие. ВОМР се финансира по линия на ЕЗФРСР, ЕФМДР, ЕФРР и ЕСФ. При изпълнението на стратегиите за местно развитие по подхода ВОМР се прилагат правилата и процедурите за прилагане на всеки един от включените фондове. Прилагането на подхода ВОМР включва:

- **Подкрепа за прилагане на подготвителни дейности**

Към 31.12.2016 г. са договорени 101 проекта за прилагане на подготвителни дейности на обща стойност от 2.6 млн. евро. Обхванати са 180 общини, представляващи 78% от територията на селските райони на Република България и население от 2.3 млн. ж.

Чрез изпълнените дейности от бенефициентите са организирани и проведени около 1 200 публични събития (конференции, семинари, срещи, обучения и др.), целящи популяризирането на подхода ВОМР, формирането на МИГ и разработването на стратегии за ВОМР.

- **Прилагане на операции в рамките на стратегии за ВОМР**

Същинското изпълнение на подхода ВОМР се осъществява чрез прилагането на подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за ВОМР“ от ПРСР. По подмярката се подкрепят МИГ, които изпълняват многосекторни стратегии за ВОМР, основани на характеристиките на конкретната територия и разработени въз основа на местните потребности и потенциал, в съответствие с политиките на национално, регионално и местно ниво.

През отчетния период са одобрени 40 стратегии за ВОМР на обща стойност 104.2 млн. евро, осигурени както следва:

- по ЕЗФРСР (ПРСР) – 76.3 млн. евро, в т.ч. 18.8 млн. евро за текущи разходи и популяризиране на стратегиите;
- по ЕФРР – 16.8 млн. евро, в т.ч. 1.6 млн. евро по ОПОС и 15.2 млн. евро по ОПИК;
- по ЕСФ (ОПРЧР) – 11.1 млн. евро.

Съфинансирането по линия на ОПИК, одобрено за 16 многофондови стратегии за местно развитие, е насочено към МСП, разработващи/внедряващи иновации; МСП, желаещи да реализират предприемачески идеи в области като здравеопазването, застаряването на

населението, демографските въпроси, културните и творчески индустрии и др.; МСП според НСНМСП за общи производствени инвестиции за подобряване на производствения капацитет чрез ефективното и ефикасно използване на факторите на производство, за специализирани услуги за развитие и укрепване на управленския капацитет и за растеж чрез подобряване на качеството и насърчаване използването на ИКТ.

Участието на **ОПОС** във финансирането на 2 многофондови стратегии за местно развитие включва подкрепа за консервационни мерки, допринасящи за подобряване на природозащитното състояние на видове и местообитания от мрежата Натура 2000.

Съфинансирането по линия на **ОП РЧР** за одобрените към момента 17 многофондови стратегии за местно развитие е насочено към активното включване на отдалечените от пазара на труда лица, като съчетава мерки за достъп до пазара на труда, предоставяне на качествени социални, здравни и образователни услуги и осигуряване на адекватни доходи.

Освен горепосочените програми, **ВОМР** се прилага и от **ОП НОИР** и **ПМДР**, по които обаче към края на 2016 г. няма договорен ресурс.

Операция по **ОП НОИР**, прилагаща **ВОМР**, стартира след края на отчетния период – през юли 2017 г. Целта на операцията на стойност 40.9 млн. евро е подкрепа за социално включване на деца и ученици от маргинализираните групи чрез подобряване на достъпа им до качествено образование.

През 2016 г. по **ПМДР** е отворен прием на заявления за интерес от страна на **МИРГ**, които планират да изготвят монофондови местни стратегии за развитие, но до края на отчетния период няма одобрени такива. Очаква се до края на 2017 г. да има одобрени стратегии, а в първата половина на 2018 г. **МИРГ** да започнат прием на проекти по стратегиите.

Нивото на договаряне по отделните програми, прилагащи **ВОМР**, през отчетния период е както следва: **ПРСР** – 63%, **ОПИК** – 28%, **ОП РЧР** – 22%, **ОПОС** – 8%, **ОП НОИР** и **ПМДР** – 0%. Останалият разполагаем бюджет за финансиране на предвидените операции възлиза на 178.6 млн. евро, което би позволило одобрението на около 22 стратегии на **МИГ**, а по данни на **УО** на **ПРСР** по втората покана се очаква заявления да подадат 77 **МИГ**.

- **Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на МИГ**

Изпълнението на подхода **ВОМР** включва и прилагане на дейности за сътрудничество между местни инициативни групи в страната и чужбина. Тези дейности са обект на финансиране посредством подмярка 19.3 „Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на **МИГ**“ от **ПРСР**. По нея допустими за финансиране са **МИГ**, които изпълняват стратегии за **ВОМР**. **УО** на **ПРСР** планира прием на проекти по подмярката през второто полугодие на 2017, като вече са изготвени критерии за оценка.

[1] Определени в Националната концепция за пространствено развитие.

(c) In relation to Article 15(2)(a)(i) of Regulation (EU) No 1303/2013 — Overview of implementation of integrated territorial investments, where appropriate.

Неприложимо.

(ca) In relation to Article 15(2)(a)(i) of Regulation (EU) No 1303/2013 — Overview of implementation of integrated actions for sustainable urban development.

--

(d) In relation to Article 15(2)(a)(ii) of Regulation (EU) No 1303/2013, where appropriate, overview of implementation of macro-regional strategies and sea basin strategies.

Дунавската стратегия намира своето отражение в стратегическите документи за регионално развитие за периода 2014-2020 г. – Националната програма за развитие „България 2020“, Националната стратегия за регионално развитие и Регионални планове за развитие на отделните региони в страната, както и в оперативните програми за периода 2014-2020 г. Целите на Стратегията са отразени и в програмите за териториално сътрудничество, по-специално ИНТЕРРЕГ V-A Румъния - България 2014-2020 и ИНТЕРРЕГ – ИПП България - Сърбия 2014-2020.

При изпълнение на програмите за териториално сътрудничество, по време на оценителния процес приоритет се дава на проекти, чиито дейности допринасят за постигане целите на Дунавската стратегия.

Създаден е механизъм за координация, включвайки националния координатор и координаторите на приоритетни области в Съвместните комитети за наблюдение. По този начин те могат да участват пряко в процеса на вземане на решения, както и в планирането и изпълнението на програмата.

Важен елемент от дейността на националния координатор за Дунавската стратегия е повишаването на осведомеността сред заинтересованите страни относно възможностите за финансиране на проекти, допринасящи за изпълнение на целите на Дунавската стратегия от ЕСИФ, Инструмента за предприсъединителна помощ и централно управляваните инструменти като Horizon 2020, LIFE, COSME, Механизма за свързване на Европа и други[1].

Дунавската стратегия се прилага на територията на цялата страна, като **ОПРР** допринася за постигането на нейните цели. В тази връзка, всички процедури за предоставяне на БФП, включват изискване съответните проектни предложения да демонстрират конкретен принос за изпълнение на целите на Дунавската стратегия. Подкрепяйки градското развитие на големите и средните градове от Северозападен, Северен Централен и Североизточен район, които играят важна роля за Дунавската стратегия, ОПРР подпомага изпълнението на целите на Приоритетна област 6 – „Опазване на биологичното разнообразие, ландшафта и качеството на въздуха и почвата“ и Приоритетна област 7 „Развитие на общество на знанието чрез научни изследвания, образование и информационни технологии“ на стратегията. ОПРР допринася чрез обновяване на градската среда, възстановяване на изостанали градски райони и мерките за образователна инфраструктура с местно значение.

Към 31.12.2016 г., по ОПРР се изпълняват общо 147 проекта в градове от Северна България, на обща стойност на БФП 205.9 млн. евро, които допринасят за изпълнение на целите на Дунавската стратегия.

България отчита изключително значение, отдавано на изпълнението на целите на Интегрираната морска политика и Стратегията на ЕС за „Син растеж“. Като Черноморска и Дунавска държава страната притежава определен потенциал за изпълнение на „сините“ политики, чието развитие се подпомага от специално създадения координационен механизъм към МТИТС. Представители

на МТИТС участват в заседанията на Експертната група на държавите членки по морска политика, създадена на ниво ЕС. В рамките на групата се обсъждат въпроси, свързани със синия растеж, морските знания, морското пространствено планиране, интегрираното морско наблюдение, морска сигурност и стратегиите за морските басейни.

МТИТС организира и участва чрез свои представители в конференции, посветени на Интегрираната морска политика. През 2015 г. МТИТС, съвместно с ЕК, организира конференция в гр. София на тема „*Интелигентен син растеж — нови възможности за синята икономика в Черно море*“. На конференцията бе предложен форум на специалисти и предприемачи, които работят в Черно море, и бяха обсъдени идеи относно това, как те могат да разгърнат своя потенциал до най-висока степен. Обмениха се идеи за иновативни партньорства и се обсъдиха политиките и подходите, които биха създали устойчиви икономически и социални предимства за морския бизнес и крайбрежните райони като цяло. Събитието даде гласност на извършените дейности в подкрепа на „синята икономика“ и потвърди трайната обвързаност на Европейския съюз с Черно море.

Изпълнителна агенция „Морска администрация“ е партньор по проект „*Европейска тестова платформа за обща морска среда за обмен на информация в перспективата 2020*“. Проектът е насочен към тестване на оперативната съвместимост на системите за морско наблюдение чрез предоперационно валидиране на Общата среда за информационен обмен. Проектът се финансира от Европейската комисия по Седма рамкова програма и се свързва с изпълнението на Европейската пътна карта за Обща среда за обмен на информация (CISE - *Common Information Sharing Environment*). Заложените цели са насочени към изграждането на експериментална среда за иновации и сътрудничество между обособените потребителски общности на CISE, изпълняващи контролни функции по отношение на рибарство, граничен контрол, отбрана, митнически контрол, околна среда, морска сигурност и безопасност и правоприлагане. Общият бюджет на проекта е малко над 17 млн. евро. Партньорите по проекта са 37 организации от 15 държави.

С оглед подобряване на условията за корабоплаване по река Дунав, се изпълняват три проекта по Механизма за свързване на Европа, на обща стойност 6.3 млн. евро, вкл. провеждане на предпроектни проучвания и закупуване на необходимото оборудване за провеждане на пилотни дейности с цел подобряване на навигационно-пътевата обстановка по реката. В допълнение, в рамките на ОПГТИ 2014-2020 г. е изпълнен проект за доставка на хидрографски кораб и е предвидена доставка на драгажно оборудване за премахване на праговете и удълбочаване на фарватера в българския участък на реката.

[1] Инициативите START и TAF, Фонда за стратегически проекти и Фонда за разработка на проекти.

(e) In relation to Article 15(2)(a)(iii) of Regulation (EU) No 1303/2013, where appropriate, overview of the implementation of the integrated approach to address needs of geographical area most affected by poverty or of target groups at highest risk of discrimination or social exclusion.

- A description of the actions taken to address the specific needs of geographical areas most affected by poverty or of target groups at highest risk of discrimination or social exclusion.
- A description of the results achieved in addressing the needs of these geographical areas/target groups.

Използвайки ЕСИФ, България прилага интегриран подход, за да окаже подкрепа за хората, в най-голям риск от социално изключване. Анализът на различията в Споразумението за партньорство откроява като застрашени от риск от дискриминация и/или социално изключване следните групи:

- хора, живеещи в бедност и материални лишения;
- икономически неактивни и дълготрайно безработни лица;
- деца и младежи, в т.ч. настанени в специализираните институции за деца;
- хора с увреждания, в т.ч. настанени в специализирани институции;
- възрастни хора, които не могат да разчитат на подкрепата на близки и роднини;
- представители на уязвими етнически общности като ромите.

Основна целева група за подкрепа по **ОП РЧР** са хората в риск от бедност и материални лишения чрез мерки по ПО 1. По оста се изпълняват 3 процедури, с общ бюджет от близо 120.7 млн. евро, за предоставяне на възможност за повишаване адекватността на уменията на неактивни и безработни лица съобразено с актуалните нужди на бизнеса. В ПО 2 предоставянето на социални услуги в общността е част от обхвата в сферата на социалното включване, а хората с увреждания и самотноживеещите възрастни хора в невъзможност да се самообслужват са сред приоритетните целеви групи. ИП 2 и ИП 3 се фокусират върху децата, в т.ч. настанени в институциите и възрастните хора, които не могат да разчитат на подкрепа от близки и роднини. Програмираните операции са „*Активно включване*“ за разширяване на възможностите за подобряване качеството на живот на хората с увреждания и техните семейства и повишаване на мотивацията им за независим и самостоятелен начин на живот; „*Нови алтернативи*“ за намаляване риска от зависимост от институционален тип грижи и подобряване качеството на живот на възрастни болни лица и хора с увреждания; „*Независим живот*“ за подобряване качеството на живот и достъпа до услуги за социално включване на хора с увреждания и лица над 65 г. в невъзможност за самообслужване; „*Приеми ме*“ и „*Услуги за ранно детско развитие*“. Общият бюджет на тези операции е в размер на близо 161.9 млн. евро.

Заложени са мерки с бюджет близо 7.7 млн. евро за насърчаване на предприемачеството сред уязвими групи, вкл. и в сферата на социалната икономика. Подкрепа за социалните предприятия под формата на микрокредити е предвидена по линия на финансовите инструменти (близо 2.6 млн. евро). ОП РЧР подкрепя наемането на хора с увреждания в обичайна работна среда, в т.ч. чрез намаляване разходите за труд на работодателите, адаптиране на съществуващите работни места към нуждите на хората с увреждания, въвеждане на гъвкави форми на заетост, адаптирано спрямо потребностите професионално обучение и обучение по ключови компетентности.

Лицата с увреждания са допустима целева група по всички процедури, насочени към предоставяне на обучения.

ОП РЧР подкрепя премахването на институционалния модел на грижа за възрастните хора и хората с физически увреждания и умствена изостаналост чрез създаване на мрежа от социални услуги в семейна среда или в среда, близка до семейната (изпълнявани операции на стойност 120 млн. евро).

Потребностите на младите хора, вкл. и тези до 29 г., които не са в заетост, в образование или в обучение се покриват с множество изпълнявани операции на стойност 188.2 млн. евро (вж. т. 2б, 2в, 10а).

Друга целева група са представителите на етнически общности в риск от социално изключване, като дейностите по ОП РЧР са свързани с активиране на икономически неактивни лица, посредничество за намиране на работа, мотивиране, предоставяне на обучение, включване в стажуване, чиракуване, заетост. Освен това се предоставя достъп до социални услуги, в т.ч. интегрирани и междусекторни услуги; подобрява се достъпът до здравеопазване и повишаване на здравната култура на маргинализираните общности. Извършват се дейности за развиване на родителски умения и насърчаване на добри практики за грижа за децата и се предоставя подкрепа за инициативи за преодоляване на стереотипи, популяризиране на културната идентичност на етнически общности.

ОПРР подкрепя целевите групи, изложени на най-висок риск от дискриминация или социално изключване, като работи за подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура, което ще окаже и косвено влияние върху останалите формулирани нужди. В този контекст, едни от основните мерки и дейности, които се подкрепят от ОПРР, са свързани с изграждане и рехабилитация на социални жилища за настаняване на уязвими и малцинствени групи и други групи в неравностойно положение, вкл. роми и ще допринесат за постигане на целите, заложи в стратегическите документи на национално ниво. През отчетния период са сключени 1 ДБФП на стойност на 4.9 млн. евро за изграждане на социални жилища и 1 ДБФП на стойност на 0.4 млн. евро за изграждане на приют. В допълнение, в края на 2016 г. е публикуван за обсъждане проект на Насоки за кандидатстване по процедура за подкрепа за деинституционализация на грижите за деца, която ще бъде обявена през 2017 г. с бюджет в размер на 29.7 млн. евро. Основният резултат, който се очаква да бъде постигнат, е успешното продължаване на процеса на деинституционализация на социалните услуги за деца чрез замяна на грижите в институция с грижи в семейство или в близка до семейната среда в общността. През 2018 г. се планира да бъде обявена аналогична процедура, насочена към подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за възрастни и хора с увреждания в съответствие с Националната стратегия за дългосрочна грижа и Плана за действие за изпълнението ѝ.

По **ОП НОИР** вече са стартирали 3 мерки на обща стойност 32.0 млн. евро насочени към образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства и/или търсеци или получили международна закрила и приобщаващо образование на децата и учениците със специални образователни потребности, които са сред целевите групи, изложени на най-висок риск от дискриминация или социално изключване.

През отчетния период не се наблюдава съществен напредък в изпълнението на целевите

стойности по индикаторите на изпълняваните операции и дейности, т.к. почти отсъстват приключили мерки.

(f) In relation to Article 15(2)(a)(iv) of Regulation (EU) No 1303/2013, where appropriate, overview of implementation to address demographic challenges of areas which suffer from severe and permanent natural or demographic handicaps.

Редица неблагоприятни характеристики на българските райони, като силно влошени демографски показатели, риск от бедност, високи равнища на миграция, проблеми със заетостта и получаването на качествени социални услуги, с по-висок интензитет се отбелязват в Северозападен район, който е с най-нисък размер на БВП на човек от населението от районите в ЕС. Ето защо, териториалният подход за целенасочена подкрепа в изпълнението на ЕСИФ се основава на стратегия за целенасочена подкрепа за Северозападния район, като акцентът се поставя върху използване на местния потенциал при отчитане на основните предизвикателства и проблеми в региона.

Във всички стартирани мерки по **ПРСР** към момента е заложен критерий за избор на проектни предложения, даващ приоритет на Северозападен район. През отчетния период по програмата в Северозападния район се изпълняват проекти на стойност 99 млн. евро публични разходи.

ОПРР допринася за целенасоченото подпомагане на Северозападния район в България, като подкрепя 2 градски центъра от регионално значение от йерархично ниво 2 и 4 града от йерархично ниво 3 за интегрирано и устойчиво градско развитие по Приоритетна ос 1, както и по секторните приоритетни оси – пътна инфраструктура, туризъм, социална, здравна и образователна инфраструктура съобразно приоритетите и допустимите дейности по програмата.

Към 31.12.2016 г. в процес на изпълнение са общо 65 проекта по ОПРР на стойност на БФП 51.1 млн. евро в Северозападния район както следва:

- 4 проекта за градско развитие по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ (в Ловеч, Плевен и Монтана);
- 43 проекта по Приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийната ефективност в опорни центрове в периферните райони“ (в Червен бряг, Троян, Никопол, Мездра, Козлодуй, Берковица и Белоградчик);
- 4 проекта по Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“ (в Плевен, Кнежа, Тетевен и Бяла Слатина);
- 2 проекта по Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“ с конкретен бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“;
- 12 бюджетни линии по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“.

В съответствие с политиката за насърчаване на Северозападен район и водещите принципи за избор на операции по **ОПИК** през отчетния период проектите от Северозападния район получават бонус точки за място на изпълнение. Към 31.12.2016 г. по програмата са подкрепени мерки с място на изпълнение в Северозападния район на обща стойност 59.1 млн. евро.

6. WHERE APPROPRIATE, ACTIONS TAKEN TO REINFORCE THE CAPACITY OF THE MEMBER STATE AUTHORITIES AND BENEFICIARIES TO ADMINISTER AND USE THE ESI FUNDS (ARTICLE 52(2)(F) OF REGULATION (EU) No 1303/2013)

През отчетния период са осъществени редица мерки за подобряване на капацитета на органите, имащи отговорности по управление на средствата от ЕС и за повишаване на ефективността им. За развитието на човешките ресурси в тези звена със средства от техническите помощи по програмите, включително чрез хоризонталната техническа помощ на ОПДУ, са в изпълнение следните мерки:

- В Стратегията за развитие на държавната администрация 2014-2020 г. и в Пътната карта към нея е заложено до 2020 г. да се направят три анализа относно ефектите от прилагането на моделите за оценяване и заплащане в държавната администрация като цяло. Целта е да се гарантира, че отговарят адекватно на динамичната среда и да се отстранят установените недостатъци. През отчетния период са осъществени две проучвания. Идентифицираните в резултат на анализите проблеми не поставят на дневен ред необходимостта от финансови стимули, насочени към отделни специфични групи с оглед единствено на функционалната им компетентност. Като една от най-сериозните проблемни области е изведена невъзможността за преодоляване на исторически насложени се необосновани дисбаланси в индивидуалните заплати, което не е в съответствие с философията на модела – „заплащане според изпълнението“. Изведените мерки за подобряване на модела са именно в тази посока. Предвидени са допълнителни възнаграждения за постигнати резултати, включително за дейности по управление и изпълнение на проекти и програми на база индивидуална оценка на конкретния служител въз основа на одобрение/неодобрение на извършената работа.
- Една от основните мерки за изграждането и запазването на адекватен капацитет е осигуряването на мотивация, която не се извършва единствено чрез преки финансови стимули. Създадени са механизми за развитие на служителите, които могат да се прилагат и за тези, работещи с ЕСИФ – заемане на по-висока експертна длъжност чрез трансформиране, временно преназначаване в същата администрация, споделено изпълнение на длъжност.
- През периода са създадени механизми за осигуряване с необходимата численост на дейностите по изпълнението и/или управлението на проекти или програми, финансирани от ЕСИФ, с бенефициент администрация на изпълнителната власт. Също така през 2016 г. е регламентирана нормативно възможността за осигуряване на по-високо заплащане на служителите на пълно работно време в специализираната администрация на ИА „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“, подобно на служителите на ИА „ОСЕС“.
- Разширена е практиката за назначаване на сътрудници по управление на европейски проекти и програми. Предвид необходимостта от висока професионална експертиза, продължава практиката всички степени на тази длъжност да се позиционират в по-високи длъжностни нива на Класификатора на длъжностите в администрацията – със завишени изисквания, но и кореспондиращи с по-високи нива на заплащане.
- За изпълнение на дейностите, по които е отговорен ИПА, е подписан ДБФП по ОПДУ за дейности, свързани както с укрепването на капацитета на ИПА като обучителна организация, така със създаването на обучителната академия по ЕСИФ.

Към настоящия момент ИПА е разработил модулна обучителна програма, която има за цел да

развие капацитета на служители от УО и МЗ на програмите, служители с отговорности за контрола и координацията при управлението на средствата от ЕСИФ, както и служители от администрации-бенефициенти с подобряване капацитета за целесъобразно и ефикасно програмиране, управление и изпълнение както на програмите, така и на проектите по тях. Модулите в обучителната програма са селектирани на база на проведено анкетно проучване и анализ на потребностите от обучение на служителите в УО по програмите и служителите с контролни функции по усвояването на средствата от ЕС за периода 2014 – 2020 г. и ще бъдат разработени до края на 2017 г. През пролетта на 2018 г. ИПА ще стартира обученията по тях в рамките на Академията.

В периода 2014 – 2016 г. ИПА е обучил по каталог общо 2 901 служители от държавната администрация по теми, които водят до укрепване на капацитета на служителите от посочените звена, като прилагане на ЗОП, прилагане на АПК, държавни помощи, анализ разходи-ползи, ефективни методи за превенция и борба с измамите, използване на финансов инженеринг при публично-частните проекти и др.

- Добрата практика за повишаване на компетенциите на служителите чрез участие в специализирани обучения продължава и през отчетния период чрез техническата помощ по съответните програми и по линия на ОПДУ.

Чрез хоризонталната техническа помощ по ОПДУ се подпомагат структурите, имащи хоризонтални функции в системата за управление на средствата от ЕСИФ – СО, ОО, ЦКЗ, ДПРС, АОП и дирекция АФКОС в МВР за ефективно и ефикасно изпълнение на осъществяваните от тези структури дейности. В допълнение, по всички програми чрез техническата помощ се финансират проекти и се предприемат мерки, които са насочени към укрепване на административния капацитет на съответния УО. Служителите на всички УО участват в обучения по ключови теми, свързани с ефективно изпълнение на дейностите по програмирането, управлението, изпълнението, наблюдението, оценката и контрола на средствата от ЕСИФ.

- Работата с инициативата JASPERS продължава да носи положителен ефект.

Подкрепата е в посока повишаване качеството на подготвяната документация за изпълнение на проектите, финансирани по линия на ЕСИФ. Съгласно Плана за действие 2014-2020 г., се реализират проекти в секторите „околна среда” (води и отпадъци), „транспорт” (пътен, железопътен и интегриран градски), здравна инфраструктура, енергетика.

С подкрепата на JASPERS се подготвят „големи“ по смисъла на общия регламент и значими по важност за страната проекти, като:

- „Строителство на АМ Струма – лот 3“, „Подготовка на АМ "Хемус", ж.п проектите за Пловдив-Бургас (фаза 2) и Елин Пелин-Костенец;
- Подкрепа за проект за интегриран столичен градски транспорт – фаза II и „Проект за разширение на метрото в София, Линия 3, Етап I и Етап II”;
- Подкрепа на МТИТС относно проект за подновяване на железопътния подвижен състав;
- Проектиране на комбинирана инсталация за отопление и енергия чрез оползотворяване

на RDF“;

- „Инвестиционен проект за подкрепа на спешната медицинска помощ в България“;
- „Изграждане на газова връзка Гърция - България“.

Осъществява се и хоризонтална подкрепа за подпомагане на процеса на отраслови реформи и за засилване на институционалния капацитет на структурите, отговорни за управлението на политиките в съответните сектори. Предоставя се текуща подкрепа на МРРБ и МОСВ за реформиране на отрасъл „ВиК“: за одобряване на регионални прединвестиционни проучвания във отрасъл „ВиК“ за финансиране през периода 2014-2020 г. В сектор „транспорт“ се подпомага разработването на Интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г., както и капацитета за стратегическо планиране на ДП „Пристанищна инфраструктура“.

С оглед оптимизиране на управлението на средствата от ЕСИФ, се осъществява целенасочена подкрепа в следните области с хоризонтален характер:

- В съответствие с Националната стратегия за развитие на сектора на обществените поръчки (2014-2020) и предвид важната роля на АОП в областта на методологията и контрола на обществените поръчки, финансирани от ЕСИФ, са предприети редица мерки, насочени към укрепване на капацитета и професионализма на агенцията в количествен и качествен аспект.

С цел оптимизиране на работните процеси е утвърдена нова организационна структура на агенцията, която да позволи постигането на максимална ефективност и ефикасност при изпълнение на установените в новия ЗОП функции на АОП, включително във връзка с методологическо осигуряване, контрол и мониторинг на обществените поръчки.

За осъществяване на въведения с новия ЗОП контрол чрез случаен избор, и по-специално за извършване на по-задълбочен анализ на поставените технически изисквания, са нужни специални знания. С оглед идентифицираната след задълбочен анализ необходимост от специалисти в различни области, предвид разнообразния характер на предмета на поръчките, е извършено проучване на възможните подходи и решения в практиката за най-оптималния подход за осигуряване на експерти в конкретните области. Взето е решение за създаване на списък с външни експерти, който да се използва от АОП, като е прието изменение на ЗОП, с което се въвежда нормативно основание за издаване на специален подзаконов акт - наредба на МС, за условията и реда за избор на физически лица - специалисти в съответни области, които да извършват задълбочена проверка на техническите спецификации на поръчка, подлежаща на контрол, съобразявайки се с нейния специфичен предмет. Към настоящия момент наредбата е в процес на изготвяне и се предвижда да влезе в сила и да се прилага от 1 януари 2018 г.

Предвид важността на законосъобразното прилагане на обществените поръчки за ефективното и ефикасно управление на средствата от ЕСИФ от ОПДУ се финансират мерки, насочени към укрепване на капацитета на АОП и на възлагащите органи. ИПА и АОП прилагат обща програма за текущи обучения по обществени поръчки. В резултат на проект, изпълнен от ИПА с консултантската подкрепа на ОИСР, е изготвен план за обучение за периода 2017-2019 г., предвиждащ приблизително 80 семинара за общо около 1 000 служители от УО на ОП, контролни органи и бенефициенти по ОП.

Чрез създадените механизми за развитие на служителите в администрацията е подобрен капацитетът на агенцията и е увеличена щатната ѝ численост. Също така средствата за възнаграждения на служителите на АОП са увеличени с 22%. Считано от януари 2016 г., чрез проект по ОПДУ, се осигурява частично финансиране на възнагражденията (на 56 служители от специализираната администрация във връзка с изпълнението на задълженията им, свързани с ЕСИФ).

- За подобряване действието на системата, България формализира процеса на двустранно партньорство с ЕК в областта на държавните помощи. Сред тематичните области на партньорството са идентифицирани 2 с пряко отношение към административния капацитет – институционална уредба и структурни фондове. В резултат на предприетите мерки по отношение на институционалната уредба е актуализирана Функционалната характеристика на звеното по ДП в МФ, като дейността на ДПРС е поделена по програми и видове намеса. По отношение на ЕСИФ през 2016 г. същите са приоритет и формират основната част от дейността на звеното по държавните помощи в МФ. Предприети са систематични действия за усъвършенстване на правоприлагането в областта чрез мерки за подобряване и надграждане на административния капацитет както на МФ, така и на УО и бенефициентите.

Мерки за укрепване капацитета на бенефициентите:

- Обучения на бенефициентите се организират във връзка с въвеждането и използването на информационна система за управление, изпълнение и наблюдение на проектите (ИСУН2020). Обученията са насочени към представяне на основните аспекти на управлението и изпълнението на проектите - работа с ИСУН2020, подготовка на пакети документи за електронно отчитане, планиране на необходимите финансови средства за изпълнение на проекта, въвеждане на информация за сключени договори за осъществяване на последващ контрол от УО, планиране и провеждане на обществени поръчки и докладване на нередности. Възможността да се обсъжда специфична тематика с представители на всеки бенефициент е полезна и води до по-добро разбиране на специфичните изисквания. За всеки проект са посочени отговорни координатори – технически и финансов, които оказват съдействие при възникнали въпроси. При възникване на проблеми при работа с ИСУН са налице оператори, които дават указания и отстраняват проблемите.
- Във връзка с укрепване на административния капацитет на бенефициентите за управление и използване на ЕСИФ, ОПДУ финансира от 2015 г. тригодишни проекти на 27-те областни информационни центъра (ОИЦ). Общите комуникационни дейности по всички програми се изпълняват и координират от ЦКЗ, в сътрудничество с УО и мрежата от ИЦ. Комуникационните дейности по конкретна програма се изпълняват от съответния УО, като в зависимост от вида дейност се търси сътрудничество и с ОИЦ. ОИЦ доразвиват информационната кампания с организирани от тях срещи в населените места (релевантни за конкретната схема), където УО не е популяризирайл процедурата. ОИЦ събират обратна информация от бенефициенти, която се систематизира и анализира от ЦКЗ и се предоставя на съответния УО, с оглед подобряване системата за управление на средствата от ЕСИФ, процедурите при изпълнение на проекти, използваните комуникационни канали и инструменти. ОИЦ разпространяват информационни материали, провеждат общи и специализирани обучения за бенефициенти на програмите, оказват съдействие при кандидатстване и отчитане на проекти чрез ИСУН. Мрежата от ОИЦ подпомага бенефициентите и укрепва капацитета

им за управление и използване на ЕСИФ.

- През отчетния период УО на всички програми организират специфични обучения за потенциални и настоящи бенефициенти по кандидатстването, изпълнението, отчитането и управлението на проектите по новообявените и вече стартирали процедури. Проведени са редица разяснителни кампании, предназначени за потенциални бенефициенти след обявяване на процедури за подбор на проекти, както и обучение на бенефициенти за изпълнение на административните договори за предоставяне на БФП. Целта е да се коригират слабостите и дефицитите в капацитета на бенефициентите, както и да се подобри ефективността им при изготвяне на проектни предложения и управлението и изпълнението на сключените договори за БФП.
- Други действия, предприети от УО, са публикуване на документи с методологичен характер, както и провеждане на консултативни срещи и интензивна комуникация с всички заинтересовани страни. Насоките за кандидатстване се публикуват за задължително обществено обсъждане преди одобрението им с цел запознаване на потенциалните бенефициенти и получаване на „обратна връзка“ от тях.

7. ACTIONS TAKEN AND PROGRESS ACHIEVED TOWARDS A REDUCTION IN THE ADMINISTRATIVE BURDEN FOR BENEFICIARIES (ARTICLE 52(2)(G) OF REGULATION (EU) No 1303/2013)

Сред идентифицираните въз основа на опита от предходния програмен период 2007-2013 **фактори**, формиращи сериозна административна тежест както за бенефициентите, така и за управляващите органи, бяха открити:

- голям брой на приложимите нормативни актове и разпоредби и чести промени в тях, които водят до липса на предсказуемост и стабилност;
- различия в процедурите и правилата по отделните програми за подготовка и оценка на проектни предложения, съдържащи сходни по своя характер инвестиции/дейности, както и за изпълнение и отчитане на сходни проекти;
- голям обем документи и затруднен документооборот на всички етапи от проектния цикъл;
- утежнени процедури за избор на изпълнители от страна на бенефициентите, включително поради процедурите по предварителен/последващ контрол на тръжните документации.

Приетият в края на 2015 г. **ЗУСЕСИФ** е основна мярка за подобряване на процесите, създаване на предсказуема среда, оптимизиране на системата за управление на средствата от ЕСИФ и повишаване на нейната ефективност и ефикасност както и за създаване на предпоставки за успешното изпълнение на програмите.

Чрез Закона се преодолява съществуващата фрагментарност на нормативната уредба и се създава единна, устойчива и ефективна нормативна рамка на управлението на средствата от фондовете на ЕС, която да е приложима както за периода 2014-2020, така и през следващите програмни периоди. Въведени са единни правила за всички програми, съфинансирани от ЕСИФ, при отчитане на спецификите на ПРСР и на трансграничните програми.

Законът и подзаконовите актове по неговото прилагане въвеждат унифицирани и опростени процедури на основата на ясно установени срокове, формуляри и други правила с ефект намаляване на административната тежест и ефективна съдебна защита за бенефициентите. Постигната е ясна систематизация на институционалната рамка и основните взаимоотношения между органите в системите за управление и контрол, както и между тях и бенефициентите. Въведени са гаранции за спазването на нормативно определените срокове от страна на административните органи чрез въвеждане на административно-наказателна отговорност за длъжностни лица.

Конкретните мерки за **опростяване** на процеса на предоставяне на БФП включват:

- Опростен ред за кандидатстване и оценка – кандидатстване с бюджетна линия (финансиране за конкретни бенефициенти, в рамките на приоритетните оси за техническа помощ) или системен проект (за финансиране на еднотипни и повтарящи се дейности, свързани с предоставяне на услуги с национално или регионално покритие на физически лица, на конкретни бенефициенти, които предоставят съответната услуга по силата на нормативен акт);

- Осигуряване на синергичен ефект от инвестициите – кандидатстване с интегрирани проекти предложения, съдържащи допълващи се компоненти, финансирани по повече от една програма. Този подход има пряк ефект в посока намаляване на административната тежест за кандидатите, които подават едно проектно предложение и безвъзмездната помощ се предоставя съвместно от две или повече програми;
- Административно производство по предоставянето на БФП - установяват се ясни административно-правни отношения между управляващите органи и бенефициентите;
- Регламентиране на ясни правила за обжалване - повишава защитата на правата на всички участници в процеса, особено на кандидатите и бенефициентите, като се ускорява и опростява изпълнението на проектите чрез гарантиране на правото на съдебна защита по реда на административното производство.

В областта на **електронизацията** на процесите е отбелязан напредък по отношение на:

- Въвеждане на ред за водене на електронни административни производства пред УО по предоставянето на БФП, верификация на извършените разходи, определяне на финансови корекции;
- Създаване на възможност за пълно елиминиране на документооборота на хартия, не само при кандидатстването и оценката на подадените проектни предложения, но и при отчитането, изпълнението, контрола, комуникацията и верификацията;
- Създаване на възможност за изграждане и поддържане на пълна електронна одитна пътека;
- Предотвратяване повторното изискване на документи – електронизацията на процесите позволява да се елиминира и необходимостта от искането и предоставянето на една и съща информация по няколко пъти под формата на различни документи;
- Постепенно отпадане на електронния подпис – създадена е възможност за все по-малка необходимост от използването на квалифициран електронен подпис, като неговата роля постепенно ще бъде напълно изместена от идентификацията на лицата в самата система.

Работата по развитие на ИСУН е успешно приключена, така че да отговаря на изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) № 821/2014 на Комисията от 28 юли 2014 г. В системата са разработени унифицирани формуляри за предоставяне на БФП, единни формуляри за кандидатстване, единни образци за отчитане – искане за плащане, финансов отчет и технически отчет.

Електронното кандидатстване през системата стартира през месец май 2015 г. Системата позволява постоянно подаване на проектни предложения, като към момента достигнатият максимум е 742 проекта, подадени в рамките на 24 часа. По програмите от Споразумението за партньорство 90% от проектните предложения са подадени по електронен път.

За програмен период 2014-2020 в системата има разработен специален модул, който позволява комуникацията с УО и междинните звена да се извършва изцяло по електронен път. Към настоящия момент процесът на оценка на проектни предложения и отчитане се извършва единствено по електронен път.

До края на 2017 г. се предвижда проектите, финансирани от ПРСР, в рамките на BOMP, да бъдат

подавани и отчитани също изцяло електронно през ИСУН.

По отношение на **процедурите за избор на изпълнител** от страна на бенефициентите със ЗУСЕСИФ е потвърден подходът за нормативно определяне на правилата за избор на изпълнител от бенефициенти, които не са възложители по смисъла на ЗОП, но при ясна и опростена регламентация на процеса, която изключва възможността за нейното по-рестриктивно интерпретиране от страна на УО и контролни органи, но същевременно гарантира спазването на принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност, равнопоставеност и свободна конкуренция. По-конкретно:

- оптимизирани са предвидените срокове и изискванията към офертите на кандидатите;
- въведен е опростен ред за сключване на договори за изпълнение - с лица носители на авторски или други права на интелектуална собственост, или на изключителни права, придобити по силата на закон или на административен акт;
- дадена е възможност за използване на Единния информационен портал и ИСУН2020 за целите на провеждане на процедурата за избор на изпълнител чрез публична покана.

Други осъществени мерки, които водят до намаляване на административната тежест, са:

- въвеждане на типизирани формуляри за кандидатстване и отчитане;
- облекчаване на изискванията към обезпечението на авансовите плащания;
- гъвкавост на УО и възможност за определяне правилата за допустимост на разходите при отчитане на спецификите на конкретната процедура – допустимостта на разходите за съответната процедура, включително и по отношение на допустимите/недопустимите категории разходи и максималните размери на разходите, се определят в насоките за кандидатстване, при спазване на разпоредбите на регламентите и националната уредба в областта. По този начин е дадена възможност на УО да съобразят допустимостта на разходите със спецификите на конкретната процедура, което представлява съществено опростяване спрямо период 2007-2013;
- въвеждане на по-широко използване на опростени разходи и засилване на фокуса към постигането на резултати - при определяне на националните правила за допустимост на разходи е възприет подход за задължително използване на опростени разходи (когато това е допустимо съгласно регламент 1303/2013). Задължително е използването на единна ставка за разходите за организация и управление на проектите. В помощ на изпълнението на това условие е приета Национална методология за определяне на размерите на единна ставка за финансиране на дейности за организация и управление. Трите вида опростени разходи (стандартна таблица на разходите за единица продукт; еднократни суми и единна ставка) са задължителни за използване по отношение на дейностите за изпълнение на проекти на централна и териториална администрация. В помощ на изпълнението на това задължение са разработени стандартни таблици с унифицирани ставки на разходите за единица продукт за определените като повтарящи се дейности, изпълнявани със собствени ресурси от бенефициентите по различни проекти, финансирани със средства от ЕСИФ. Опростени разходи се използват в ОПРЧР и в ПРСР при подхода BOMP.

Някои примери за намаляване на административната тежест от конкретни програми:

- **ПМДР** - Отвореният през 2016 г. прием по мярка 2.2 „Продуктивни инвестиции в аквакултурите“ е за сектор „Малки проекти“. Това са т. нар. „бързи проекти“ с максимална стойност 50 000 лв., кратък срок на изпълнение - до 6 месеца, като от бенефициентите не се изисква разработване на бизнес-план;
- **ПРСР** - Промяна в наредбите за прилагане на мерките от програмата, с която се прецизира и намалява кръга на основанията за отстраняване на кандидати за подпомагане; подписано споразумение за взаимодействие и обмен на информация между НАП и ДФЗ по отношение на наличие или липса на задължения, актуално състояние на трудовите договори за конкретни физически/юридически лица; данни от месечни справки декларации по ЗДДС и други; отпадане на необходимостта от представяне на документи, които се издават от МЗХГ или негови подчинени структури; поетапно въвеждане на публичност при издаването на електронни документи от различните институции като разрешения за строеж и удостоверения за въвеждане в експлоатация, удостоверения издавани от МОСВ/РИОСВ; допълнителни мерки за намаляване на административната тежест по ВОМР, като администриране на подхода ВОМР изцяло в ИСУН;
- **ОПОС и ОПРР** - Обучения за бенефициентите за използване на ИСУН; подготовка на ръководство/указания за изпълнението на ДБФП; провеждане на консултативни срещи и интензивна комуникация с бенефициентите и партньорските институции; подготовка на стандартизирани документи за избор на изпълнител по реда на ЗОП.
- **ОПДУ** - Хоризонталните структури, имащи функции, свързани с ЕСИФ, се финансират по програмата чрез тригодишни финансови планове, а дейността на УО на ОПДУ - чрез два финансови плана, единият от които е със срок за изпълнение до края на програмния период;
- **ОПДУ** - Обявена процедура за предоставяне на БФП, по която се прилага единна ставка съгласно чл. 14, параграф 2 от регламент 1303/2013 в размер на до 40% от допустимите преки разходи за персонал;
- **ОПОС** - Започване на подготовка и провеждане на процедури за избор на изпълнител преди сключване на ДБФП, предвид факта, че основната част от бенефициентите по ОПОС са директни получатели на БФП;
- **ОПРР** - Намаляване на броя на изискваните документи към проектното предложение на етапа на кандидатстване (технически/работен проект се представя за оценка само по Приоритетна ос 1), кандидатстване на декларативен принцип, без представяне на допълнителна информация от страна на бенефициентите, съдържаща се в публични регистри;
- **ОП РЧР** – Към момента на кандидатстване за предоставяне на БФП във Формуляра за кандидатстване се декларират обстоятелства, без да се представя допълнителна информация/документи. Преди сключване на договор за предоставяне на БФП се извършват служебни проверки (НАП, ИА ГИТ, ТР).

8. THE ROLE OF THE PARTNERS REFERRED TO IN ARTICLE 5 OF REGULATION (EU) No 1303/2013 IN THE IMPLEMENTATION OF THE PARTNERSHIP AGREEMENT (ARTICLE 52(2)(H) OF REGULATION (EU) No 1303/2013)

(a) A description and assessment of the role of the selected partners in the preparation of the progress report, with reference to the Partnership Agreement.

(b) A description and assessment of the involvement of the selected partners in the implementation of programmes, including participation in the monitoring committees of the programmes.

(c) Other elements, where relevant.

a)

Съставът на избраните партньори за подготовката на доклада се основава на логиката за включване на ключови партньорски институции и организации при подготовката, мониторинга и изпълнението на Споразумението за партньорство. Използвана е утвърдилата се през годините добра и работеща практика за участие на заинтересованите страни – представители на общините, социалните партньори и неправителствения сектор.

В създадената за целта неформална работна група партньорите участваха активно в отделните етапи по подготовката на доклада, като имаха възможност да коментират и съгласуват отделните му раздели, а в последствие – да съгласуват доклада в рамките на Комитета за наблюдение.

По този начин, при отчитането на напредъка са осигурени както продължаващото институционално въвличане на партньорите, участвали в програмирането, така и трайната им ангажираност при проследяването на напредъка по формулираните цели. Добрият диалог, активната обмяна на позиции и участието на партньорите, които притежават разнообразни компетенции, специфична експертиза и натрупан опит, включително от предходния програмен период, гарантира отчитане на практическата приложимост на принципа на партньорство и е от решаващо значение за пълнотата на доклада.

б)

В съответствие с приложимата европейска и въведената през 2014 г. национална нормативна уредба, принципът на партньорство е залегнал в основата на сформиранието на Комитетите за наблюдение. В рамките на подготовката, изпълнението, мониторинга и оценката на програмите е изграден механизъм, който гарантира включването и участието на всички партньори и заинтересовани страни в процеса на вземане на решения, касаещи различните етапи от цикъла

на изпълнение на програмите.

В състава на КН на Споразумението за партньорство са включени представители на ведомствата, отговорни за изпълнението на целите и приоритетите на СП, социалните партньори, структури на регионалните и местни власти, организации, представляващи гражданското общество, общо 60 членове и наблюдатели. Този състав осигурява участие на възможно най-широк кръг представители на партньорите, които представляват 41.6% от членовете на Комитета. Представители на посочените групи партньори участват и в състава на комитетите за наблюдение на програмите. Протоколите от проведените заседания показват, че голяма част от поставените въпроси за дебат и очертаване на съществуващи проблеми, включително посочване на възможни решения за адресирането им са поставени от неправителствения сектор.

Партньорството в процеса на програмиране се гарантира посредством възможността за активно участие на всички заинтересовани страни, включително социалните партньори, представителите на академичните среди, на местните и регионалните власти, както и представители на НПО от различни сфери, в иницирирането, разглеждането и одобряването на всяка процедура за предоставяне на финансова помощ чрез участието им в КН по съответната програма. Представителите на неправителствения сектор са избрани на базата на Механизъм за избор, който създава гаранции за прилагане принципите на публичност и прозрачност, равнопоставеност и недопускане на дискриминация при избора на представителите, които да участват в състава на КН.

По предложение на партньорите, в правилата за дейността на Комитетите за наблюдение е включен основният партньорски принцип, а именно вземането на решения с консенсус. Добра практика при организирането на КН е публикуването на обобщен график за индикативните дати за провеждане на отделните им заседания. Това позволява съобразяването им с работните графици на отделните институции, представени в тях, и предварителна подготовка на членовете на КН за заседанията.

По настояване на партньорите са запазени добри практики от периода 2007-2013 по предварително публикуване за обществено обсъждане и консултиране със заинтересованите страни на проекти на Насоки/Указания за кандидатстване по отделните програми и на Индикативните годишни работни програми за следващата година.

По почти всички обявени проекти на Насоки за кандидатстване по отделните програми, партньорите депозират коментари и предложения. По техни данни, над 70% от същите се отразяват във финалните документи за кандидатстване, което е показателно за ролята на партньорите и добавената стойност на консултациите.

За увеличаване на публичността и прозрачността и за създаване на възможност за директен контакт със съответните представители в КН, част от партньорите са публикували на интернет страниците си данни за тях. Практиката показва, че след анонсирането на представителите към тях се обръщат граждани, НПО, академични среди и др., с молби за разясняване на отделни мерки по програмите или за поставяне на въпроси в рамките на заседанията на КН.

Като цяло, в процеса на изпълнение на програмите диалогът и комуникацията със

заинтересованите страни непрекъснато се подобрява, което допълнително спомага за подобряване на откритостта и прозрачността.

В допълнение към това, изграденият механизъм на партньорство в процеса на изпълнение намира отражение и в сформиранието на тематични работни групи и подкомитети, които имат за цел да подпомогнат процеса по детайлно разработване на Методологиите и критериите за подбор на операции по съответните процедури, които се състоят от представители на социално-икономическите партньори, научните среди, и други заинтересовани страни в зависимост от спецификата на експертизата, необходима за разработване на съответната процедура. Те са изключително ползотворни както за подобряване качеството на проекто-материалите, внасяни за одобрение в КН, така и за постигане на по-широко обществено съгласие по тях.

Тематични работни групи подпомагат и разработването на националното законодателство /наредби за прилагане/ на мерките/подмерките от ПРСР.

С подкрепата, основното участие и след консултации на УО с ключовите партньори, най-вече по ОПОС, ОПРР и ПМДР е определен конкретният обхват на бенефициентите по отделни процедури. С това е осигурено насочването на подкрепата по ЕСИФ в сфери с най-голяма необходимост от интервенции.

Съществена е и ролята на партньорите при координирането и разпространяването на информация сред заинтересованите страни за отделните програми, като добра практика е дейността на 28-те ОИЦ, които функционират като общински структури. Партньорите доста често оказват и подкрепа на УО при организирането и провеждането на обучения на бенефициентите, чиито представители са. За периода 2015-2016 г. партньорите докладват значителен брой техни участия в различни форуми за обсъждане на изпълнението на програмите, представяне на възможности за финансиране на проекти, информационни дни, обучителни и работни семинари, оценителни комисии и др.

Партньорите полагат усилия за разпространяване на информация за изпълнението на програмите. Само по линия на НСОРБ, през 2016 г. са подготвени повече от 30 информационни материала и консултации по прилагането на ЗОП. Над 120 информационни материала свързани с управлението на еврофондовете са публикувани в електронния и информационния бюлетини на Сдружението. Периодично се подготвят и публикуват полезни материали за практиките по управление на европроекти на други страни членки, както и за различни инициативи и конкурси на ЕК.

Положително се оценява и възможността по линия на отделните програми, за дейности по укрепване на капацитета на ключовите партньори, част от която се предоставя по опростени правила.

През 2015 г. ЦКЗ проведе семинар за развитие на капацитета на социалните партньори за участие в КН, насочен именно към по-ефективното прилагане на принципа на партньорство в контекста на работата на комитетите за наблюдение през програмния период 2014-2020 г.

Също през 2015 г. ЦКЗ издаде указания към УО за прилагане на принципа на партньорство,

съдържащи и препоръчителни теми, които да бъдат включени като задължителни за дискусия в дневния ред на заседанията на комитетите за наблюдение.

в)

През отчетния период, ключови партньори, като например НСОРБ, сключиха споразумения за сътрудничество с Министерския съвет. В тях са заложени съвместни дейности по създаването на устойчива среда за усвояване на средствата от ЕСИФ, чрез единни и опростени процедури, спазване на принципите за равнопоставеност, прозрачност и партньорство между УО и бенефициентите. В допълнение голяма част от ключовите партньори, като НСОРБ, КНСБ и БТПП, имат сключени помежду си двустранни споразумения, в които са договорени съвместни дейности, касаещи ЕСИФ.

Представители на партньорите активно участваха в подготовката на нормативната уредба за периода 2014-2020 и вземат активно участие в нейното по-нататъшно оптимизиране. Партньорите имат и съществен принос в изготвянето на ЗУСЕСИФ, включително с инициирани и организирани от тях обсъждания на текстовете му с широк кръг техни представители. По някои от важните предложения на партньорите е постигнат консенсус и те са отразени в Закона, като прецизирането на понятието „административен договор“, залагането на процедура по налагане на финансови корекции, премахване на задължителното обезпечаване на авансовите плащания от бенефициентите и др.

Ключови предложения на партньорите за определяне на рамката за усвояване на средствата от ЕСИФ, за опростяване и ускоряване на процедурите по оценка и договаряне на проектите са приети и са включени в текстовете на Постановленията на Министерския съвет за създаването на КН и за определянето на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, в Наредбата за прилагане на подмярка „Помощ за подготвителни дейности“ по ПРСР и др. След широки консултации със заинтересованите страни, партньорите са изготвили 79 принципни и конкретни предложения по всички поднормативни актове по ЗУСЕСИФ, насочени към администрирането на нередности, определящи правилата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, правилата за плащания, верификация и сертификация на разходите, националните правила за допустимост на разходите, за осъществяване на специфичните одитни дейности, за определяне на размера на финансовите корекции, за функционирането на ИСУН.

Партньорите активно работят и по подобряване на текстовете на проектите на наредбите на Министерство на земеделието и храните по прилагането на подхода ВОРМ и основната общинска инфраструктурна подмярка от ПРСР. С цел оптимизиране работата на Комитета и осигуряването на по-висока представителност на заинтересованите страни, по инициатива на УО на ПРСР в Комитета са включени като наблюдатели и представители на браншови организации от различните сектори на селското стопанство. По наредбите за прилагане на подхода ВОРМ, 90% от предложенията на партньорите са приети от УО на ПРСР. Те касаят ускоряване на договорирането на подготвителните проекти и стратегиите за развитие на МИГ; облекчаване на процедурите по одобрение на проекти чрез отпадане на ненужните двойни и тройни проверки; съкращаване на сроковете за одобряване на заявки за плащане; отпадане на ненужни удостоверителни документи и ограничения към участието на представители на местните власти в МИГ; облекчаване на условията за предоставяне на авансови плащания; прецизиране на критериите за избор/финансиране на МИГ. В резултат на положените усилия на партньорите и на УО, и за разлика от миналия планов период, мерките по подхода ВОРМ са

първите стартирали по ПРСР. До края на 2016 г. близо 60% от бюджетът по подхода е договорен.

Партньорски координационен механизъм:

В унисон с добрата и работеща практика от програмен период 2007-2013 г. по организиране на месечни координационни срещи под ръководството на ресорния заместник министър-председател между УО, ДФЗ и НСОРБ, в ЗУСЕСИФ е заложено провеждането на регулярни срещи с представители на партньорите и на бенефициентите на финансова подкрепа по актуални въпроси, свързани с управлението на средствата от ЕСИФ. Законът постановява провеждане на същите най-малко веднъж на всяко тримесечие, като постигнатите договорености се публикуват на Единния информационен портал.

Други партньорски механизми за взаимодействие и координация:

В резултат на доброто взаимодействие между изпълнителната власт и ключовите партньори и утвърдените през годините традиции, министри и ръководители на УО са канени и участват в заседанията на ръководните органи на партньорите. Това позволява в оперативен порядък да се поставят и решават констатирани проблеми при управлението и изпълнението на програмите по ЕСИФ.

Част от партньорите, в рамките на техни годишни традиционни срещи и събития, като Годишната среща на местните власти, организират нарочни форуми посветени на изпълнението на програмите по ЕСИФ.

По традиция, в края на всяка година, НСОРБ провежда Национална среща на евроекспертите от общините с представители ангажирани в разработването и управлението на проекти, съфинансирани със средства от ЕС. Гости и активни участници на форума са представителите на ЦКЗ, на всички управляващи органи на оперативните програми, ПТГС, ПРСР ПМДР, СО, представители на Фонда на фондовете, на контролните органи - в т.ч. ОСЕС и Сметна палата. На тези срещи се дискутират изпълнението и бъдещите възможности за подаване на проектни предложения по програмите по ЕСИФ, предизвикателства в работата с ИСУН и др.

9. A SUMMARY OF THE ACTIONS TAKEN IN RELATION TO THE APPLICATION OF HORIZONTAL PRINCIPLES AND POLICY OBJECTIVES FOR THE IMPLEMENTATION OF THE ESI FUNDS (ARTICLE 52(2)(I) OF REGULATION (EU) No 1303/2013)

(a) A summary of the actions taken in relation to the application of horizontal principles to ensure the promotion and monitoring of these principles in the different types of programme, with reference to the content of the Partnership Agreement:

- (1) gender equality, non-discrimination, accessibility for persons with disabilities;
- (2) sustainable development (environmental protection, resources efficiency, climate change mitigation and adaptation, biodiversity and risk prevention).

(b) A summary of arrangements implemented to ensure mainstreaming of horizontal policy objectives, with reference to the content of the Partnership Agreement.

(c) Other elements, where relevant.

a)

(1) равенство между половете, недискриминация, достъпност за хората с увреждания

Равенството между мъжете и жените и отчитането на социалните аспекти на пола са взети под внимание и се насърчават през цялото време в процеса на програмиране и изпълнение на програмите, включително по отношение на мониторинга, докладването и оценката. УО са предприели съответните стъпки, за да предотвратят всякаква дискриминация на основата на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация. При дизайна на мерките/процедурите е търсен ефектът, водещ до детайлно описание на начините на спазване/прилагане на хоризонталните принципи в проектните предложения на кандидатите.

По всички програми съответствието на проектите с хоризонталните принципи се осигурява както на етап кандидатстване, така и при изпълнението на одобрените проекти. В рамките на оценката на проектните предложения съответствието им с хоризонталните принципи е елемент от оценката на административното съответствие и допустимостта, а при процедури, насочени конкретно към изпълнение на хоризонталните принципи, приносът на проектните предложения към тях е част от критериите за подбор. При изпълнението на вече одобрените проекти изпълнението на посочените от страна на бенефициента ангажименти, свързани с

хоризонталните принципи е задължително, като е обект на мониторинг на етап изпълнение на индивидуалните проекти. При отчитане напредъка по изпълнението на проектите, включително във финалните технически отчети, бенефициентите предоставят информация за спазването на приложимите за съответния проект хоризонтални принципи при изпълнението на проекта.

В рамките както на програмирането, така и при изпълнението на програмите, специален акцент се поставя върху достъпността за хора с увреждания, за да се гарантира предоставянето на равни възможности за достъп до всички граждани. Например, по **ОПРР** всички приоритети на програмата, насочени към строителство, ремонт и реконструкция на сгради, както и за подобряване на градската среда, включват задължителна хоризонтална дейност „Подобряване достъпа за хора с увреждания до гореспоменатите сгради”, докато в резултат на редица проекти по **ОПДУ** се очаква да се разработят/надградят информационни системи/портали/платформи, да се въведат електронни услуги, като е-правосъдие, което се очаква да доведе до значително подобряване на достъпността на предлаганите административни услуги до всички заинтересовани, вкл. лицата с увреждания. **ОПТТИ** интегрира принципа за равни възможности и недопускане на дискриминация предимно чрез осигуряване на достъп за хора с увреждания при транспортната инфраструктура. Спазването на принципа се осъществява предимно чрез мерки за осигуряване на достъпност и поставяне на специален акцент върху уязвимите групи и хората с увреждания.

В допълнение, в рамките на **ОП РЧР** са подкрепени мерки, насърчаващи съвместяването на професионалния с личния и семеен живот, насърчаването на гъвкави форми на заетост и гъвкаво работно време, съчетаване на професионалния и личния живот. Тези мерки от своя страна пряко допринасят за насърчаване равенството между мъжете и жените на пазара на труда и съответно за достъпността за хора с увреждания.

През 2016 г. са стартирали операция насочени към: (1) Разширяване на възможностите за подобряване качеството на живот на хората с увреждания и техните семейства чрез насърчаване на равните възможности на тези лица за заетост и интеграция на пазара на труда; (2) Подобряване на достъпа до услуги за кариерно развитие и насърчаване участието на пазара на труда и възстановяване на трудовата активност на семейства с деца /включително с увреждания/; (3) Реализация на комплексни действия за улесняване достъпа до заетост на уязвими групи, включително и чрез предоставяне на иновативни социални и здравни услуги; (4) Предоставяне на възможности за връщането на пазара на труда на лицата, които полагат грижи за близките си с увреждания.

Изпълняват се операции за „Предотвратяване на дискриминацията и създаване на равни възможности“ с цел повишаване ефекта от дейността на КЗД. По програмата се подкрепят дейности по подобряване качеството на живот и достъпа до услуги за социално включване на хора с увреждания и лица над 65 г. в невъзможност за самообслужване.

(2) устойчиво развитие (опазване на околната среда, ефективно използване на ресурсите, смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него, опазване на биологичното разнообразие и предотвратяване на рискове)

За процеса на изпълнение на програмите, финансирани от ЕСИФ, МОСВ, съвместно с всички заинтересовани страни, разработи Фаза „Изпълнение на Споразумението за партньорство и програмите в периода 2014-2020 г.“, към Насоките за интегриране на Политиката по околна

среда и Политиката по изменение на климата в Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Екологичните изисквания към проектите и към тяхното изпълнение, които произтичат от екологичното законодателство, както и от Насоките на интегриране на политиката за околната среда (ПОС) и политиката за изменение на климата (ПИК) в ЕСИФ (Фаза „Изпълнение”), се включват в приложимите документи, издадени от УО – Насоки за кандидатстване, Договори за БФП, Методически указания към бенефициентите и др., където е приложимо.

Ключовите заложи изисквания са свързани с провеждане на процедури за преценка на необходимостта от извършване на ОВОС и на Оценка на съвместимостта, съответно съгласно Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие.

В изпълнение на новите изисквания за ПОС и ПИК в ЕСИФ за периода 2014–2020 г. УО прилагат принципите за устойчиво развитие и ресурсна ефективност и насоките на интегриране на ПОС и ПИК в процеса на програмиране, изпълнение и мониторинг по програмите.

Разработените Указания за прилагане принципа на екологична устойчивост в контекста на съответната програма са част от Условието за кандидатстване по всяка от обявените процедури. Процедурите за предоставяне на БФП по съответните програми, включват критерии за оценка на проектни предложения, произтичащи от Насоките на интегриране на ПОС и ПИК в ЕСИФ (Фаза „Изпълнение”). В резултат конкретните изисквания за прилагане на принципите се залагат в клаузите на договорите с бенефициентите по одобрените проекти. Аспекти на мониторинга по спазване на хоризонталните политики се отразяват в контролните листове на УО за отчитане напредъка по изпълнението на проектите, както и в междинните и окончателни технически отчети на бенефициентите.

Където е приложимо се дават стимули за проекти, подкрепящи развитие в областта на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата и ресурсната ефективност. Например, в рамките на **ОПИК** хоризонталният принцип за устойчиво развитие и опазване на околната среда е отразен в Условието за кандидатстване по отделните процедури чрез включването на индикатори от Становището по екологична оценка на министъра на околната среда и водите, като при оценката на проектите се присъждат допълнителни точки, в случаите в които проектът включва дейности за внедряване на нови технологии за подобряване на ресурсната ефективност и ефикасност в производствения процес. От общо 117 приключени проекта по процедурата за подобряване на производствения капацитет в МСП към 31.12.2016 г. 114 проекта отчитат изпълнение на мерки за повишаване на ресурсната ефективност или 97.4% от подкрепените предприятия.

По **ОПДУ** се отчитат дейности за подпомагане на развитието на екологосъобразна администрация, изграждане на по-конкурентоспособна нисковъглеродна икономика, в която ресурсите се използват по ефикасен и устойчив начин и подобряване на условията за бизнес, посредством финансирането на проекти, с които се цели въвеждането на електронно управление и е-правосъдие и електронизация на процеса по възлагане на обществени поръчки.

б)

От страна на ЦКЗ са издадени хоризонтални указания за прилагането на тези принципи на отделните етапи на изпълнението на програмите. На база на тези указания, в договорите с бенефициентите на отделните програми са включени конкретни изисквания за прилагане на принципите при изпълнение на проектите. В указанията са включени изисквания за гарантиране достъп на хора с увреждания до финансираните по програмите, съфинансирани от ЕСИФ обекти на инфраструктура, продукти и услуги.

За разработване на Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие, които обхващат периода до 2030 г. е подадено проектно предложение по ОПДУ. Стратегията ще служи като референтен документ, който ще очертае стратегическата рамка и приоритетни направления за адаптация към изменението на климата, като идентифицира и потвърждава необходимостта от предприемането на конкретни действия за адаптация на национално и секторно равнище. Стратегията ще бъде базирана на събраните и оценени данни в рамковия документ *„Анализ и оценка на риска и уязвимостта на секторите в българската икономика от климатичните промени“*, приет през месец юни 2014 г.

PART II

Information and assessment on the Youth Employment Initiative (for the purposes of Article 19(5) of Regulation (EU) No 1304/2013 of the European Parliament and of the Council

10. IMPLEMENTATION OF THE YOUTH EMPLOYMENT INITIATIVE (YEI) (ARTICLE 19(5) OF REGULATION (EU) NO 1304/2013)

- (a) A general description of the implementation of the YEI, including how the YEI has contributed to the implementation of the Youth Guarantee and also including concrete examples of interventions supported in the framework of YEI.
- (b) A description of any problems encountered in the implementation of the YEI and measures taken to overcome these problems.
- (c) An assessment of the implementation of the YEI with regard to the objectives and targets set and to the contribution to implement the Youth Guarantee.

a)

ИМЗ е един от инструментите за осъществяване на Националния план за изпълнение на Гаранцията за младежта 2014–2020 г. (НПИГМ), чието изпълнение се финансира със средства от държавния бюджет, със средства от ЕСФ (включително посредством ИМЗ) в рамките на изпълнението на ОП РЧР, както и със средства на работодателите. Съгласно този план, дейностите по реинтеграция в образованието на младежи от целевите групи на Гаранцията попадат в сферата на компетентност на Министерството на образованието и науката, а Министерството на труда и социалната политика е отговорно за всички дейности, свързани с интеграция на младежите до 29-годишна възраст на пазара на труда, тяхното активизиране и включването им във възможности за стаж и обучение.

По-конкретно, съгласно НПИГМ, съфинансираните със средства от ИМЗ операции на ОП РЧР са основните мерки, подкрепящи интеграцията на пазара на труда. В техния обхват са включени дейности по предоставяне на професионално ориентиране и кариерно консултиране; включване в обучения – мотивационно, за придобиване на професионална квалификация и/или ключови компетентности; предоставяне на качествено предложение за работа на първичния пазар, за чиракуване или стажуване; насърчаване на териториалната мобилност за намиране на работа, както и при започване на работа в населено място, различно от местоживеенето; предоставяне на обучения за придобиване на предприемачески, управленски и бизнес умения; предоставяне на финансова подкрепа за стартиране на самостоятелна заетост; предоставяне на специализирани консултантски услуги на самостоятелно заети лица по въпроси, свързани с развитието на бизнеса; съвместяване на семейния и професионалния живот включително чрез интегрирани услуги. Планът включва и мерки по стимулиране на работодателите да наемат безработни до 29-годишна възраст и осигуряване на стажуване на младежи по тяхната

специалност, при работодател, с определени от него наставници.

Към 31.12.2016 г. по линия на ИМЗ са програмирани 118 млн. евро и са договорени малко над 109 млн. евро по следните операции: „Младежка заетост“, „Активни“, „Обучения и заетост за младите хора“ и „Готови за работа“. В допълнение, близо 6.4 млн. евро по ИМЗ са заделени за финансиране на мерки посредством финансови инструменти. Така програмираните операции покриват целия спектър от дейности, заложен в Плана за изпълнение на Гаранцията за младежта.

По отношение на изпълнението, за момента няма активни мерки, насочени към стартиране на самостоятелна заетост и предоставяне на специализирани консултантски услуги на самостоятелно заети лица по въпроси, свързани с развитието на бизнеса. Предстои осъществяването на тези дейности посредством финансови инструменти.

За сметка на това, с изпълнението на схемите „Активни“, „Младежка заетост“ и „Обучение и заетост за младите хора“, насочени към активиране на неактивни младежи и интегриране на пазара на труда на безработни, вкл. трайно безработни участници, се отбелязва значителен напредък във всички останали дейности, дефинирани в НПИГМ.

Към 31.12.2016 г. в мерки по схемите, финансирани по ИМЗ, са включени общо 15 502 безработни лица (в т.ч. 5 497 дълготрайно безработни) и 1 963 неактивни лица. Заедно с включените през 2015 г. 4 703 безработни лица (отчетени ретроактивно по операция „Младежка заетост“) общият брой на участниците към 31.12.2016 г. възлиза на 22 233 лица. Активната фаза на изпълнението на схема „Готови за работа“, както и на мерките, осъществявани посредством финансови инструменти, предстои да започне през 2017 г. и по тази причина по тях няма отчетени участници.

Към настоящия момент на изпълнение на ОП РЧР вече са налични и данни относно изпълнението на индикаторите за дългосрочни резултати по ИМЗ, на база на които може да се направят валидни изводи относно устойчивостта на програмираните мерки. Налична е също и информацията относно характеристиките на предложенията за работа, получени от участници в ИМЗ по време на или след приключване на участието им в операциите, съфинансирани по ОП РЧР.

б)

Макар че изпълнението на ИМЗ, като цяло, не е белязано от сериозни пречки, могат да бъдат очертани няколко проблема, за чието отстраняване в последствие са предприети мерки.

Първият проблем е свързан с прилагането на новите правила за наблюдение на показателите по ЕСФ и ИМЗ, въведени от Регламент 1304/2013. В частност, при стартирането на операциите по ИМЗ възниква необходимостта от тълкуване на различни казуси и приложението на националната нормативна база, както и на свързаните с администрирането на държавни помощи регламенти на ЕС, и в частност по отношение на допустимостта на кандидатите, лицата и наставниците. Необходимо бе да се изработи единно становище по възникналите проблеми с цел поставените въпроси да не получат ново тълкуване при изпълнението на схемите, което да

създаде предпоставка за различни интерпретации и одиторски мнения в процеса на мониторинг и контрол.

Този проблем рефлектира върху реалния старт на изпълнение на дейностите по първата схема, съфинансирана от ИМЗ – „Младежка заетост“. Договорът за изпълнение на схемата между МТСП и АЗ е подписан през 2014 г., веднага след което АЗ обявява прием на заявки от работодатели за разкриване на нови работни места. До изчистването на дефинирания по-горе проблем обаче не се сключват договори с работодатели за наемане на младежи, поради което реалното изпълнение на дейности по схемата започва няколко месеца по-късно, през 2015 г. От една страна, това забавяне се отразява негативно върху част от работодателите, изпитващи необходимост от по-бързо задоволяване на нуждата от работна ръка за обявените работни места в конкретния момент. От друга страна, то предизвиква неприемливо проточване на процеса на одобрение и включване на младежите в операция, които в този период са без работа и доходи.

Горепосоченият проблем е преодолян посредством засилване на междуинституционалната координация и предприемане на административни мерки от страна на АЗ за гарантиране на приемливо кратки срокове за сключване на договори по програмата, включително при отказ на младежите от участие в хода на изпълнението. След изчистване на съществуващите неясноти и противоречия, изпълнението на схемата се осъществява с нормални темпове. При изпълнението на следващите схеми по ИМЗ – „Активни“ и „Обучение и заетост за младите хора“, такъв проблем вече не е налице.

Другият основен проблем за изпълнението на ИМЗ е констатиран от проведената през 2016 г. оценка на мерките по ИМЗ. Според направеното проучване, дялът на участващите в процедурите лица със средно и висше образование възлиза на 81%, а този на лицата с основно и по-ниско – на 19%, докато структурата на регистрираните безработни младежи показва, че фактическият дял на безработните младежи със средно и висше образование е 56%, а този на младежите с основно и по-ниско образование – 44%. Същевременно, изчисленият нетен ефект от интервенцията е най-малък именно при младежите с висше образование (т.е. те най-лесно биха си намерили работа и без намесата на ИМЗ). С други думи, констатираният явен дисбаланс в полза на участващите младежи със средно и висше образование за сметка на младежите с основно и по-ниско образование (които са по-проблематични от гледна точка на възможността им да участват на пазара на труда) би могъл да се възприеме като проблем от гледна точка на ефективността на интервенциите по ИМЗ.

В отговор на този проблем УО на ОП РЧР предприема целенасочени действия към младежи от уязвими групи на пазара на труда с цел интензивно включване в мерки по ОП РЧР, чрез приоритизиране на участието им в дейности по проектите в операции „Обучение и заетост за младите хора“, в която приоритетно се включват безработни младежи до 29 г. с основно и по-ниско образование и продължително безработни младежи с регистрация повече от 12 месеца, и „Ново работно място“, в която приоритетно се включват младежи до 29 г. с ниско образование (под средно) и продължително безработни лица с регистрация повече от 12 месеца. Адекватността на тези мерки на този етап все още не може да бъде оценена.

в)

В периода 23 май - 01 юни 2017 г. е проведено телефонно проучване, представително по пол и възрастова група за младежи от 15 до 29 години, участници по схеми „Обучения и заетост за

младите хора“ и *„Младежка заетост“*, които са получили предложение за работа или са започнали работа по време на или непосредствено след приключване на участието си в схемите. Проучването има за цел да изследва качеството на получените оферти за работа, въз основа на набор от обективни и субективни въпроси, на които следва да отговорят лицата, участвали в двете схеми.

От събраната информация могат да бъдат изведени няколко важни констатации:

На първо място следва да се посочи, че близо 85% от анкетираните лица работят на срочен или безсрочен трудов договор, на пълен работен ден, като работата отговаря на образователната и професионалната им подготовка. По този начин може да се твърди, че огромна част от лицата са постигнали устойчива заетост, която отговаря на тяхната професионална подготовка, като това е основната цел на ИМЗ, а именно постигане на устойчива интеграция на пазара на труда на младите хора. Следва да се допълни, че над 90% от жените са успели да запазят своята заетост, докато при мъжете процентът е по-нисък.

В същото време следва да се отбележи, че по отношение на заплащането близо 2/3 от лицата са посочили доход в рамките до 650 лв., като 16% от лицата са посочили доход под минималната работна заплата в страната и огромната част от тях са жени. Едва 8% от лицата са посочили доход между 651 и 1 000 лв., като не са констатирани неравенства по отношение на заплащането на мъжете и жените.

Важно е да се посочи, че близо 1/3 от анкетираните лица считат, че настоящата им работа им предлага възможности за кариерно развитие, което също се явява предпоставка за постигане на устойчива заетост, още повече че близо 75% от лицата работят в своето населено място.

По отношение на секторите от икономиката, в които работят анкетираните лица, трудно може да бъдат изведени някакви съществени изводи, тъй като лицата са посочили голямо разнообразие от сектори, а близо половината от анкетираните изобщо не са посочили сектор на икономиката, в който са заети. Все пак може да се отчете, че всеки пети от анкетираните е зает в сферата на търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство.

Въз основа на всичко, което бе изброено по-горе, може да се резюмира, че огромната част от лицата са получили качествени оферти за работа, тъй като осигуряват устойчива заетост на пълен работен ден, съобразена с подготовката на лицата, като работните места предоставят възможности за кариерно израстване.

PART III

Information and assessment to be provided for cohesion policy if use is made of the option provided by Article 111(4) of Regulation (EU) No 1303/2013 to include certain elements of the annual implementation reports in the progress report — to be provided in 2017 and 2019

11. ADDITIONAL INFORMATION AND ASSESSMENT WHICH MAY BE ADDED DEPENDING ON THE CONTENT AND OBJECTIVES OF THE OPERATIONAL PROGRAMME (ARTICLE 111(4) OF REGULATION (EU) NO 1303/2013, INCLUDED WHERE NECESSARY TO COMPLEMENT THE OTHER SECTIONS OF THE PROGRESS REPORT)

11.1 Progress in implementation of the integrated approach to territorial development, including development of regions facing demographic challenges and permanent or natural handicaps, integrated territorial investments, sustainable urban development, and community led local development under the operational programme.

--

11.2 Progress in implementation of actions to reinforce the capacity of Member State authorities and beneficiaries to administer and use the Funds.

--

11.3 Progress in implementation of any interregional and transnational actions.

--

11.4 Progress in the implementation of measures to address the specific needs of geographical areas most affected by poverty or of target groups at highest risk of poverty discrimination or social exclusion, with special regard to marginalised communities and persons with disabilities, long term unemployment and young people not in employment including, where appropriate, the financial resources used.

--

PART IV

Information and assessment on the implementation of the YEI in case use is made of the option provided by Article 111(4) of Regulation (EU) of No 1303/2013 — to be provided in 2019

This section is enabled only for 2019 versions.

PART V

Information and assessment to be provided for cohesion policy if use is made of the option provided by Article 111(4) of Regulation (EU) No 1303/2013 (included where necessary to complement the other sections of the progress report) — to be provided in 2019

This section is enabled only for 2019 versions.

Documents

Document title	Document type	Document date	Local reference	Commission reference	Files	Sent date	Sent By
----------------	---------------	---------------	-----------------	----------------------	-------	-----------	---------

Latest validation results

Severity	Code	Message
Info		Progress report version has been validated
Warning	2.8	The Total of Column A "Support used for climate change objectives in the PA" in Table 1 (2,604,867,701.75) should be equal to the equivalent amount in the Partnership Agreement in Section 1.4.5 (2,567,804,376.32).